

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ**

**ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
2013-14**

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2013

Πρόεδρος:

Αλεξάκης Αλέξανδρος, *Καθηγητής*

Διευθύντρια Τομέα Κλασικής Φιλολογίας:

Χουλιαρά-Ραΐ ου Ελένη, *Καθηγήτρια*

Διευθυντής Τομέα Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας:

Μαυρομάτης Ιωάννης, *Καθηγητής*

Διευθύντρια Τομέα Γλωσσολογίας:

Δημητριάδη-Κωνσταντινίδη Σωτηρούλα, *Αναπληρώτρια Καθηγήτρια*

Γραμματέας:

Βλάχα Κωνσταντίνα

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	
ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ.....	
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ.....	
Ωρολόγιο Πρόγραμμα Χειμερινού Εξαμήνου 2013-14.....	
Ωρολόγιο Πρόγραμμα Εαρινού Εξαμήνου 2013-14	
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2013-14.....	
ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (Π.Μ.Σ.)	

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

A. Τομέας Κλασικής Φιλολογίας

Καθηγητές

Γκάρτζιου – Τάττη Αριάδνη

Περυσινάκης Ιωάννης

Χουλιαρά – Ραΐου Ελένη

Αναπληρωτές Καθηγητές

Ζωγράφου Γερασιμούλα

Κωνσταντινίδη Σωτηρούλα

Λιάτση Μαρία

Επίκουροι Καθηγητές

Γκαστή Ελένη

Ζωγράφου Αθανασία

Καρακάσης Ευάγγελος

Μερσινιάς Σταμάτης

Παπαδημητρίου Μαρία

Πολυμεράκης Φώτης

Λέκτορες

Αυγερινός Χαρίλαος

B. Τομέας Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας

Καθηγητές

Αλεξιάκης Αλέξανδρος

Μαυρομάτης Ιωάννης

Αναπληρωτές Καθηγητές

Αγγέλου Αθανάσιος

Βογιατζόγλου Αθηνά

Καγιαλής Τάκης

Επίκουροι Καθηγητές

Καργιώτης Δημήτρης

Παπαθεοδώρου Γιάννης

Γραμματέας

Παπαστεφάνου Ντίνα

Γ. Τομέας Γλωσσολογίας

Επίκουροι Καθηγητές

Λεκάκου Μαρίκα

Μπαλτατζάνη Μαρία

Λέκτορες

Μαστροπαύλου Μαρία

Γραμματεία Τμήματος Φιλολογίας

Γραμματέας: Βλάχα Κωνσταντίνα

Μέλη: Λέκκου Ανθούλα
Τελλιανίδου Κωνσταντινιά

Γραμματεία Μεταπτυχιακών Σπουδών

Γραμματέας: Ματσούλη Ιωάννα

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

I. Κανονισμός σπουδών του τμήματος φιλολογίας

Το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων αποφάσισε, ύστερα από μακρά συζήτηση, την αναμόρφωση του Οδηγού Σπουδών με στόχο την πληρέστερη και αρτιότερη κατάρτιση των φοιτητών του. Διαμορφώθηκε έτσι ένα τριετές πρόγραμμα σπουδών, κοινό και για τις τρεις ειδικεύσεις. Τα μαθήματα της ειδίκευσης, όπως και εκείνα της παιδαγωγικής και επαγγελματικής κατάρτισης, διδάσκονται κατά το 7ο και 8ο εξάμηνο.

Οι ασκήσεις των φοιτητών κατανέμονται στα οκτώ εξάμηνα σπουδών.

Ο νέος Οδηγός Σπουδών ισχύει για τους φοιτητές/-τριες που εγγράφονται στο πρώτο εξάμηνο από το ακαδ. έτος 2010-11 και μετά. Οι παλαιότεροι θα συνεχίσουν τη φοίτησή τους σύμφωνα με τον Οδηγό Σπουδών που ίσχυε κατά την εγγραφή τους. Μετά την παρέλευση οκτώ εξαμήνων, δηλ. από το ακαδ. έτος 2013-14, οι φοιτητές/-τριες που δεν θα έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους, εντάσσονται στον νέο Οδηγό Σπουδών.

ΣΗΜΕΙΑ – ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Το Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής απονέμει πτυχίο δύο ειδικοτήτων: α) Κλασικών Σπουδών και β) Μεσαιωνικών και Νεοελληνικών Σπουδών.

Και στις δύο ειδικεύσεις τα μαθήματα κατανέμονται σε οκτώ (8) αυτοτελή ακαδημαϊκά εξάμηνα. Τα μαθήματα διδάσκονται τρεις ώρες την εβδομάδα και έχουν διάρκεια ενός εξαμήνου. Κάθε μία από τις δύο ειδικεύσεις του Τμήματος προϋποθέτει 48 μαθήματα καθώς και 4 εξάμηνα ξένης γλώσσας. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει δεκαπέντε εκπαιδευτικές εβδομάδες: δεκατρείς πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και δύο για εξετάσεις. Το εξάμηνο που περιλαμβάνει τις διακοπές των Χριστουγέννων λέγεται χειμερινό και το εξάμηνο που περιλαμβάνει τις διακοπές του Πάσχα λέγεται εαρινό. Για τους φοιτητές που εισήχθησαν από το ακαδημαϊκό έτος 2010-11 η ειδίκευση αρχίζει από το έβδομο εξάμηνο, ενώ για τους φοιτητές παλαιότερων ετών από το πέμπτο εξάμηνο.

Τα μαθήματα είναι α) υποχρεωτικά (Υ), τα οποία ο φοιτητής δεν μπορεί να αντικαταστήσει σε περίπτωση αποτυχίας και β) κατ'επιλογήν υποχρεωτικά (ΕΥ), τα οποία ο φοιτητής, σε περίπτωση αποτυχίας, μπορεί να αντικαταστήσει με άλλα προσφερόμενα μαθήματα, σύμφωνα με το πρόγραμμα του Τμήματος.

Φοιτητής που αποτυγχάνει σε ένα υποχρεωτικό μάθημα πρέπει να το επαναλάβει στα επόμενα εξάμηνα, όταν διδάσκεται. Σε περίπτωση αποτυχίας σε κατ'επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα ο φοιτητής μπορεί να εγγραφεί κατά το επόμενο (ή άλλο) εξάμηνο σε άλλο μάθημα.

Για μάθημα που διδάσκεται το χειμερινό εξάμηνο ο φοιτητής έχει την υποχρέωση να δώσει τις αντίστοιχες εξετάσεις τον Ιανουάριο. Αν αποτύχει έχει την δυνατότητα να επαναλάβει την εξέταση τον Σεπτέμβριο. Για μάθημα που διδάσκεται το εαρινό εξάμηνο οφείλει να εξεταστεί τον Ιούνιο και, αν αποτύχει, τον Σεπτέμβριο.

Ο φοιτητής εγγράφεται ως το τέλος της δεύτερης εβδομάδας μετά την έναρξη του εξαμήνου στα μαθήματα που θα παρακολουθήσει κατά το εξάμηνο αυτό. Σε κάθε εξάμηνο ο φοιτητής εγγράφεται και εξετάζεται στα μαθήματα που προβλέπονται στον Οδηγό Σπουδών προσαυξημένα από τα προηγούμενα εξάμηνα κατά τέσσερα μαθήματα για όλα τα εξάμηνα. Στους αριθμούς αυτούς συνυπολογίζεται και η ξένη γλώσσα. Ο φοιτητής πέραν του 8ου εξαμήνου εγγράφεται και εξετάζεται σε όσα μαθήματα οφείλει, εφόσον διδάσκονται, σύμφωνα με τα προσφερόμενα κατά εξάμηνο μαθήματα.

Οδηγία σχετικά με τις διδακτικές μονάδες E.C.T.S.:

«Σύμφωνα με την απόφαση της υπ□ αριθμ. 535/31-5-2011 συνεδρίας της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Φιλολογίας, για τους φοιτητές που εισάγονται στο Τμήμα Φιλολογίας από το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012, κάθε μάθημα πιστώνεται με 5 διδακτικές μονάδες E.C.T.S. Για τους φοιτητές παλαιότερων εξαμήνων η αντιστοιχία του κάθε μαθήματος σε διδακτικές μονάδες παραμένει ως έχει.»

Ο πρόεδρος του Τμήματος Φιλολογίας

Καθ. Αλέξανδρος Αλεξάκης

II. Διάρθρωση του προγράμματος σπουδών
(Για τους φοιτητές/-τριες που εισάγονται από το 2010-2011)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ
ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

*Ειδικεύσεις: A   B

1. Υποχρεωτικά Μαθήματα (Υ) (35 μαθ. .)

α. Μαθήματα Τμήματος (32 μαθ.)

Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΦ)	10	10	10
Λατινική Φιλολογία (ΛΦ)	4	4	4
Νέα Ελληνική Φιλολογία (ΝΕΦ)	10	10	10
Βυζαντινή Φιλολογία (ΒΦ)	3	3	3
Γλωσσολογία (Γλ.)	5	5	5

β. Παιδαγωγική κατάρτιση

2. Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΕΥ) (13 μαθ.)

α. Μαθήματα Ειδίκευσης (9 μαθ.):

Αρχαία Ελληνική Φιλολογία (ΑΕΦ)	7
Λατινική Φιλολογία (ΛΦ)	2
Νέα Ελληνική Φιλολογία (ΝΕΦ)	7
Βυζαντινή Φιλολογία (ΒΦ)	2

β. Μαθήματα από άλλα Τμήματα (4 μαθ.)

- i) Αρχαία Φιλοσοφία (ΑΦ), Αρχαία Ιστορία (ΑΙ), Κλασική Αρχαιολογία (ΚΑ), Επιγραφική (Επ.).
- ii) Βυζαντινή Ιστορία (ΒΙ), Βυζαντινή Αρχαιολογία (ΒΑ).
- iii) Ιστορία Νεοτέρων Χρόνων (ΙΝΧ), Ιστορία της Τέχνης (ΙΤ).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

- Τα πρώτα έξι εξάμηνα είναι κοινά. Τα δύο τελευταία εξάμηνα είναι η ειδίκευση.
- Σε κάθε εξάμηνο περιλαμβάνονται έξι μαθήματα (6 x 8 = 48). Στα τέσσερα πρώτα εξάμηνα διδάσκεται επιπλέον η ξένη γλώσσα (Ξ. Γ.).
- Στα πρώτα έξι εξάμηνα κατανέμονται: τα 32 κοινά Υποχρεωτικά μαθήματα των ειδικεύσεων και 4 ΕΥ από άλλα Τμήματα (Ε.Υ. 2). Από τους τρεις αυτούς κύκλους μαθημάτων (α, β, γ), ο φοιτητής επιλέγει συνολικά τέσσερα μαθήματα ανάλογα με τα ενδιαφέροντά του (εξετάσεις ΑΣΕΠ, κλπ.).
- Στο έβδομο και όγδοο εξάμηνο κατανέμονται: τα εννέα κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα της ειδίκευσης και τα τρία της παιδαγωγικής κατάρτισης

* Α: Κλασική Ειδίκευση,

Β: Μεσαιωνική και Νέα Ελληνική Ειδίκευση

III. Κατανομή των μαθημάτων κατά εξάμηνα (I-VI)
(Για τους φοιτητές/-τριες που εισάγονται από το 2010-2011 και εξής)

I ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	(6)	
ΑΕΦ	(2)	Ρητορεία Ομήρου Οδύσσεια
ΛΦ	(1)	Λατινική πεζογραφία
ΝΕΦ	(2)	Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας: Ποίηση I Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας: Πεζογραφία I
ΓΛ	(1)	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία I
Ε.Υ.	(0)	

II ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	(6)	
ΑΕΦ	(2)	Ιστοριογραφία Εισαγωγή στην Αρχαιογνωσία
ΛΦ	(1)	Ρωμαϊκή Ιστοριογραφία
ΝΕΦ	(2)	Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας: Ποίηση II Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας: Πεζογραφία II
ΓΛ	(1)	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία II
Ε.Υ.	(0)	

III ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	(6)	
ΑΕΦ	(2)	Φιλοσοφική πεζογραφία Τραγωδία (Ευριπίδης)
ΝΕΦ	(2)	Εισαγωγή στη νεοελληνική φιλολογία: Πηγές και μεθοδολογία Ρεύματα της ευρωπαϊκής και νεοελληνικής λογοτεχνίας (19 ^{ος} -20 ^{ος} αι.)
ΒΦ	(1)	Εισαγωγή στη Βυζαντινή Λογοτεχνία
ΓΛ	(1)	Ιστορία της ελληνικής γλώσσας I

Ε.Υ. (0)

IV ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (6)

ΑΕΦ (1) Τραγωδία (Σοφοκλής)

ΛΦ (1) Τραγωδία- Ελεγεία

ΝΕΦ (1) Εισαγωγή στη συγκριτική φιλολογία και στη θεωρία της λογοτεχνίας.

ΒΦ (1) Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι Ι

ΓΛ (1) Ιστορία της ελληνικής γλώσσας ΙΙ

ΕΥ (1)

V ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (5)

ΑΕΦ (2) Ομήρου Ιλιάδα
Λυρική Ποίηση

ΛΦ (1) Επική Ποίηση

ΝΕΦ (1) Κείμενα και συγγραφείς της νεοελληνικής λογοτεχνίας
(1830-1880)

ΒΦ (1) Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι Ι

ΕΥ (1)

VI ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (4)

ΑΕΦ (1) Κωμωδία

ΝΕΦ (2) Κείμενα και συγγραφείς της νεοελληνικής λογοτεχνίας
(1880-1930)
Κείμενα και συγγραφείς της νεοελληνικής λογοτεχνίας
(1930-1980)

ΓΛ (1) Γραμματική της Νέας Ελληνικής

ΕΥ (2)

IV. ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ (ΕΞΑΜΗΝΑ VII-VIII)

A. Κλασικών Σπουδών

VII ΕΞΑΜΗΝΟ: ΑΕΦ 2 + Τραγωδία (Αισχύλος)
ΛΦ (1)
Παιδαγωγική κατάρτιση (2)

VIII ΕΞΑΜΗΝΟ: ΑΕΦ 3 + Ελληνιστική Ποίηση
ΛΦ (1)
Παιδαγωγική κατάρτιση (1)

Στο VII και VIII εξάμηνο οι φοιτητές έχουν να επιλέξουν 5 μαθήματα Αρχαίων Ελληνικών: 2 μαθήματα στο VII εξάμηνο και 3 μαθήματα στο VIII εξάμηνο από τις παρακάτω ομάδες μαθημάτων:

- Ποίηση
- Βοηθητικές Επιστήμες (Παλαιογραφία και Κριτική των Κειμένων, Παπυρολογία, Μετρική)
- Μυθολογία – Θρησκεία – Ανθρωπολογία της αρχαίας Ελλάδας –Μυκηναϊκά,
- Αρχαία Θεωρία της Λογοτεχνίας.
- Πεζογραφία.

Στο VII και VIII εξάμηνο οι φοιτητές επιλέγουν 2 μαθήματα Λατινικών:

- 1 Κωμωδίας και
- 1 Λατινικής Λογοτεχνίας .

B. Μεσαιωνικών και Νεοελληνικών Σπουδών

Νεοελληνική Κατεύθυνση

Στο VII και VIII εξάμηνο οι φοιτητές επιλέγουν 6 μαθήματα από τα προσφερόμενα της Κατηγορίας Α και ένα από εκείνα της κατηγορίας Β (σεμινάριο).

Κατηγορία Α (Ενδεικτικοί τίτλοι προσφερόμενων μαθημάτων):

- Νεοελληνικός Διαφωτισμός
- Λογοτεχνία των ρομαντικών χρόνων (1830-1880)
- Ροΐδης – Βιζυηνός – Παπαδιαμάντης
- Λογοτεχνία της γενιάς του 1880
- Σικελιανός, Καβάφης, Καρυωτάκης
- Συγγραφείς του μεσοπολέμου (ποίηση – πεζογραφία)
- Η μοντέρνα ποίηση και η «γενιά '30»
- Έλληνες υπερρεαλιστές ποιητές
- Νεωτερική πεζογραφία
- Μεταπολεμικοί ποιητές και πεζογράφοι
- Μοντερνισμοί και πρωτοπορίες στον 20ό αιώνα: συγκριτικές προσεγγίσεις
- Νεοελληνική δραματουργία
- Νεοελληνική μετρική
- Ζητήματα συγκριτικής γραμματολογίας

- Ζητήματα θεωρίας της λογοτεχνίας
- Λογοτεχνικά περιοδικά και κίνηση ιδεών
- Ιστορία της νεοελληνικής κριτικής

Κατηγορία Β (Σεμινάρια / Νέα αντικείμενα):

Το πρόγραμμα σεμιναρίων του τετάρτου έτους θα διαμορφώνεται με βάση τις ειδικεύσεις των διδασκόντων. Ο ανώτατος αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητών σε κάθε σεμινάριο είναι αυστηρά 25 (εικοσιπέντε). Η αξιολόγηση των φοιτητών στα σεμινάρια γίνεται με τελική γραπτή εργασία. Κρίνεται σκόπιμο να διερευνηθεί η δυνατότητα επιλογής σεμιναριακών μαθημάτων και από άλλα τμήματα του Π. Ι. σε αντικείμενα που παρουσιάζουν άμεση συνάφεια με το πρόγραμμα νεοελληνικής ειδίκευσης (π.χ. Διδακτική της λογοτεχνίας, Λογοτεχνία και Κινηματογράφος, κ.ά.)

- Το ακριβές περιεχόμενο των μαθημάτων θα αποφασίζεται κάθε χρόνο πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους, ύστερα από εισήγηση των αρμόδιων διδασκόντων στον Τομέα ΜΝΕΦ.
- Για όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα θα παρέχεται αναλυτικό Διάγραμμα Μαθημάτων, με εβδομαδιαίο πρόγραμμα και υπόδειξη της απαιτούμενης μελέτης των φοιτητών ανά εβδομάδα.

Κατεύθυνση Μεσαιωνικής Φιλολογίας

Στα δύο τελευταία εξάμηνα της ειδίκευσης οι φοιτητές επιλέγουν ένα μάθημα από τα προσφερόμενα στο VII εξάμηνο και ένα σεμινάριο από τα προσφερόμενα στο VIII εξάμηνο:

VII εξάμηνο:

- Δημόδης βυζαντινή φιλολογία
- Βυζαντινό μυθιστόρημα

VIII εξάμηνο:

- Εισαγωγή στη ελληνική παλαιογραφία
- Βυζαντινή ποίηση
- Βυζαντινή υμνογραφία
- Επιστολογραφία
- Ρητορική
- Αγιολογία
- Άλλα συναφή αντικείμενα

Υποχρεωτικά Μαθήματα από άλλα Τμήματα

Οι φοιτητές όλων των ειδικεύσεων υποχρεούνται να παρακολουθήσουν τρία μαθήματα από τις διδακτικές ενότητες:

- Εκπαιδευτικές Θεωρίες
- Παιδαγωγική Θεωρία
- Εκπαιδευτική Ψυχολογία
- Θεωρίες της Διδασκαλίας
- Διδακτική του αντικειμένου της ειδίκευσης - χρήση νέων τεχνολογιών

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2013-2014

Α. ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

1. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (Υ)

Εξάμ.	Κωδ.	Μάθημα	Διδάσκων
I	ΦΥ1100	α) Ρητορεία (Α-ΜΑ) Ρητορεία (ΜΕ-Ω)	Ε. Χουλιάρá Στ. Μερσινιάς
	ΦΥ1110	β) Ομήρου Οδύσσεια*	Γ. Ζωγράφου (2 τμήματα)
III	ΦΥ3132	α) Τραγωδία: Ευριπίδου <i>Βάκχαι</i> (για τους φοιτητές παλαιών εξαμήνων)	Ε. Γκαστή Α. Γκάρτζιου
	ΦΥ3934	β) Φιλοσοφική Πεζογραφία: Αριστοτέλους <i>Φυσικά</i>	Μ. Λιάτση
V	ΦΥ5150	α) Ομήρου <i>Ιλιάς</i> (Α, Ι) (Α-ΜΑ) Ομήρου <i>Ιλιάς</i> (ΜΕ-Ω)	Ι.Ν. Περυσινάκης Α. Ζωγράφου
	ΦΥ5628	β) Λυρική Ποίηση (ΜΕ-Ω) (Α-ΜΑ)	Ι.Ν. Περυσινάκης Σ. Κωνσταντινίδη
VII	ΦΥ7192	Τραγωδία: Αισχύλου <i>Χοηφόροι</i>	Ε. Γκαστή

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (ΕΥ)

VII	ΦΕ0213	Εισαγωγή στην Παπυρολογία	Ε. Χουλιάρá
	ΦΕ0222	Μυθολογία (για τους φοιτητές παλαιών εξαμήνων)	Α. Ζωγράφου Α. Γκάρτζιου

* Οι παλαιοί φοιτητές που δεν έχουν περάσει το ΕΥ μάθημα του Ι εξαμήνου μπορούν να παρακολουθούν το Υ του Ι εξαμήνου και να το δηλώνουν με τον παλιό κωδικό.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (Υ)

Εξαμ.	Κωδ.	Μάθημα	Διδάσκων
II	ΦΥ2122 ΦΥ2121	α) Ιστοριογραφία: Ηρόδοτος Θουκυδίδης	Γ. Ζωγράφου Χ. Αυγερινός
	ΦΥ2315	β) Εισαγωγή στην Αρχαιολογία	Ι.Ν. Περυσινάκης Α. Γκάρτζιου Ε. Χουλιαρά Σ. Κωνσταντινίδη Μ. Λιάτση Γ. Ζωγράφου Ε. Καρακάσης
IV	ΦΥ4143	Τραγωδία: Σοφοκλέους <i>Αίας</i>	Μ. Λιάτση (Π.Δ. 407/80)
VI	ΦΥ6170	Κωμωδία: Αριστοφάνους <i>Βάτραχοι</i>	Ε. Γκαστή
VIII	ΦΥ8200	Ελληνιστική ποίηση	Ι.Ν. Περυσινάκης Στ. Μερσινιάς

ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (ΕΥ)

VIII	ΦΕ0223	Θρησκεία (για τους φοιτητές παλαιών εξαμήνων)	Α. Γκάρτζιου
	ΦΕ0225	Εισαγωγή στη Μυκηναϊκή Φιλολογία	Σ. Κωνσταντινίδη
	ΦΕ0274	Αριστοτέλους: <i>Περί Ερμηνείας</i>	Μ. Λιάτση
	ΦΕ0856	Ελληνιστικό Επίγραμμα	Στ. Μερσινιάς

2. ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (Υ)

Εξάμ.	Κωδ.	Μάθημα	Διδάσκων
I	ΦΥ1303	Λατινική Πεζογραφία (Α-Κα), (Κε-Πα) (Πε-Ω)	Μ. Παπαδημητρίου (2 τμήματα) Φ. Πολυμεράκης
V	ΦΥ5626 ΦΥ5627	Επική Ποίηση: Βιργιλίου Αινειάδα (Α-Μα)** Επική Ποίηση: Λουκανού <i>Pharsalia</i> (Με-Ω)	Φ. Πολυμεράκης Ε. Καρακάσης
	ΦΥ5330	Λατινικό Μυθιστόρημα (ΜΝΕΦ- παλαιού προγράμματος)	Ε. Καρακάσης

ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (ΕΥ)

VII Κλ.	ΦΕ0366	Λατινικό Μυθιστόρημα***	Ε. Καρακάσης
---------	--------	-------------------------	--------------

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (Υ)

II	ΦΥ2314	Ρωμαϊκή Ιστοριογραφία (Α-Μα) (Με-Ω)	Μ. Παπαδημητρίου Ε. Χουλιάρá
IV	ΦΥ4938	Ρωμαϊκή Τραγωδία. Σενέκας, Φαίδρα (Α-Μα) (Με-Ω)	Ε. Χουλιάρá Ε. Καρακάσης
VIII	ΦΥ8352	Λατινική Κωμωδία: Τερεντίου <i>Ευνούχος</i>	Μ. Παπαδημητρίου

** Οι παλαιοί φοιτητές που δεν έχουν περάσει το μάθημα (το οποίο ήταν στο IV εξάμηνο) μπορούν να το παρακολουθούν στο V εξάμηνο και να το δηλώνουν με τον παλαιό κωδικό.

*** Το μάθημα δηλώνεται από όλους τους φοιτητές Κλασικής Ειδίκευσης του νέου προγράμματος σπουδών κατά το 7ο εξάμηνο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Για τους φοιτητές που εισάγονται από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011

1. Για τους φοιτητές εισάγονται στο Τμήμα Φιλολογίας από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 τα μαθήματα της Αρχαίας Ελληνικής και Λατινικής Γλώσσας και της αντίστοιχης Θεματογραφίας γίνονται σε ολιγομελή τμήματα με τη μορφή πρακτικών ασκήσεων στο πλαίσιο της λειτουργίας του Εργαστηρίου Κλασικής Φιλολογίας με την εποπτεία του εκάστοτε Διευθυντή του. Σκοπός αυτών των μαθημάτων είναι αφενός μεν η εμπέδωση της Γραμματικής και του Συντακτικού με απώτερο στόχο την κατανόηση και τη ΝΕ απόδοση ΑΕ και Λατινικών κειμένων από τους προπτυχιακούς φοιτητές, και αφετέρου η πρακτική εξάσκηση των μεταπτυχιακών φοιτητών Κλασικής Ειδίκευσης Α΄ και Β΄ κύκλου σε θέματα διδακτικής μαθημάτων της Κλασικής Φιλολογίας. Ο αριθμός των φοιτητικών τμημάτων, το ωρολόγιο πρόγραμμα, η αξιολόγηση και κατοχύρωση της επίδοσης των προπτυχιακών φοιτητών που παρακολουθούν τα εν λόγω μαθήματα θα καθοριστούν στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους.
2. Σε κάθε μάθημα αρχαίας ελληνικής φιλολογίας και λατινικής φιλολογίας εξετάζεται υποχρεωτικά η γραμματική και το συντακτικό της αρχαίας ελληνικής και λατινικής γλώσσας αντίστοιχα. Επίσης, σε κάθε μάθημα αρχαίας ελληνικής φιλολογίας και λατινικής φιλολογίας περιλαμβάνεται και εξετάζεται υποχρεωτικά το αντίστοιχο κεφάλαιο από την αρχαία ελληνική και τη λατινική γραμματολογία αντίστοιχα.
3. Στα υποχρεωτικά μαθήματα του Τμήματος η διαίρεση των ακροατηρίων σε δύο ή περισσότερα τμήματα γίνεται αλφαβητικά από τη Γραμματεία του Τμήματος, ως εξής: Όταν τα τμήματα είναι δύο, από Α-ΜΑ και ΜΕ-Ω· όταν τα τμήματα είναι τρία, Α-ΚΑ, ΚΕ-ΠΑ και ΠΕ-Ω· όταν τα τμήματα είναι τέσσερα, Α-Ζ, Η-ΜΑ, ΜΕ-Ρ και Σ-Ω· όταν τα τμήματα είναι πέντε, Α-Δ, Ε-ΚΟ, ΚΡ-ΝΙ, ΝΟ-ΣΟ και ΣΠ-Ω· όταν τα τμήματα είναι έξι, Α-Γ, Δ-ΚΑ, ΚΕ-ΜΑ, ΜΕ-ΠΑ, ΠΕ-Σ και Τ-Ω.
4. Όταν σε ένα εξάμηνο μιας Ειδίκευσης του Τμήματος προσφέρονται δύο υποχρεωτικά μαθήματα, οι φοιτητές των υπολοίπων δύο ειδικέσεων είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθήσουν το πρώτο από τα δύο υποχρεωτικά προσφερόμενα μαθήματα. Οι φοιτητές π.χ. της Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής Ειδίκευσης είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθήσουν το πρώτο από τα δύο υποχρεωτικά μαθήματα του V και VII εξαμήνου της Κλασικής Ειδίκευσης. Οι φοιτητές της Κλασικής Ειδίκευσης είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθήσουν το πρώτο από τα δύο υποχρεωτικά μαθήματα του V και VI εξαμήνου της Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής Ειδίκευσης.
5. Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα Ειδίκευσης της ΑΕΦ οργανώνονται σε ομάδες: i) Ποίηση: Οδύσσεια. Τραγωδία. Εισαγωγή στο Αρχαίο Δράμα. ii) Πεζογραφία: Ιστοριογραφία: Ηρόδοτος, Θουκυδίδης, Ξενοφών, Ελληνική Γραμματεία των Αυτοκρατορικών Χρόνων, Φιλοσοφία: Πλάτων, Αριστοτέλης. iii) Μυθολογία, Θρησκεία, Ανθρωπολογία της αρχαίας Ελλάδας, Παπυρολογία, Παλαιογραφία και Κριτική των Κειμένων, Μυκηναϊκή Φιλολογία.
6. Για τα υποχρεωτικά μαθήματα των άλλων τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής προσφέρονται συγκεκριμένα μαθήματα από την αρχαία ελληνική ιστοριογραφία, φιλοσοφία, ρητορεία, τραγωδία το έπος και τη λατινική ιστοριογραφία. Όλα τα ΕΥ μαθήματα του Τμήματος Φιλολογίας προσφέρονται στους φοιτητές των άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής, ανεξαρτήτως εξαμήνου (με ανώτατο αριθμό 50 φοιτητών σε κάθε μάθημα).

1. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (Υ)

Εξάμ.	Κωδ.	Μάθημα	Διδάσκων
I	ΦΥ 1932	Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Ποίηση I	Α. Βογιατζόγλου Γ. Παπαθεοδώρου
	ΦΥ 1933	Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Πεζογραφία I	Τ. Καγιαλής Δ. Καργιώτης
III	ΦΥ 3924	Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία: Πηγές και μεθοδολογία	Δ. Καργιώτης
	ΦΥ 3925	Ρεύματα της ευρωπαϊκής και της νεοελληνικής λογοτεχνίας (19ος-20ός αι.)	
V	ΦΥ 5743	Κείμενα και συγγραφείς της νεοελληνικής λογοτεχνίας (1830-1880)	Α. Βογιατζόγλου Γ. Παπαθεοδώρου Δ. Καργιώτης
VII	ΦΥ 7770	Ο Άγγελος Σικελιανός και η εποχή του	
	ΦΥ 7771	Κ.Π. Καβάφης: Η ανανεωμένη παράδοση και η πρόσληψή της	
	ΦΥ 7772	Τι είναι Διαφωτισμός;	

ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Νεοελληνική λογοτεχνία 19ος-20ός αι.

Π.Δ. 407/80

Διδακτικό σύγγραμμα: Mario Vitti, *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (Υ)

Εξάμ.	Κωδ.	Μάθημα	Διδάσκων
II	ΦΥ 2933	Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Ποίηση II	A. Βογιατζόγλου
	ΦΥ 2934	Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Πεζογραφία II	Π.Δ. 407/80
IV	ΦΥ 4935	Εισαγωγή στη συγκριτική φιλολογία και στη θεωρία της λογοτεχνίας	Δ. Καργιώτης
VI	ΦΥ 6754	Κείμενα και συγγραφείς της νεοελληνικής λογοτεχνίας (1880-1930)	Δ. Καργιώτης
	ΦΥ 8201	Κείμενα και συγγραφείς της νεοελληνικής λογοτεχνίας (1930-1980)	Γ. Παπαθεοδώρου
VIII	ΦΥ 8203	Η ποίηση του Ν. Εγγονόπουλου: ζητήματα διακειμενικότητας	A. Βογιατζόγλου
	ΦΥ 8204	Μοντερνισμός και υπερρεαλισμός στη νεοελληνική ποίηση (1930-1960) Η γνωριμία με τη θεωρία. Γραμματολογία και Ιστορία	Τ. Καγιαλής
		Χρήσεις του αρχαίου μύθου στη νεοελληνική ποίηση	Γ. Παπαθεοδώρου Τ. Καγιαλής

ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Εισαγωγή στη νεοελληνική λογοτεχνία Π.Δ. 407/80

Διαδασκτικό σύγγραμμα: Roderick Beaton, *Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία*.

**ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΕΤΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ Φ.Π.Ψ.**

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Κωδ.	Μάθημα	Διδάσκων
ΦΕ 0703	Ζητήματα νεοελληνικής λογοτεχνίας I	Π.Δ. 407/80
ΦΕ 0704	Ζητήματα νεοελληνικής λογοτεχνίας III	Π.Δ. 407/80

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΕ 0851	Ζητήματα νεοελληνικής λογοτεχνίας II	Π.Δ. 407/80
ΦΕ 0852	Ζητήματα νεοελληνικής λογοτεχνίας IV	Π.Δ. 407/80

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Χειμερινό εξάμηνο: Γ. Παπαθεοδώρου, Τ. Καγιαλής

Εαρινό εξάμηνο: Τ. Καγιαλής, Α. Βογιατζόγλου

2. ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (Υ)

Εξάμ.	Κωδ.	Μάθημα	Διδάσκων
III	ΦΥ 3926	Εισαγωγή στη Βυζαντινή λογοτεχνία	Α. Αλεξάκης Π.Δ. 407/80
V	ΦΥ 5620	Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι II	Α. Αγγέλου Π.Δ. 407/80
VII	ΦΥ 7635	Δημώδης Βυζαντινή Λογοτεχνία	Ι. Μαυρομάτης

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (Υ)

Εξάμ.	Κωδ.	Μάθημα	Διδάσκων
IV	ΦΥ 4936	Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι I	Α. Αγγέλου Π.Δ. 407/80
VIII	ΦΥ 8205	Αγιολογία (Σεμινάριο)	Α. Αλεξάκης
	ΦΥ 8206	Εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία (Σεμινάριο)	Ι. Μαυρομάτης
	ΦΥ 8207	Βυζαντινή Θεολογική Γραμματεία (Σεμινάριο)	Α. Αγγέλου

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΕΤΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ Φ.Π.Ψ.

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Κωδ.	Μάθημα	Διδάσκων
ΦΕ 0689	Βυζαντινό Μυθιστόρημα	Γ. Μαυρομάτης
ΦΕ 0848	Το ιστορικό έργο του Ιωάννη Καντακουζηνού	Α. Αγγέλου

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΕ 0853	Ζητήματα Βυζαντινής Φιλολογίας	Π.Δ. 407/80
ΦΕ 0854	Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι (μόνο για το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας)	Π.Δ. 407/80
ΦΕ 0687	Το έργο του Αγαθία του Σχολαστικού	Α. Αλεξάκης

Γ. ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (Υ)

Εξάμ.	Κωδ.	Μάθημα	Διδάσκων
I	ΦΥ1700	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία I (2 τμήματα)	Μ. Λεκάκου Μ. Μαστροπαύλου
III	ΦΥ3720	Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας I (2 τμήματα)	Π.Δ. 407/80
VII	ΦΥ5740	Νεοελληνική Διαλεκτολογία *	Μ. Λεκάκου

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (Υ)

Εξάμ.	Κωδ.	Μάθημα	Διδάσκων
II	ΦΥ2713	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία II (2 τμήματα)	Μ. Λεκάκου
IV	ΦΥ4937	Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας II (2 τμήματα)	Π.Δ. 407/80
VI	ΦΥ6755	Γραμματική της νέας ελληνικής (2 τμήματα)	Μ. Μαστροπαύλου

* Το μάθημα προσφέρεται για τους φοιτητές παλαιότερων εξαμήνων που το χρωστούν (ειδίκευση Γλωσσολογίας).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Για τους φοιτητές που φοιτούν σύμφωνα με το παλαιό πρόγραμμα σπουδών
(εγγραφή μέχρι και το ακαδ. έτος 2009-10)

ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

1.	ΦΥ 1110 ΦΕ 0261	Ομήρου Οδύσσεια Ομήρου Οδύσσεια	Υποχρ. 1 ^ο εξαμήνου (Νέο) ΕΥ 2 ^ο εξαμήν: Θα διδαχθεί μαζί με το υποχρεωτικό. Οι παλαιοί φοιτητές που χρωστούν το μάθημα θα το δηλώσουν στο χειμερινό με τον παλαιό κωδικό. Ο βαθμός θα περαστεί τον Ιούνιο.
2.	ΦΥ5628	Λυρική Ποίηση	Οι παλαιοί φοιτητές που χρωστούν το μάθημα ως υποχρεωτικό του 7 ^ο εξαμήνου θα το δηλώσουν με τον παλαιό κωδικό ΦΥ7180.
3.	ΦΥ 5626 ΦΥ4321	Επική Ποίηση: Βιργιλίου Αινειάδα Βιργιλίου Αινειάδα	Υποχρ. Ε' εξαμήνου (Νέο) Υποχρεωτικό 5 ^ο εξαμήνου (παλαιό): Θα διδαχθεί μαζί με το υποχρεωτικό. Οι παλαιοί φοιτητές που χρωστούν το μάθημα θα το δηλώσουν στο χειμερινό με τον παλαιό κωδικό. Ο βαθμός θα περαστεί τον Ιούνιο.
4.	ΦΕ	Επιλεγόμενο 3 ^ο εξαμήνου	Οι παλαιοί φοιτητές που χρωστούν μάθημα ΕΥ του 3 ^ο εξαμήνου θα δηλώνουν μάθημα ΕΥ του 7 ^ο εξαμήνου.
5.	ΦΕ	Επιλεγόμενο 5 ^ο εξαμήνου	Οι παλαιοί φοιτητές που χρωστούν μάθημα ΕΥ του 5 ^ο εξαμήνου θα δηλώνουν μάθημα ΕΥ του 7 ^ο εξαμήνου.
6.	ΦΕ	Επιλεγόμενο 6 ^ο εξαμήνου	Οι παλαιοί φοιτητές που χρωστούν μάθημα ΕΥ του 6 ^ο εξαμήνου θα δηλώνουν μάθημα ΕΥ του 8 ^ο εξαμήνου.
7.	ΦΕ0366	Λατινικό Μυθιστόρημα	Μάθημα ΕΥ 7 ^ο εξαμήνου: Θα δηλώνεται και ως ΕΥ από παλαιούς φοιτητές του 5 ^ο εξαμήνου.
8.	ΦΥ6342	Ρωμαϊκή Τραγωδία: Σενέκας Φαίδρα	Οι παλαιοί φοιτητές που χρωστούν το μάθημα αυτό από το 6 ^ο εξάμηνο θα το δηλώνουν με αυτόν τον κωδικό.

ΤΟΜΕΑΣ ΜΝΕΦ

9.	ΦΕ	Επιλεγόμενο 1 ^ο εξαμήνου (Νεοελληνικής Φιλολογίας)	Οι παλαιοί φοιτητές που χρωστούν μάθημα ΕΥ του 1 ^ο εξαμήνου θα δηλώνουν ένα από τα δύο υποχρεωτικά του 1 ^ο εξαμήνου.
10.	ΦΕ	Επιλεγόμενο 3 ^ο εξαμήνου (Νεοελληνικής Φιλολογίας)	Οι παλαιοί φοιτητές που χρωστούν μάθημα ΕΥ του 3 ^ο εξαμήνου θα δηλώνουν ένα από τα δύο υποχρεωτικά του 3 ^ο εξαμήνου.
11.	ΦΕ	Επιλεγόμενο 5 ^ο εξαμήνου (Νεοελληνικής & Βυζαντινής Φιλολογίας)	Οι παλαιοί φοιτητές που χρωστούν μάθημα ΕΥ του 5 ^ο εξαμήνου θα δηλώνουν μάθημα ΕΥ του 7 ^ο εξαμήνου.
12.	ΦΕ	Επιλεγόμενο 6 ^ο εξαμήνου (Νεοελληνικής & Βυζαντινής Φιλολογίας)	Οι παλαιοί φοιτητές που χρωστούν μάθημα ΕΥ του 6 ^ο εξαμήνου θα δηλώνουν μάθημα ΕΥ του 8 ^ο εξαμήνου.

ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

13. ΦΥ2713 Εισαγωγή στη Γλωσσολογία II Θα δηλώνεται και από παλαιούς φοιτητές που χρωστούν το ΕΥ με τίτλο «Επίπεδα Γλωσσικής Ανάλυσης».
14. Μαθήματα Υ και ΕΥ 5^{οο} εξαμήνου που δεν προβλέπονται στο νέο πρόγραμμα σπουδών Οι παλαιοί φοιτητές που χρωστούν μάθημα 5^{οο} εξαμήνου θα το δηλώνουν κανονικά με τον παλιό κωδικό. Τα μαθήματα αυτά θα εξεταστούν χωρίς διδασκαλία στη διδακτέα ύλη που ίσχυσε κατά την ακαδ. χρονιά 2011-12.

II. Προσφερόμενα μαθήματα σε αλλά τμήματα

I. ΚΛΑΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ:

I. ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ – ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

A. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Εξάμ.	Κωδ.	Μάθημα	Διδάσκων
I	ΦΥ1101	Αττικοί Ρήτορες	Στ. Μερσινιάς (Π.Δ. 407/80)
III	ΦΥ2120	Ιστοριογραφία	(Π.Δ. 407/80)
IV	ΦΥ5150	Ομήρου <i>Ιλιάς</i>	Σ.
		Κωνσταντινίδη	Χ. Αυγερινός Α. Γκάρτζιου
		(για τους φοιτητές παλαιών εξαμήνων)	

B. ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

II	ΦΥ2312	Ανθολογία Ρωμαϊκής Ιστοριογραφίας	Φ. Πολυμεράκης (2 τμήματα, Α-Κα, Κε-Πα) Ε. Καρακάσης (1 τμήμα, Πε-Ω)
----	--------	-----------------------------------	---

II. ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ – ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ – ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ (ΦΠΨ)

Εξάμ.	Μάθημα	Διδάσκων
X.E.		Π.Δ. 407/80

Οι φοιτητές των άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής επιλέγουν τα **ΕΥ** μαθήματα της **Ειδίκευσης της Κλασικής Φιλολογίας (50** σε κάθε μάθημα).

Από το Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας

- Αρχαία Ιστορία
- Κλασική Αρχαιολογία
- Επιγραφική
- Βυζαντινή Ιστορία
- Νεοελληνική Ιστορία
- Βυζαντινή Αρχαιολογία

Από το Τμήμα Φ.Π.Ψ. στο Τμήμα Φιλολογίας

- Εισαγωγή στη Φιλοσοφία
- Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία
- Νεοελληνική Φιλοσοφία
- Παιδαγωγική -Διδακτική

II. ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ:

1. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Χειμερινό εξάμηνο

Νεοελληνική λογοτεχνία 19^{ος}-20^{ος} αι.

Διδ. Σύγγραμμα: *Mario Vitti, Ιστορία της Νεοελληνικής*

Διδ. Π.Δ.407/80

(2 τμήματα)

Λογοτεχνίας (Εύδοξος 46095).

Εαρινό εξάμηνο

Εισαγωγή στη νεοελληνική λογοτεχνία

Διδ. σύγγραμμα: *Roderick Beaton, Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία (Εύδοξος 10369).*

Διδ. Π.Δ.407/80

(2 τμήματα)

2. ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι

Π.Δ.407/80

Διδακτικό σύγγραμμα: *Α. Καρπόζηλος, Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι, τόμ. Α', Αθήνα, Κανάκης, 1997 (2274).*

III. Περιεχόμενο μαθημάτων και εξεταστέα υλη

A. ΤΟΜΕΑΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

1. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (Υ)

ΦΥ1100 – ΡΗΤΟΡΕΙΑ – Υ (I)

(Ε. Χουλιάρá, Στ. Μερσινιάς)

Τμήμα α: Ε. Χουλιάρá

Εισαγωγή στη Λογοτεχνία των Αυτοκρατορικών χρόνων. Αττικισμός και Δεύτερη Σοφιστική. Πεζογραφία και Χριστιανική Γραμματεία (Μυθιστόρημα, Ρητορική και Λογοτεχνική Κριτική, Ιστοριογραφία - Γεωγραφία, Φιλοσοφία, Θετικές Επιστήμες κλπ.).

Πλούταρχος: *Περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ βραδέως τιμωρουμένων*. Εισαγωγή και ερμηνεία επιλεγμένων αποσπασμάτων.

Λουκιανός: *Περὶ τοῦ ἔνυπνίου*. Εισαγωγή και ερμηνεία επιλεγμένων αποσπασμάτων.

Δίων Χρυσόστομος: Εισαγωγή και ερμηνεία του *Περὶ εὐδαιμονίας*.

Κάσσιος Δίων: *Ρωμαϊκὴ ἱστορία*. Εισαγωγή και ερμηνεία επιλεγμένων αποσπασμάτων.

Φλάβιος Φιλόστρατος: *Βιογραφία του Απολλώνιου από τα Τύανα*. Εισαγωγή και ερμηνεία επιλεγμένων αποσπασμάτων.

Φιλόστρατος ο Λήμιος (Γ΄): *Περὶ τοῦ ἑπιστολικοῦ χαρακτήρος*. Εισαγωγή και ερμηνεία.

Φλάβιος Φιλόστρατος: *Επιστολές*. Εισαγωγή και ερμηνεία επιλεγμένων αποσπασμάτων.

Τμήμα β: Στ. Μερσινιάς

Γενικά:

Το μάθημα εντάσσεται στα υποχρεωτικά μαθήματα του Τμήματος Φιλολογίας και προσφέρεται στους φοιτητές του 1^{ου} εξαμήνου. Διδάσκεται και εξετάζεται παράλληλα με το μάθημα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

1. Ὑλη του μαθήματος:

A. Εισαγωγή:

Οι έννοιες ρήτωρ, ρητορεία, ρητορική. Οι παράγοντες ανάπτυξης της ρητορείας. Διαδικασία σύνθεσης του ρητορικού λόγου, μέρη και είδη του ρητορικού λόγου.

B. Κείμενα:

(i) Ἀντιφῶν: *Φαρμακείας κατὰ τῆς μητρειᾶς*

(ii) Λυσίας *Περὶ τοῦ σηκοῦ*

2. Προτεινόμενα συγγράμματα:

Lysiae Orationes, εκ. C. Hude, Oxford 1912.

L. Pernot, *La rhétorique dans l'antiquité*, Paris 2000 (μτφρ. Ξ. Τσελέντη, *Η Ρητορική στην αρχαιότητα*, Αθήνα 2005).

G. Kennedy, *A New History of Classical Rhetoric*, Princeton- New Jersey 1994, μτφρ. Ν. Νικολούδης, *Ιστορία της Κλασικής Ρητορικής*, Αθήνα 2003⁴ (2000).

ΦΥ1110 – ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ – Υ (Ι)
(Γ. Ζωγράφου)

Στόχος μαθήματος: να εξοικειωθούν καταρχήν οι φοιτητές με τη γλώσσα του αρχαιότερου και ενός από τα πιο σημαντικά έργα της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας· να προσεγγίσουν τον προβληματισμό γύρω από το ζήτημα της σύνθεσης των επών και ειδικότερα της *Οδυσσεΐας*· να γνωρίσουν τον κόσμο του ποιήματος (πολιτική και κοινωνική οργάνωση, οικονομία), τα ήθη και τα έθιμα που καθρεφτίζονται σε αυτό, τις ιδέες του ποιητή για θέματα όπως η θρησκεία κ.λπ., τις τεχνικές της αφήγησής του μέσα από τα υπό μελέτη χωρία.

Περιεχόμενο του μαθήματος: εισαγωγή στα έπη: προσωπικότητα, χρονολόγηση, πατρίδα του ποιητή· προέλευση, δημιουργία των επών, ιστορικότητα του τρωϊκού πολέμου· το θέμα της σύνθεσης των επών (ομηρικό ζήτημα)· ομηρική κοινωνία· ύφος, γλώσσα, αφηγηματική τεχνική· το θέμα της σύνθεσης της *Οδύσσειας*, θεματικοί κύκλοι που την απαρτίζουν.

Ύλη: ραψωδίες α, ε.

Αναφορικά με το κείμενο, αντί για τη στερεότυπη έκδοση της Οξφόρδης θα διανεμηθεί το ακόλουθο έργο: S. West, A. Heubeck, J.B. Hainsworth, *Ομήρου Οδύσσεια. Κείμενο και ερμηνευτικό υπόμνημα*, τ. Α΄ Ραψωδίες Α-Θ (Μετ. Μ. Καίσαρ. Επιμ. Α. Ρεγκάκος), Αθήνα 2009.

Προτεινόμενα βοηθήματα:

1. B.B. Powell, I. Morris (εκδ.), *A New Companion to Homer. Εγχειρίδιο ομηρικών σπουδών*, τ. Γ΄ Ραψωδίες Ρ-Ω (Μετ. Φ. Πετίκα, Μ. Σκεμπής, Μ. Μουρατίδης. Επιμ. Α. Ρεγκάκος), Αθήνα 2009.
2. *Επιστροφή στην Οδύσσεια. Δέκα κλασικές μελέτες*. Επιλογή και επιμέλεια Δ. Ιακώβ, Ι. Καζάζης, Α. Ρεγκάκος, Θεσ/νίκη 1999.

Θα διανεμηθεί συμπληρωματική βιβλιογραφία στην αρχή των παραδόσεων.

ΦΥ3132 – ΤΡΑΓΩΔΙΑ: ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΒΑΚΧΑΙ – Υ (ΙΙ)
(Ε. Γκαστή, Α. Γκάρτζιου)

Ύλη εξετάσεων:

1. Οι παραδόσεις των μαθημάτων (μετάφραση του έργου από την διδάσκουσα στα e-courses).
2. A. Lesky, *Η τραγική ποίηση των αρχαίων ελλήνων*, Τόμος Β΄, *Ο Ευριπίδης και το τέλος του είδους* μτφρ. Ν.Χ. Χουρμουζιάδη, ΜΙΕΤ Αθήνα 1993, σσ. 9-31, 358-382, 394-418.
3. E.R. Dodds, *Ευριπίδου Βάκχαι*. Κριτική και ερμηνευτική έκδοση, μτφρ. Γ. Πετρίδου και Δ. Σπαθάρας, εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 2004.

Στις εξετάσεις θα ζητηθούν:

1. Κριτική μετάφρασης ενός χωρίου.

2. Σχολιασμός που θα αφορά τα ιαμβικά και τα λυρικά μέρη (δομή, λειτουργία, ένταξη του χορικού, θέματα που κυριαρχούν στο χορικό).
3. Μετρική ανάλυση 2-3 στίχων (ιαμβικό τρίμετρο).
4. Ανάλυση κριτικού υπομνήματος, γραμματικές και συντακτικές παρατηρήσεις.
5. Γραμματολογικές παρατηρήσεις που θα αφορούν το έργο *Βάκχαι* (η παράδοση του μύθου και οι καινοτομίες που υιοθετεί ο Ευριπίδης, σκηνικά προβλήματα του έργου, δομή του έργου κ.λ.π.) και τον Ευριπίδη γενικότερα (βιογραφικά σε σχέση με τα *testimonia*, ύφος και γλώσσα, ο Ευριπίδης ως στοχαστής, οι θεολογικές απόψεις του Ευριπίδη κ.λ.π.).

**ΦΥ3934 – ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ *ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ* – Υ(III)
(Μ. Λιάτση)**

Γενικά:

Εισαγωγή στην αριστοτελική σύλληψη της Ψυχής και στον προσδιορισμό του γενικού χαρακτήρα του καθετί που είναι 'φύσει'. Συστηματική γνωριμία με τις σημαντικότερες αρχές και έννοιες της αριστοτελικής φυσικής επιστήμης-φιλοσοφίας, όπως είναι η έννοια του είδους, της ύλης, της κίνησης, της τύχης, του αυτόματου και της ανάγκης, οι οποίες εξηγούν τα φυσικά φαινόμενα και τις φυσικές μεταβολές. Τέλος, διεξοδική γνωριμία με τη θεωρία του τελικού στόχου σε καθετί που υπάρχει από τη φύση, δηλαδή με το περίφημο τελεολογικό μοντέλο του Αριστοτέλη, το οποίο αποτέλεσε τη βασική αφετηρία όλης της μεταγενέστερης ιστορίας της περιγραφής και ερμηνείας της φύσης.

Κείμενο:

Aristotelis, *Physika*, recognovit brevique adnotatione critica instruxit W. D. Ross, Oxford 1950.

Ερμηνευτικά υπομνήματα:

- H. Wagner, *Aristoteles. Physikvorlesung* (= *Aristoteles, Werke in deutscher Übersetzung*, hrsg. v. H. Flashar, Band 11), Berlin 1967.
- W. Charlton, *Aristotle's Physics Books I-II*, Oxford 1980.

Βασικό βοήθημα:

Ingemar Düring, *Ο Αριστοτέλης. Παρουσία και ερμηνεία της σκέψης του*, Β' τόμος. Αθήνα, 1994.

**ΦΥ5150 – ΟΜΗΡΟΥ *ΙΛΙΑΣ* – Υ (V)
(I. N. Περυσινάκης, Α. Ζωγράφου)**

Τμήμα α': I.N. Περυσινάκης

1. Κείμενο: ραψ. Α, I (Oxford Classical Texts)
2. Βοηθήματα:
  - Lesky, *Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας*, μετάφρ. Α. Τσοπανάκη, Θεσσαλονίκη ⁵1981, σσ. 41-132 (πλήν 80-97).
  - M. Finley, *Ο κόσμος του Οδυσσέα*, μετάφρ. Σ. Μαρκιανού, εκδ. οίκος Σιδέρη, Αθήνα 1966.
  - E.R. Dodds, *Οι Έλληνες και το παράλογο*, μετάφρ. Γ. Γιατρομανωλάκη, εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1977, σσ. 21-68.

Διδάσκεται: Εισαγωγή στον Όμηρο και στην *Ιλιάδα*. Αρχαϊκές ηθικές αξίες και πολιτική συμπεριφορά. Ομηρική διάλεκτος και δακτυλικό εξάμετρο. Ερμηνεύεται επί τροχάδην η ραψωδία Α και αναλυτικά η ραψωδία Ι. Διανέμεται βιβλιογραφία. Διανέμεται ως βοήθημα ο 3^{ος} τόμος (ραψωδίες 9-12) από τον Β. Hainsworth της σειράς του G.S. Kirk (ed.), *Ομήρου Ιλιάδα* (ελλην. μετάφραση University Studio Press). Εξετάζονται οι δύο ραψωδίες και από τα παραπάνω βοηθήματα ο Μ. Finley και ο Ε. R. Dodds.

Τμήμα β': Α. Ζωγράφου

I. Εισαγωγή στην ομηρική ποίηση :

- Χαρακτηριστικά της αρχαϊκής εποχής
- Προφορική και γραπτή ποίηση
- Το έπος ως γραμματειακό είδος, ομηρική διάλεκτος, δακτυλικό εξάμετρο
- Οι βιογραφικές πληροφορίες για τον Όμηρο: μύθος και ιστορία
- Ο επικός κύκλος
- Το ομηρικό κείμενο (σύνθεση, μετάδοση), οι αλεξανδρινοί και οι νεότερες σχολές
- Το ομηρικό ζήτημα
- Ο πολιτισμός των ομηρικών επών
- Θεοί και άνθρωποι στα ομηρικά έπη

II. Κείμενο: ραψωδίες Σ και Ω

Μετάφραση, γλωσσική επεξεργασία, μετρική ανάλυση και ερμηνεία.

Ιδιαίτερα θα εξεταστούν τα παρακάτω θέματα:

- Θρήνοι και γόοι
- Θάνατος και επικήδειες τελετές
- Η «Ασπίδα του Αχιλλέα »
- Το ταξίδι του Πριάμου και η συνάντηση Πριάμου-Αχιλλέα

.....
Θα διανεμηθούν:

D. B. Monro, T. W. Allen, *Homeri Opera* II, II. XIII-XXIV, Oxford, 1920³

N. J. Richardson, *Ομήρου Ιλιάδα. Κείμενο και ερμηνευτικό υπόμνημα*, ΣΤ', Θεσσαλονίκη, 2005

Αναλυτική βιβλιογραφία και βοηθητικό υλικό θα δοθεί κατά τις παραδόσεις.

<p style="text-align: center;">ΦΥ5628 – ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ – Υ (V) ΦΥ7180 – ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ (ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ) – Υ (VII) ΠΑΛ. ΕΞ. (I. Ν. Περυσινάκης, Σ. Κωνσταντινίδη)</p>
--

Τμήμα α: Σ. Κωνσταντινίδη

ΚΕΙΜΕΝΑ:

- Αλκμάν: απ. 1, 3, 14(a) (b), 26, 55, 58, 59, 89.
- Στησίχορος: απ. 185, 187, 192, 193, 209, 210, 223.
- Σαπφώ: απ. 1,2, 16, 31, 44, 47, 49, 96, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116.
- Αλκαίος: απ. 42, 308(b), 332, 357, 366, 374.
- Ίβυκος: απ. 282(a) , 286, 287, 288, 310.
- Ανακρέων: απ. 348, 357, 360, 361, 378, 395, 396.
- Σιμωνίδης: απ. 520, 521, 527, 531, 541.

- Κόριννα: απ. 654, 655.

Οι παραπομπές της Σαπφώς και του Αλκαίου γίνονται στην έκδοση E. Lobel and D.L. Page, *Poetarum Lesbiorum Fragmenta*, Oxford 1955, και των υπολοίπων στην έκδοση D.L. Page, *Poetae Melici Graeci*, Oxford 1962.

Στην ερμηνεία των πιο πάνω ποιημάτων θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη σχέση τους με το μύθο και τη λατρεία, στο βαθμό έκφρασης σ' αυτά των διαφόρων μορφών του ατομικού και κοινωνικού βίου, καθώς και στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της εποχής στην οποία εντάσσονται.

Τμήμα β: I. Ν. Περυσινάκης

ΚΕΙΜΕΝΑ (Ανθολογία με βάση την *αρετή* και τον *αγαθό*).

Αρχίλοχος, αππ. 1, 2, 13, 19, 128, 130

Καλλίνος απ. 1

Τυρταίος αππ. 10, 12

Μίμνερος, απ. 2

Αλκαίος, αππ. 326, 360, 364

Σαπφώ, αππ. 16, 44, 148

Σόλων, αππ. 4, 5, 6, 13, 16, 24, 33, 34, 36, 37

Θέογνις, στίχοι 27-68, 101-112, 133-142, 145-158, 173-192, (227-232), 267-70, 315-318, 341-354, 373-406, 523-526, (585-590), 619-622, 649-654, 667-686, (719-728), 865-868, 933-938.

Ξενοφάνης, αππ. 1, 2

Σιμωνίδης, απ. 541, 542

Πίνδαρος, *Ισθμιόνικος* 1 και 2

Βακχυλίδης, *Επίνικος* 3

Διανέμεται (α) ως κείμενο το βιβλίο I.N. Περυσινάκης, *Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση* (Αθήνα, εκδόσεις Παπαδήμα 2012), και (β) ως βοήθημα A.W.Adkins, *Ηθικές αξίες και πολιτική συμπεριφορά στην Αρχαία Ελλάδα* (ελλην. μετάφραση I.N. Περυσινάκης, Αθήνα, εκδ. Καρδαμίτσα 2010).

Η διδασκαλία και εξέταση περιλαμβάνει ερμηνεία των αποσπασμάτων με ιδιαίτερη έμφαση στις ηθικές αξίες και την πολιτική συμπεριφορά στην αρχαία ελληνική λογοτεχνία, και αντιμετωπίζει προβλήματα ερμηνείας και μετάφραση της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας.

ΦΥ7190 – ΤΡΑΓΩΔΙΑ: ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΧΟΗΦΟΡΟΙ – Υ (VII)

(Ε. Γκαστή)

Περιεχόμενο μαθήματος: Αρχαίες μαρτυρίες σχετικά με τον Αισχύλο και τα χαρακτηριστικά του έργου του, παράδοση του μύθου, αναλυτική ερμηνεία του κειμένου και σύγκριση με τα ομόθεμα έργα του Σοφοκλή και του Ευριπίδη, συγκριτική εξέταση διαφορετικών μεταφραστικών εκδοχών σε επιλεγμένα χωρία του κειμένου. Η εξέταση θα είναι προφορική.

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (ΕΥ)

ΦΕ0213 - ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ – ΕΥ(VII)

(Ε. Χουλιάρá)

Ορισμός, χαρακτήρας, αυτονομία και χρονικά όρια της Παπυρολογίας. Η Αίγυπτος και οι άλλοι τόποι ανεύρεσης παπύρων (Παλαιστίνη, Μεσοποταμία, ελλαδικός χώρος, Herculaneum κλπ.). Κατασκευή του παπύρινου χάρτου. Μεταγραφικό σύστημα των παπυρικών κειμένων. Γραφή των γραφένων και των αντιγραφένων. Πρακτική εξάσκηση στην ανάγνωση εγγράφων και φιλολογικών παπύρων.

ΦΕ0222 - ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ – ΕΥ(VII)

(Α. Ζωγράφου, Α. Γκάρτζιου)

1. Περιεχόμενο και στόχοι του μαθήματος

A.

- Προσπάθεια ορισμού του μύθου (διάκριση από τον *aïvo*, τη *fabula*, το παραμύθι), της μυθογραφίας και της μυθολογίας.
- Χαρακτηριστικά και λειτουργίες των αρχαίων ελληνικών μύθων, πηγές για τη μελέτη τους.
- Οι μύθοι μέσα από τις λογοτεχνικές τους αποκρυσταλλώσεις, οι μύθοι σε σχέση με την τελετουργία, το πολιτικό περιεχόμενο των μύθων.

B.

Η κριτική στάση απέναντι στους μύθους, οι θεωρητικές προσεγγίσεις και σχολές ερμηνείας των μύθων από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα με έμφαση στον 20^ο αιώνα. (πρόδρομοι της συγκριτικής μελέτης των μύθων, εξελικτική θεωρία, ο μύθος ως « ασθένεια της γλώσσας », ανθρωπολογικές θεωρήσεις, Σχολή του Cambridge, Ψυχαναλυτική ερμηνεία και Δομισμός, Ιστορική Ψυχολογία και « Παρισινή Σχολή »).

Οι παραδόσεις υποστηρίζονται από επιλογή αρχαιοελληνικών κειμένων τα οποία σχολιάζονται σε σχέση με το περιεχόμενο κάθε ενότητας. Η τραγωδία *Οιδίπους Τύραννος* αποτελεί παράδειγμα τόσο για την ψυχαναλυτική όσο και για τη δομική προσέγγιση.

2. Συγγράμματα

- R. Buxton, *Οι Ελληνικοί Μύθοι : ένας ολοκληρωμένος οδηγός*, Αθήνα, 2005 (2004).
- J.-P. Vernant, *Μύθος και σκέψη στην αρχαία Ελλάδα*, I-II, Θεσσαλονίκη, 1989 (1965).

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (Υ)

ΦΥ2122 – ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ: *ΗΡΟΔΟΤΟΣ* – Υ(II)

(Γ. Ζωγράφου)

Διδακτέα ύλη:

Βιβλίο 1:	1-5, 8-13, 23-24, 30-45, 53-58, 85-91
----- 2:	19-27, 43-45, 50-58, 112-120
----- 3:	39-46, 80-82, 120-121, 133-134
----- 8:	93-96

Περιεχόμενο μαθήματος:

Εισαγωγή στην αρχαία ιστοριογραφία: εισαγωγή στον ποιητή και το έργο του: βίος και

έργο· ιστορικό, πολιτικό, κοινωνικό υπόβαθρο, οφειλές στην προηγούμενη λογοτεχνία, σχέση με σύγχρονα πνευματικά ρεύματα· στάση του συγγραφέα απέναντι στη θρησκεία και το μύθο, μέθοδος, γλώσσα, ύφος. Μελετώνται, σχολιάζονται και αναλύονται, με τρόπο που να αναδεικνύονται οι ιδέες του κειμένου, τα παραπάνω χωρία.

Στόχος μαθήματος: να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τη γλώσσα της *Ίστορίας*, την ιωνική, ώστε να κατανοούν το έργο από το πρωτότυπο· να μελετηθεί και να αναδειχθεί η διττή φύση του Ηροδότου: ως ιστορικού με έμφαση στη μέθοδό του, ως λογοτέχνη με έμφαση στις επιδράσεις από την προηγούμενη και τη σύγχρονή του λογοτεχνία, αλλά και στην αφηγηματική του τεχνική. Στους στόχους του μαθήματος ανήκει και η ανίχνευση της πρωτο-ρητορικής με δείγματα ρητορείας από την *Ίστορίην*, που παραπέμπουν σε επιδεικτική ρητορική (ιπποκρατικούς, σοφιστές).

Ως προς το κείμενο, αντί για τη στερεότυπη έκδοση της Οξφόρδης, θα διανεμηθεί το ακόλουθο έργο:

D.Asheri, A. Lloyd, *Ηροδότου Ιστορία. Κείμενο και ερμηνευτικό υπόμνημα*, τ.1 Βιβλία Α-Β (Μετ. Δ. Σκουρέλλος, επιμ. Α.Ρεγκάκος), Θεσ/νίκη 2010.

Προτεινόμενα βοηθήματα:

1. E.J. Baker, I.J.F. de Jong, H. Van Wees (επιμ.), *Εγχειρίδιο ηροδοτείων σπουδών* (Μετ. Κ. Δημοπούλου), Αθήνα 2007.
2. Α.Β. Ρεγκάκος, *Επινοώντας το παρελθόν*, Αθήνα 2009.
3. *Ίστορίη* Ηρόδοτος. Δεκατέσσερα μελετήματα. Εκλογή-επιμέλεια Α. Μελίστα-Γ. Σωτηροπούλου, Αθήνα 2004.

Στην αρχή των παραδόσεων θα διανεμηθεί και συμπληρωματική βιβλιογραφία.

ΦΥ2121 – ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ: ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ – Υ(Π) (X. Αυγερινός)
---

1. Γενικά:

Το μάθημα ανήκει στα υποχρεωτικά αντικείμενα του Τμήματος Φιλολογίας και προσφέρεται στο 2^ο εξάμηνο σπουδών. Διδάσκεται και εξετάζεται παράλληλα με το μάθημα των Ασκήσεων Θεματογραφίας II.

2. Ύλη του μαθήματος:

Εισαγωγή στην αρχαία ιστοριογραφία. Ο βίος και το έργο του Θουκυδίδη σε συνάρτηση με το ιστορικό, πολιτικό-κοινωνικό και πνευματικό υπόβαθρο της εποχής του. Οι βασικές αρχές της ιστορικής μεθόδου του Θουκυδίδη. Το χρονολογικό σύστημα του έργου του. Η θουκυδίδεια φιλοσοφία της ιστορίας, όπως αυτή αναδεικνύεται στην Αρχαιολογία (Α 2-19). Εκλογίκευση απέναντι στη θρησκεία και το μύθο. Η αφηγηματική του τεχνική και οι δημηγορίες του. Ειδική έμφαση στο θουκυδίδειο ύφος.

Σχετική βιβλιογραφία θα διανεμηθεί με την έναρξη των μαθημάτων.

Διδακτέα και εξεταστέα ύλη:

Από τα δύο πρώτα Βιβλία της θουκυδίδειας Ιστορίας θα (Κείμενο OCT: H. S. Jones - J. E. Powell, *Thucydides Historiae*) θα διδαχτούν τα ακόλουθα: Α 1-19 (προοίμιο, αρχαιολογία), Α 20-22 (μέθοδος), Α 119-146 (δημηγορίες πριν από την έναρξη των εχθροπραξιών, 1η δημηγορία του Περικλή), Β 24-54 (έναρξη εχθροπραξιών, Επιτάφιος του Περικλή, περιγραφή του λοιμού), Β 55-65 (άλλα γεγονότα, τρίτη δημηγορία, του Περικλή, αποτίμησή του από τον ιστορικό).

3. Συγγράμματα:

- α. Thucydides Historiae, t. I, edd. H.S. Jones – J.E. Powell, (Καρδαμίτσα) Αθήνα 1970.
- β. S. Hornblower, *Commentary on Thucydides*, vol. I (μτφρ. Φ. Πετίκα, επιμ. Α. Ρεγκάκος, *Θουκυδίδου Ιστορίαι 1-3*), Θεσσαλονίκη 2006.
- γ. J.H. Finley, *Θουκυδίδης* (μτφρ. Τ. Κουκουλιός), Αθήνα 2006.

ΦΥ2315 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΓΝΩΣΙΑ

(Ι.Ν. Περυσινάκης, Α. Γκάρτζιου, Ε. Χουλιαρά, Σ. Κωνσταντινίδη, Μ. Λιάτση, Γ. Ζωγράφου, Ε. Καρακάσης) – Υ(II)

Περιεχόμενο

- Αρχαιογνωσία και αρχαιογνωστικές επιστήμες (Κλασική φιλολογία, Αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή ιστορία, Προϊστορική και κλασική αρχαιολογία).
- Κλασική φιλολογία: Υποκείμενο κλασικής φιλολογίας. Μεθοδολογία της κλασικής φιλολογίας. Η φιλολογική ερμηνεία. Θεωρία της φιλολογικής ερμηνείας.
- Ιστορία των κειμένων. Κριτική των κειμένων. Παλαιογραφία. Παπυρολογία. Επιγραφική.
- Ιστορία της κλασικής φιλολογίας: α) Οι Αρχές. Ελληνιστικοί χρόνοι. Ελληνορρωμαϊκοί χρόνοι. Τα αρχαία σχόλια. Χρόνοι ελεύθερης πολιτείας. Χρόνοι της αυτοκρατορίας. β) Μεσαίωνας. Αναγέννηση- Ανθρωπισμός. γ) Νεότεροι Χρόνοι. δ) Βιβλιογραφικά έργα.
- Ιστορία αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας
- Ιστορία λατινικής λογοτεχνίας
- Ελληνική θρησκεία

Βιβλιογραφία

- Heinz-Günther Nesselrath, Εισαγωγή στην Αρχαιογνωσία τόμ. Α΄, Αρχαία Ελλάδα (εκδόσεις Παπαδήμα, Αθήνα 2001).
- Fritz Graf, Εισαγωγή στην Αρχαιογνωσία τόμ. Β΄, Ρώμη (μετάφραση, επιμέλεια Δ. Νικίτας, εκδόσεις Παπαδήμα, Αθήνα 2001).

ΦΥ4143 – ΤΡΑΓΩΔΙΑ: ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΙΑΣ – Υ(IV)

(Μαρία Λιάτση, Π.Δ.407/80)

Τμήμα α: Μ. Λιάτση

Μετά το θάνατο του Αχιλλέα στον Τρωικό πόλεμο οι ηγέτες παραδίδουν τα όπλα του στον Οδυσσέα, και όχι στον δεύτερο γενναϊότερο, δηλ. στον Αίαντα. Ο Αίας θέλει να πάρει εκδίκηση και να σκοτώσει τους Έλληνες αρχηγούς. Η θεά Αθηνά, όμως, τον ρίχνει σε μανία, και, έτσι, αυτός σφάζει μερικά ζώα από το κοπάδι, αντί για τους μισητούς αρχηγούς. Όταν η μανία του καταλαγιάζει, ο Αίας αναγνωρίζει το ντροπιαστικό του έργο και πέφτοντας στο σπαθί του, αυτοκτονεί.

Κατά τη διάρκεια της πραγμάτευσης του κειμένου θα εστιάσουμε την προσοχή μας, πέρα από το γλωσσικό-λογοτεχνικό επίπεδο, στην εξέταση του ηρωϊκού ηθικού κώδικα και του συστήματος αξιών της εποχής, στις έννοιες του *ἄριστου* και του *ἀγαθοῦ*, του *εὐγενοῦς*, της *τιμῆς*, της *ὑβρεως*, της *σωφροσύνης*, του *μέτρου*, κλπ.

Κείμενο

Sophocles, *Fabulae*, ed. by H. Lloyd-Jones/N. G. Wilson, Oxford Classical Texts 1990

Τμήμα β: Π.Δ.407/80

Το μάθημα διερευνά κεντρικές πτυχές της Αττικής τραγωδίας (ιστορικό πλαίσιο, προέλευση, συνθήκες παράστασης, αλληλεπίδραση με μείζονα λογοτεχνικά είδη, πρόσληψη) και τα ιδιάζοντα χαρακτηριστικά της τραγικής παραγωγής του Σοφοκλέους, ενώ εστιάζει στη συστηματική μελέτη της τραγωδίας *Αΐας*. Η εξέταση του έργου περιλαμβάνει ζητήματα παράδοσης και κριτικής του κειμένου, μετάφραση επιλεγμένων χωρίων, ερμηνευτικό σχολιασμό του συνόλου της τραγωδίας, μετρική ανάλυση, σχολιασμό γλωσσικών και υφολογικών χαρακτηριστικών και σύντομη επισκόπηση σύγχρονων (Ελληνικών και διεθνών) παραστάσεων της τραγωδίας. Θα διανεμηθούν σημειώσεις και βιβλιογραφία

ΦΥ6170 – ΚΩΜΩΔΙΑ: ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΒΑΤΡΑΧΟΙ – Υ(VI) (Ε. Γκαστή)

Περιεχόμενο μαθήματος: Αρχαίες μαρτυρίες για τον Αριστοφάνη, εισαγωγικά στην αρχαία κωμωδία και ειδικά στο έργο του Αριστοφάνη, αναλυτική ερμηνεία του κειμένου. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα ζητήματα λογοτεχνικής κριτικής στους *Βατράχους* και στα προβλήματα μετάφρασης.

ΦΥ8200 - ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ – Υ(VIII) (Ι. Ν. Περυσινάκης, Στ. Μερσινιάς)

Τμήμα α: Ι.Ν. Περυσινάκης

Το μάθημα περιλαμβάνει ερμηνεία κειμένων και γραμματολογία. Κατά τον υπομνηματισμό των κειμένων υπογραμμίζεται ιδιαίτερα η σχέση τους με την προγενέστερη αρχαία ελληνική λογοτεχνία.

- ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΣ
- *Αίτια*: **I** 1.1-40, 7. 19-26, **II** 43. 12-17, **III** 67.1-14, 75. 1-77.
- *Ύμνοι*:: **I** Εις Δία, Εις Απόλλωνα, **II**. 105-13.
- *Επιγράμματα* (Pf): 8, 17, 22, 27, 28, 37, 63.
- ΑΡΑΤΟΣ
- Φαινόμενα 1-18, 96-136
- ΚΛΕΑΝΘΗΣ
- Ύμνος στον Δία
- ΘΕΟΚΡΙΤΟΣ
- *Ειδύλλια* 1: *Θύρσις ή Ωδή*
- ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ ΡΟΔΙΟΣ
- *Αργοναυτικά* : **I** 1-22, 533-58, 774-80, 1140-71, **II** 549-606, **III** 79-89, 286-98, 744-824, 967-74, 1350-64.

Βοήθημα:

P.E. Easterling - B.N.W. Knox, *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας* (Εκδ. Δ.Ν. Παπαδήμα, Αθήνα 19942). Κεφ. 18 «Ελληνιστική Ποίηση» σσ. 712-813.

Διανέμεται ως κείμενο N. Hopkinson, *A Hellenistic Anthology* (ελληνική μετάφραση,

Άννα Τάτση, Αθήνα Μεταίχμιο 2005) και Βοήθημα Μ. Fantuzzi- R. Hunter, *Ο Ελικώνας και το Μουσείο*. Η Ελληνιστική ποίηση από την εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου έως την εποχή του Αυγούστου (μετάφρ. Δ. Κουκουτζικά- Μ. Νούσια, επιμέλεια: Θεόδωρος Παπαγγελής- Αντώνης Ρεγκάκος, εκδ. Πατάκης, Αθήνα 2002).

Τμήμα β: Στ. Μερσινιάς

Γενικά:

Το μάθημα εντάσσεται στα υποχρεωτικά μαθήματα του Τμήματος Φιλολογίας, και προσφέρεται στους φοιτητές του 8^{ου} εξαμήνου που ακολουθούν την κλασική κατεύθυνση.

1. Ύλη του μαθήματος:

Α Εισαγωγή:

Η έννοια του όρου ελληνισμός, ελληνιστικός. Ο J.G. Droysen και η “ανακάλυψη” του ελληνιστικού κόσμου. Τα βασικά προβλήματα στη μελέτη της ελληνιστικής εποχής. Τα γενικά χαρακτηριστικά της λογοτεχνίας την εποχή αυτή. Η γένεση της φιλολογίας στην Αλεξάνδρεια, το Μουσείο, οι βιβλιοθήκες.

Β. Κείμενα:

α. Καλλίμαχος, *Ύμνος εις Απόλλωνα, Αΐτια Αΐ.*

β. Απολλώνιος Ρόδιος, *Άργοναυτικά* Γ΄616-824

γ. Θεόκριτος, *Ειδύλλιο Π (Φαρμακεύτρια)*

δ. Ηρώ(ν)δας, 4^{ος} μίμος (*Άσκληπιῶ ἄνατιθεῖσαι καὶ θυσιάζουσαι*).

2. Προτεινόμενα συγγράμματα:

G. O. Hutchinson, *Η Ελληνιστική Ποίηση*, Oxford 1988 (μετφρ. Λ. Χατζηκόστα,) Αθήνα (Ινστιτούτο του Βιβλίου – Α.Καρδαμίτσα) 2007.

Αλεξανδρινή Μούσα. Συνέχεια και νεωτερισμός στην Ελληνιστική ποίηση, επιμέλεια Φ. Π. Μανακίδου –Κ. Σπανουδάκης, Αθήνα (GUTENBERG) 2008.

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (ΕΥ)

ΦΕ0223 – ΘΡΗΣΚΕΙΑ – ΕΥ(VIII)

(Α. Γκάρτζιου)

Περιεχόμενο και στόχοι του μαθήματος

- Εισαγωγή στη μελέτη των πολυθεϊστικών συστημάτων των αρχαίων ελληνικών πόλεων κυρίως κατά την κλασική εποχή.
- Παρουσίαση βασικών μεθοδολογικών προβλημάτων, όπως η ανάγκη προβληματισμού σε σχέση με έννοιες και κατηγορίες οικείες μέσω των μονοθεϊστικών θρησκειών, η ετερογένεια και η αποσπασματικότητα των πηγών, η σχέση μεταξύ λατρείας, μύθου και απεικονίσεων.
- Εξέταση βασικών όρων: *ίερός, ὄσιος, ἄγνος, ἄγος, εὐσέβεια, δεισιδαιμονία*. - Μελέτη της σχέσης θρησκευτικής και πολιτικής ζωής.
- Πανελλήνια ιερά, μαντεία και θεραπευτικά ιερά.
- Κατηγοριοποίηση και ιδιαιτερότητες των αποδεκτών της λατρείας: θεοί-ήρωες-νεκροί.
- Τελετουργίες: θυσία και αναθηματική πρακτική, προσευχή και ύμνος, όρκος, οργάνωση εορτών και μυστήρια.

- Ορφικοί και πυθαγόρειοι.
- Μαγεία.

Η παρουσίαση κάθε ενότητας γίνεται με βάση ανθολόγιο αρχαίων κειμένων το οποίο μοιράζεται στην αρχή του εξαμήνου.

Συγγράμματα

- L. Bruit-Zaidman & P. Schmitt Pantel, *Η Θρησκεία στις Ελληνικές πόλεις της κλασικής εποχής*, Αθήνα, 2004 (1989).
- W. Burkert, *Αρχαία Ελληνική Θρησκεία. Αρχαϊκή και Κλασική Εποχή*, Αθήνα, 1993 (1977).
- H. W. Parke, *Οι εορτές στην Αρχαία Ελλάδα*, Λονδίνο, 2000 (1977).
- J. P. Vernant, *Μύθος και Σκέψη στην Αρχαία Ελλάδα I-II*, Αθήνα, 1989 (1965).
-

ΦΕ0225 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΜΥΚΗΝΑΪΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ – ΕΥ(VIII)
(Σ. Κωνσταντινίδη)

Το μάθημα περιλαμβάνει:

1. Σύντομη εισαγωγή στη Μυκηναϊκή Φιλολογία με ιδιαίτερη έμφαση στη σημασία της γενικά για τη φιλολογική έρευνα και ιδιαίτερα για τη μελέτη των ομηρικών επών.
2. Ερμηνεία μυκηναϊκών κειμένων που ανήκουν στις εξής κατηγορίες: α. με θρησκευτικό περιεχόμενο: καταγραφές προσφορών σε θεότητες (PY Tn, Fr, Kn Fr, V, Gg), β. Cn της Πύλου και D της Κνωσσού, γ. L της Κνωσσού, δ. A της Πύλου, ε. Jn της Πύλου, στ. Ta της Πύλου, ζ. E της Πύλου, η. S της Κνωσσού, θ. Ra της Κνωσσού.

Οι παραπομπές στα μυκηναϊκά κείμενα γίνονται στις εξής εκδόσεις:

1. Για τα κείμενα της Πύλου: E. L. Bennett & J.-P. Olivier, *The Pylos tablets transcribed I-II*, Rome 1973, 1976.
2. Για τα κείμενα της Κνωσσού: J. Chadwick, J.T. Killen, J.-P. Olivier, *The Knossos tablets*, Cambridge 1971.
3. Για τα κείμενα των Θηβών: T.G. Spyropoulos & J. Chadwick, *The Thebes tablets II*, Salamanca 1975.

ΦΕ0274 – ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ – ΕΥ(VIII)
(Μ. Λιάτση)

Ο τίτλος του έργου δεν σχετίζεται με τη σύγχρονη σημασία του όρου *ερμηνεία*, αλλά με τη μορφή που παίρνει η σκέψη γλωσσικά. Πρόκειται για μια θεωρητική, σημασιολογική μελέτη της γλώσσας, που εξετάζει τη σχέση ανάμεσα στη γλωσσική έκφραση και στην αντικειμενική φύση των πραγμάτων. Η πραγματεία αυτή αναφέρεται στον λόγο, αλλά όχι σε κάθε είδος λόγου, όπως θα μπορούσε να είναι για παράδειγμα η παράκληση, η προσταγή ή η ερώτηση, αλλά στον λόγο εκείνον που δηλώνει κάτι αληθές ή κάτι ψευδές, σε αυτόν που ονομάζεται *πρόταση*. Εξηγεί τον λεγόμενο αποφαντικό λόγο και τα συστατικά μέρη του: το *όνομα* και το *ρήμα*.

Αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα κείμενα για τον τρόπο που γινόταν κατανοητή η γλώσσα και η γραφή στην αρχαιότητα.

OCT ed. L. Minio-Paluello, Oxford 1949.

Ερμηνευτικά υπομνήματα:

- J. L. Ackrill, Aristotle's Categories and De Interpretatione. Translated with Notes, Oxford 1963.
- H. Weidemann, Aristoteles, Peri hermeneias. Übersetzung und Kommentar, in: H. Flashar (Hrsg.), Aristoteles, Werke in deutscher Übersetzung, Bd. 1, Teil II, Berlin 1984.

**ΦΕ0856 –ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ – ΕΥ(VIII)
(Σ. Μερσινιάς)**

Το μάθημα εντάσσεται στα κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα του Τμήματος Φιλολογίας και προσφέρεται στους φοιτητές του 8^{ου} εξαμήνου που ακολουθούν την κλασική κατεύθυνση.

Ύλη του μαθήματος:

A. Εισαγωγή:

(i) Επίγραμμα: Ετυμολογία του όρου, επί γραμμα και επιγραφή. Το επί γραμμα στην αρχαϊκή και κλασική εποχή. Η εξέλιξη του επιγράμματος και η καθιέρωσή του ως λογοτεχνικού είδους. Το επίγραμμα στην ελληνιστική και αυτοκρατορική εποχή.

(ii) Συλλογές επιγραμμάτων, ο *Στέφανος του Μελεάγρου*, ο *Στέφανος του Φιλίππου*, ο *κύκλος του Αγαθία*, μικρότερες συλλογές. Η Παλατινή και η Πλανούδεια Ανθολογία. Η χειρόγραφη παράδοση

B. Κείμενα: Κανόνες σύνθεσης και ανάλυση ερωτικών, αναθηματικών, επιτύμβιων και συμποτικών επιγραμμάτων.

Επιλεγμένη βιβλιογραφία και σημειώσεις θα αναρτώνται σε εβδομαδιαία μορφή στο e-course, στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου.

2. ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (Υ)

ΦΥ1303 - ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ – Υ(Ι) (Μ. Παπαδημητρίου)

A. Τμήμα α: Κικέρων

Στόχος του μαθήματος είναι η μελέτη της Λατινικής πεζογραφίας (είδη, χαρακτηριστικά, εκπρόσωποι) και ιδιαίτερα η γνωριμία με το έργο του σπουδαιότερου Ρωμαίου ρήτορα και φιλοσοφικού συγγραφέα, του Κικέρωνα. Αναλύονται αντιπροσωπευτικά κείμενα από όλο το έργο του Κικέρωνα, μέσα από τα οποία, εκτός από την καλή γνώση της Κλασικής Λατινικής που αποκτούν οι φοιτητές, μελετάται το ιστορικο-πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο έζησε ο Κικέρων, και οι βασικές αρχές και τα ιδεώδη του Ρωμαϊκού πολιτισμού.

Θεματολογία ανά εβδομάδα διδασκαλίας (ενδεικτικά)

- 1^η εβδομάδα: Εισαγωγή στη Λατινική Πεζογραφία.
- 2^η εβδομάδα: Κικέρων: Η πολιτική σταδιοδρομία του. Το συγγραφικό του έργο. Το ύφος του.
- 3^η εβδομάδα: Οι υπατικοί λόγοι του. Οι λόγοι του εναντίον του Κατιλίνα. Μελέτη των παραγράφων 1, 2 και 17 του Πρώτου λόγου εναντίον Κατιλίνα.
- 4^η εβδομάδα: Μελέτη της παραγράφου 15 του Τρίτου λόγου εναντίον του Κατιλίνα. Οι δικανικοί λόγοι. Ο λόγος *Pro Milone* και μελέτη των παραγράφων 78, 79 και 80.
- 5^η εβδομάδα: Ο λόγος *Pro Archia Poeta* και μελέτη των παραγράφων 19, 23 και 24.
- 6^η εβδομάδα: Το ιστορικό πλαίσιο μέσα στο οποίο συνετέθησαν οι 14 Φιλιππικοί λόγοι του. Μελέτη του προοιμίου του *Δεύτερου Φιλιππικού* (παρ. 1 και 2).
- 7^η εβδομάδα: Μελέτη των παραγράφων 11, 12, 13, 14 του *Δεύτερου Φιλιππικού* σε συνδυασμό στα ιστορικά γεγονότα, στα οποία αναφέρονται.
- 8^η εβδομάδα: Μελέτη των παραγράφων 17, 21, 22, 23, 24 του *Δεύτερου Φιλιππικού* σε συνδυασμό με τα ιστορικά γεγονότα, στα οποία αναφέρονται.
- 9^η εβδομάδα: Τα φιλοσοφικά έργα του Κικέρωνα. Μελέτη των παραγράφων 6, 7, 8, 9 του πρώτου βιβλίου του *De Natura Deorum*.
- 10^η εβδομάδα: Η φιλοσοφική πραγματεία *De Amicitia*. Μελέτη των παραγράφων 1, 2, 3, 4, 5.
- 11^η εβδομάδα: Μελέτη των παραγράφων 13, 14 και 20 του *De Amicitia*.
- 12^η εβδομάδα: Μελέτη του *De Divinatione* II 4, 5. Οι ρητορικές πραγματείες του Κικέρωνα. Μελέτη των *Brutus* 83, 84 και *Orator* 24, 25.
- 13^η εβδομάδα: Επιστολογραφία. Ο Κικέρων ως επιστολογράφος. Μελέτη της επιστολής *Ad Atticum* 7, 1.

B. Τμήμα β: Φιλοσοφική Πεζογραφία.

Στόχος του μαθήματος είναι η μελέτη της Λατινικής Φιλοσοφικής Πεζογραφίας. Αναπτύσσονται θέματα όπως: οι συνθήκες που ευνόησαν τη διάδοση της Ελληνικής φιλοσοφίας στη Ρώμη. Ποιες σχολές και ποιοι φιλόσοφοι άσκησαν τη μεγαλύτερη

επίδραση. Τα πρώτα φιλοσοφικά συγγράμματα και το *De Rerum Natura* του Λουκρητίου. Η ενασχόληση του Κικέρωνα και του Σενέκα με τη φιλοσοφία και οι φιλοσοφικές τους κατευθύνσεις. Οι μετά τον Σενέκα φιλοσοφικοί συγγραφείς. Αναλύονται αντιπροσωπευτικά κείμενα από τον Κικέρωνα και τον Σενέκα, μέσα στα οποία, εκτός από την καλή γνώση της Κλασικής Λατινικής που αποκτούν οι φοιτητές, επιχειρείται η ανίχνευση των Ελληνικών πηγών που χρησιμοποιούνται και η οπτική γωνία, από την οποία αναπτύσσονται βασικά φιλοσοφικά ερωτήματα σε συνάρτηση με τις Ρωμαϊκές αντιλήψεις.

Θεματολογία ανά εβδομάδα διδασκαλίας (ενδεικτικά)

- 1^η εβδομάδα: Εισαγωγή στη Λατινική Πεζογραφία.
- 2^η εβδομάδα: Φιλοσοφία και φιλοσοφική Πεζογραφία στη Ρώμη. Οι εκπρόσωποι. Η ενασχόληση του Κικέρωνα και του Σενέκα με τη φιλοσοφία. Τα φιλοσοφικά τους συγγράμματα.
- 3^η εβδομάδα: Η φιλοσοφική πραγματεία του Κικέρωνα *De Amicitia*. Μελέτη των παραγράφων 1, 2, 3, 4, 5 (θέματα σχετικά με τις σπουδές του Κικέρωνα, τον “Κύκλο των Σκιπιώνων” και τον τρόπο σύνθεσης των φιλοσοφικών συγγραμμάτων του)
- 4^η εβδομάδα: Μελέτη από το *De Amicitia* των παραγράφων 13, 14 (θέματα σχετικά με την αθανασία της ψυχής) και της παρ. 20 (ορισμός της φιλίας).
- 5^η εβδομάδα: Η φιλοσοφική πραγματεία του Κικέρωνα *De Senectute*. Μελέτη των παραγράφων 77 και 78 (θέματα σχετικά με την αθανασία της ψυχής). Αντιπαραβολή με τις Ελληνικές πηγές του Κικέρωνα.
- 6^η εβδομάδα: Μελέτη των παραγράφων 79, 80, 81 του *De Senectute* (συνέχεια από την προηγούμενη ενότητα)
- 7^η εβδομάδα: Το φιλοσοφικό σύγγραμμα του Κικέρωνα *De Natura Deorum*. Μελέτη των παραγράφων 1, 2, 3, 4 (θέματα σχετικά με το ερώτημα για την ύπαρξη του θεού).
- 8^η εβδομάδα: Μελέτη των παραγράφων 6, 7, 8, 9 του *De Natura Deorum* (οι λόγοι για τους οποίους ο Κικέρων στράφηκε προς τη συγγραφή φιλοσοφικών συγγραμμάτων).
- 9^η εβδομάδα: Μελέτη των παραγράφων 61, 62, 63, 64 του *De Natura Deorum* (επιχειρηματολογία σχετική με το ερώτημα για την ύπαρξη του θεού).
- 10^η εβδομάδα: Μελέτη των παραγράφων 22, 23, 24, 33, 34 του *De Amicitia* του Κικέρωνα (θέματα σχετικά με την πραγματική φιλία)
- 11^η εβδομάδα: Μελέτη των παραγράφων 44, 62, 79, 80, 88 του *De Amicitia* του Κικέρωνα (συνέχεια από την προηγούμενη ενότητα).
- 12^η εβδομάδα: Μελέτη του *De Divinatione* II 4, 5 του Κικέρωνα (στόχοι της συγγραφής φιλοσοφικών συγγραμμάτων) και του *De Providentia* I 1, 5-6 του Σενέκα (ερωτήματα σχετικά με τη θεία πρόνοια).
- 13^η εβδομάδα: Μελέτη των *De beata vita* III 3 και *De brevitae vitae* I 3-4 και VII 3-4 του Σενέκα (σκέψεις πάνω στα ερωτήματα σε τι συνίσταται η ευτυχία και πώς αντιμετωπίζεται η βραχύτητα της ζωής).

Συγγράμματα (και για τα δύο τμήματα)

- Στερεότυπη έκδοση: *Ciceronis Orationes* vol. viii εκδ. Klotz-Schoell, Teubner 1918 (εκδ. Δ. Παπαδήμα, Αθήνα 2002)
- Ιστορία της Λατινικής Λογοτεχνίας (επιλογή ανάμεσα σε δύο):
  - (α) M. Albrecht, *Ιστορία της Ρωμαϊκής Λογοτεχνίας*, τόμος Α (μετ. Δ.Ζ. Νικήτας) Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2007.

- (β) E.J. Kenney – W.V. Clausen, *Ιστορία της Λατινικής Λογοτεχνίας*, (μετ. Θ. Πίκουλας – Α. Σιδέρη-Τόλια, επιμ. Α. Στεφανής). εκδ. Δ. Παπαδήμα, Αθήνα 1998.
- Διανέμονται Πανεπιστημιακές παραδόσεις (μετάφραση και σχολιασμός των κειμένων).

ΦΥ1303 - ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ – Υ(Ι)
(Φ. Πολυμεράκης)

1) Στόχοι του μαθήματος:

Εισαγωγή στη ρωμαϊκή ρητορεία και εξέταση αντιπροσωπευτικών κειμένων θεωρητικού προβληματισμού περί ρητορικής και *ρήτορα* (*De oratore*) καθώς και επιλογές από τον ρητορικό λόγο *Pro T. Annio Milone* του Κικέρωνα.

2) Ύλη του μαθήματος:

- A) Εισαγωγή στη ρωμαϊκή ρητορεία. Μέρη και είδη του ρητορικού λόγου. Η ρωμαϊκή ρητορική πριν από τον Κικέρωνα, ο Κικέρων και η κατάκτηση της ελληνικής ρητορικής, σύντομη επισκόπηση της ρητορικής των χρόνων του Αυγούστου και της αυτοκρατορικής εποχής.
- B) Κείμενα: επιλογές από τη θεωρητική πραγματεία *De oratore* και από τον ρητορικό λόγο *Pro T. Annio Milone* του Κικέρωνα.
  - *De oratore*: I, 3-5, 9-20· I, 43-45, 191-194, **195-203**· II, 1-2, **4-8**· II, 12, **51-52**· II, 15, **62-64**· II, 27, **114-117**.
  - *Pro Tito Annio Milone*: **1-6**, **22-31**, 47-64, 78-83, **92-105**.

3) Προτεινόμενα συγγράμματα:

Διανέμεται η στερεότυπη έκδοση των A. Klotz - Fr. Schoell, *M. T. Ciceronis orationes*, vol. VIII, Lipsiae 1918.

- i) M. von Albrecht, *Ιστορία της Ρωμαϊκής Λογοτεχνίας* (*Geschichte der Römischen Literatur*, München ²1994, μετάφρ.- επιμ. Δ. Ζ. Νικήτας), τ. Α', Ηράκλειο 1997, τ. Β', Ηράκλειο 2002.
- ii) E. J. Kenney – W. V. Clausen, *Ιστορία της Λατινικής Λογοτεχνίας* (*The Cambridge History of Classical Literature. II Latin Literature*, Cambridge 1982, μετάφρ. Θ. Πίκουλας – Α. Σιδέρη-Τόλια, επιμ. Α. Στεφανής), εκδ. Δ. Ν. Παπαδήμα, Αθήνα 1998.

Βιβλιογραφία και σχεδιάγραμμα της ύλης θα διανεμηθούν με την έναρξη των μαθημάτων. Στο μάθημα συνυπολογίζεται και η Λατινική Γλώσσα - Θεματογραφία.

ΦΥ5330 – ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΠΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ: ΒΙΡΓΙΛΙΟΥ ΑΙΝΕΙΑΔΑ – Υ(V)
(Φ. Πολυμεράκης)

1) Στους στόχους του μαθήματος περιλαμβάνεται η εξέταση δύο θεμάτων που διαδραμάτισαν ιδιαίτερο ρόλο στη σύνθεση της *Αινειάδας* και αποτελούν κλειδί για την ερμηνεία και το μήνυμα του έπους. Συγκεκριμένα εξετάζουμε α) τα ιστορικά χωρία, τις λεγόμενες ιστορικές “σφήνες” της *Αινειάδας*, και β) την ερωτική ιστορία Διδώς-Αινείας· με γνώμονα αυτά τα δύο θέματα επιλέχθηκαν οι παρακάτω ενότητες από τα συγκεκριμένα βιβλία της *Αινειάδας*.

2) Ύλη του μαθήματος:

1. α. Σύντομη εισαγωγή στο ρωμαϊκό έπος, ελληνικό υπόβαθρο, ρωμαϊκή εξέλιξη.
β. Εισαγωγικά στον Βιργίλιο: εργοβιογραφικά, πολιτικό και λογοτεχνικό πλαίσιο, δομή - περιεχόμενο και λογοτεχνικές πηγές της *Αινειάδας*, γλώσσα-ύφος και επιδράσεις (συνοπτικά) της *Αινειάδας*.
2. Μετάφραση, σχολιασμός και ερμηνεία επιλεγμένων ενοτήτων από τα εξής βιβλία:
1ο βιβλίο, στ. 1-33, 254-296, 613-632, 657-722.
4ο βιβλίο, στ. 1-30, 129-197, 296-330, 595-629.
6ο βιβλίο, στ. 264-294, 426-476, 752-807, 841-853, 893-901.
8ο βιβλίο, στ. 625-731.
12ο βιβλίο, στ. 791-842, 919-952.
3. Μετρική (προσωδία - δακτυλικό εξάμετρο).

3) Προτεινόμενα συγγράμματα:

Διανέμεται το κείμενο της έκδοσης του R. A. B. Mynors, OCT – Καρδαμίτσα.

- i) Ε. Γκαστή, Βιργίλιου Αινειάδα, Βιβλίο II. Εισαγωγή – Μετάφραση – Ερμηνευτικό Δοκίμιο, (Τυπωθήτω- Γ. Δαρδανός), Αθήνα 2005.
- ii) Ph. Hardie, Βιργίλιος (μετάφρ. Ειρ. Μητούση-επιμ. Β. Φυντίκογλου), Univ. Studio Press, Θεσσαλονίκη 2005.

4) Στις εξετάσεις θα ζητηθούν:

1. Μετάφραση ενός χωρίου (10-15 στίχων). Ένταξη και σχολιασμός του κειμένου ή σύγκριση και ερμηνεία χωρίων.
  2. Μία γραμματική και μία συντακτική παρατήρηση.
  3. Μετρική ανάλυση 2-3 στίχων.
  4. Παρατηρήσεις που θα αφορούν τον Βιργίλιο γενικότερα (εισαγωγικά για τον Βιργίλιο).
- Κατά την έναρξη των μαθημάτων θα διανεμηθεί σχετική βιβλιογραφία.

**ΦΥ5626 – ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΠΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ: ΛΟΥΚΑΝΟΣ *PHARSALIA* – Υ(V)
(Ε. Καρακάσης)**

Το μάθημα περιλαμβάνει

1. Εισαγωγή στην επική ποίηση των Ρωμαίων (από την αρχαϊκή εποχή έως και την αυτοκρατορική περίοδο: Λίβιος Ανδρόνικος, Ναίβιος, Έννιος, Βεργίλιος, Λουκανός, - έπος της εποχής των Φλαβίων (Βαλέριος Φλάκκος, Στάτιος, Σίλιος Ιταλικός)). Παρουσίαση και μελέτη της εξέλιξης των βασικών ειδολογικών χαρακτηριστικών του ιστορικού και μυθολογικού έπους των Ρωμαίων.
2. Εισαγωγή στο έργο και τον βίο του Λουκανού, τη Ρώμη στα χρόνια του Νέρωνα (πολιτική, ιδεολογία και αισθητική της περιόδου), την αφηγηματική δομή, το ιστορικό υπόβαθρο και τις ιστορικές πηγές των *Pharsalia*, την πρόσληψη της προγενέστερης επικής ποίησης, της *Αινειάδας* κατά κύριο λόγο, στο έργο του Λουκανού, τους μηχανισμούς του επικού είδους και τη χαρακτηρισολογία των επικών πρωταγωνιστών στη *Φαρσαλίδα*, τη στωϊκή διάσταση, τη γλώσσα, το ύφος και το μέτρο του *Bellum Civile*, και, τέλος, το πρόβλημα του τίτλου και της 'ιδεολογικής ενότητας' του έπους.
3. Γλωσσικό, ερμηνευτικό και μετρικό σχολιασμό του 1^{ου} βιβλίου των *Pharsalia*.

ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (ΕΥ)

ΦΥ5330/ΦΕ0336 - ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ – ΕΥ(VII) (Ε. Καρακάσης)

1. Γενική εισαγωγή στο *αρχαίο μυθιστόρημα* (γένεση και χαρακτήρας, παλαιότερες και σύγχρονες απόψεις: E. Rohde, B.E. Perry, B.P. Reardon, T. Hägg, G. Anderson κλπ., σύντομη επισκόπηση του είδους).
2. Το λατινικό μυθιστόρημα (γένεση, χαρακτήρας και σχέση του λατινικού μυθιστορήματος προς το αρχαίο ελληνικό μυθιστόρημα. Το λατινικό μυθιστόρημα και η θεωρία του μυθιστορήματος των G. Lukacs και L. Goldmann).
3. Κείμενα:
  - α. Πετρώνιος.
    - α) Εισαγωγή (βιογραφικά: το έργο του: χαρακτήρας, πηγές, επιβίωση, ιδιομορφία: γλώσσα και ιστορία του κειμένου: βιβλιογραφία).
    - β) Ανθολογημένα κείμενα από το *Satyricon (Cena Trimalchionis)*: κεφ. 26,7-34,10· 37-38· 51· 61, 5-63,10· 71 (κείμενο, μετάφραση, σχόλια).
    - γ) Ανθολογημένα κείμενα από μετάφραση: *Satyricon* κεφ. 1-4 (“Εκπαιδευτικά προβλήματα στην εποχή του Πετρώνιου”)· 12-15 (“Κριτική της δικαιοσύνης”)· 42-45 (“Λαϊκοί συμποτικοί λόγοι”)· 26,7-78,8 (“Το τσιμπούσι του Τριμαλχίωνα”)· 111-113 (“Η ιστορία της χήρας από την Έφεσο”: ένταξη της στο είδος των *μυθιστορημάτων*, παλαιότερες και νεότερες παραλλαγές, διασκευές και μιμήσεις, γεωγραφική εξάπλωση κλπ.)· 140-141 (“Φιλοχρήματος κανιβαλισμός”).
    - δ) Θέματα για μελέτη:

Η καθημερινή ζωή στην αρχαία Ρώμη (εκπαίδευση, θεάματα και παιχνίδια, λουτρά και συμπόσια, λαϊκές πολυκατοικίες και αριστοκρατικές βίλες, ρωμαϊκό ημερολόγιο κλπ.), *Πετρώνιος και αρχαιολογικά ευρήματα στην Καμπανία*, *Πετρώνιος και ιστορία*, *Πετρώνιος και λαογραφία*, *το Satyricon του Πετρώνιου στη νεότερη τέχνη και λογοτεχνία* (H. Sienkiewicz, *Quo vadis?* F. Fellini, *Satyricon*).
  - β. Απουλήιος
    - α) Εισαγωγή (βιογραφία και έργα).
    - β) *Μεταμορφώσεις* (περιεχόμενο, τίτλος και χαρακτήρας του έργου: πηγές και πρότυπα: επιβιώσεις στην ευρωπαϊκή λογοτεχνία: Πετρώνιος και Απουλήιος: ύφος και γλώσσα των *Μεταμορφώσεων*).
    - γ) Ανθολογημένα κείμενα από τις *Μεταμορφώσεις*: βιβλ. I,1 (“Ο αινιγματικός πρόλογος και η σημασία του”)· I,5-19 (“Η περιπέτεια του Σωκράτη ή ο Απουλήιος εισηγητής της *φανταστικής αφήγησης*”)· I,24-25 (“Το επεισόδιο στην ψαραγορά της Υπάτης και η πραγματική σημασία του”)· II,31-III,11 (“Η γιορτή του Γέλιου”)· VIII, 1-14 (“Η ιστορία του Θράσυλλου και της Χάρης”).
    - δ) Το Παραμύθι του Έρωτα και της Ψυχής.

Περιεχόμενο, πηγές, συμβολισμός, επιβίωση στην ευρωπαϊκή και νεοελληνική φιλολογία, αλλά και τη λαϊκή παράδοση.
    - ε) Ανθολογημένα κείμενα από το *Παραμύθι του Έρωτα και της Ψυχής*: βιβλ. IV, 28 (“Η αρχή του παραμυθιού”)· V, 1-3 (“Η Ψυχή στο παλάτι του Έρωτα”)· V,22-23 (“Αποκάλυψη του μυστικού του αόρατου εραστή”).

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (Υ)

<p style="text-align: center;">ΦΥ2314 – ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ – Υ(II) (Μ. Παπαδημητρίου, Ε. Χουλιαρά)</p>

Τμήμα α' (Μ. Παπαδημητρίου):

Στόχος του μαθήματος είναι η μελέτη της Ρωμαϊκής Ιστοριογραφίας (τα είδη, τα χαρακτηριστικά, η γλώσσα, οι εκπρόσωποι και οι ιδιαιτερότητές τους). Αναλύονται αντιπροσωπευτικά κείμενα σε συνδυασμό με τα ιστορικά γεγονότα, στα οποία αναφέρονται, και το κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο, που περιγράφουν. Ιδιαίτερα σχετικά με τους τρεις κορυφαίους ιστορικούς (Σαλλούστιο, Λίβιο και Τάκιτο), που ανήκουν αντίστοιχα στη Δημοκρατική περίοδο, στην εποχή του Αυγούστου και τους Αυτοκρατορικούς χρόνους, επιχειρείται συγκριτική μελέτη των προοιμίων, που προτάσσουν στις ιστορίες τους, προκειμένου να αναδειχθούν οι βασικές αρχές και τα ιδεώδη του Ρωμαϊκού πολιτισμού, η εξέλιξη και η διαφοροποίησή τους από την μία εποχή στην άλλη.

Θεματολογία ανά εβδομάδα διδασκαλίας (ενδεικτικά)

- 1^η εβδομάδα: Εισαγωγή στη Ρωμαϊκή Ιστοριογραφία.
- 2^η εβδομάδα: Οι Ιστορικοί συγγραφείς της Δημοκρατικής περιόδου. Ο Ιούλιος Καίσαρ. Μελέτη του Caesaris, *De Bello Gallico* II 15.
- 3^η εβδομάδα: Μελέτη του Caesaris, *De Bello Civili* I 32. Ανάλυση των ιστορικών και πολιτικών γεγονότων στα οποία αναφέρεται το συγκεκριμένο κείμενο με τη βοήθεια παράλληλων χωρίων από τον Κικέρωνα και τον Σουητώνιο.
- 4^η εβδομάδα: Εισαγωγή στη Ρωμαϊκή Βιογραφία. Ο Νέπωσ. Μελέτη του Nepotis, *Miltiades* 4, 1-3.
- 5^η εβδομάδα: Μελέτη των Nepotis, *Themistocles* 2, 6-8. *Alcibiades* 3, 1-4. *Atticus* 16
- 6^η εβδομάδα: Ο Σαλλούστιος. Μελέτη του 1^{ου} κεφ. από το έργο του *De coniuratione Catilinae*.
- 7^η εβδομάδα: Μελέτη των κεφ. 2, 3 και 4 του Sallusti, *De coniuratione Catilinae*.
- 8^η εβδομάδα: Μελέτη των κεφ. 5 και 6 του Sallusti, *De coniuratione Catilinae*.
- 9^η εβδομάδα: Οι ιστορικοί συγγραφείς της εποχής του Αυγούστου. Ο Λίβιος. Μελέτη του Προοιμίου του στο *Ab urbe condita*.
- 10^η εβδομάδα: Μελέτη των κεφ. 1, 2 και 4 του Livi, *Ab urbe condita*.
- 11^η εβδομάδα: Οι ιστορικοί συγγραφείς των Αυτοκρατορικών χρόνων. Ο Τάκιτος. Μελέτη του 1^{ου} κεφ. του έργου του *Annales*.
- 12^η εβδομάδα: Μελέτη των κεφ. 2, 3 και 4 των *Annales* του Τάκιτου.
- 13^η εβδομάδα: Μελέτη του 5^{ου} κεφ. των *Annales* του Τάκιτου και του 1^{ου} κεφ. του έργου του *Agricola*.

Συγγράμματα:

Στερεότυπη έκδοση: *Sallusti Crispi Catilina. Jugurtha. Fragmenta ampliora*, εκδ. Alfonsus Kurfess, Teubner 1957. (εκδ. Δ. Παπαδήμα, Αθήνα 1981).

Επιλογή ανάμεσα στα εξής συγγράμματα:

- (α) E.J. Kenney – W.V. Clausen, *Ιστορία της Λατινικής Λογοτεχνίας*, (μετ. Θ. Πίκουλας – Α. Σιδέρη-Τόλια, επιμ. Α. Στεφανής) εκδ. Δ. Παπαδήμα, Αθήνα 1998.
- (β) Α.Χ. Μέγας, *Σαλλουστίου: Η Συνωμοσία του Κατιλίνα*, Τεύχος Β΄, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 1991.
- (γ) Fr. Graf, *Εισαγωγή στην Αρχαιογνωσία*, τομ. Β΄: Ρώμη, εκδ. Δ. Παπαδήμα, Αθήνα 2003.
- (δ) Ν. Πετρόχειλος, *Σουητώνιος, Ι: Οι βίοι των Καισάρων*. ΜΙΕΤ Αθήνα 1997.
3. Διανέμονται Πανεπιστημιακές παραδόσεις (μετάφραση, και σχολιασμός των κειμένων).

Τμήμα β' (Ε. Χουλιάρá):

Το μάθημα περιλαμβάνει

1. Γενική εισαγωγή: Από τη ρωμαϊκή χρονογραφία (αρχαία, μέση και νεότερη), τους λόγους της όψιμης εμφάνισης της ρωμαϊκής ιστοριογραφίας, τους ιστοριογράφους της εποχής του Κικέρωνα, του Αύγουστου, της Ιουλιο-Κλαυδιανής περιόδου, της εποχής των Φλαβίων και Αντωνίων, της χρυσής εποχής της πατερικής λογοτεχνίας και της ειδωλολατρικής αναγέννησης ως την *Historia Augusta*.
2. Ανθολογημένα κείμενα από Ρωμαίους ιστοριογράφους και βιογράφους:
  - C. Iulius Caesar, *Commentarii de bello Gallico* I, 44· VII, 88-89. *De Bello Civili* I, 32.
  - Cornelius Nepos, *De excellentibus ducibus exterarum gentium, Alcibiades*, 1. *De Latinis historicis, Atticus*, 13.
  - C. Sallustius Crispus, *De coniuratione Catilinae*, 5.
  - Titus Livius, *Ab urbe condita, Praefatio*, 1-5.
  - Velleius Paterculus, *Historia Romana*, II, 123, 1, 1.
  - Valerius Maximus, *Facta et dicta memorabilia*, I, 1, 16-17: *De neglecta religione*.
  - Q. Curtius Rufus, *Historia Alexandri Magni*, X, 5.
  - P. Cornelius Tacitus, *Historiae*, I, 16. *Annales*, XV, 44.
  - C. Suetonius Tranquillus, *Vita Domitiani*, 1· 3.
  - L. Annaeus Florus, *Historia Romana*, II, 10 (= III, 22): *Bellum Sertorianum*.
  - Pompeius Trogus (M. Iustinus Iunianus), *Historiae Philippicae*, I, 3.
  - Aulus Gellius, *Noctes Atticae*, I, 10.
  - Sextus Aurelius Victor, *Caesares sive Historiae Abreviateae*, 14.
  - Ammianus Marcellinus, *Res gestae*, XXV, 15-20.
  - Historia Augusta, Aelii Spartiani De vita Hadriani*, XIV, 3-11-XV, 1-

ΦΥ4938 – ΡΩΜΑΪΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ - Υ(ΙV)
(Ε. Χουλιάρá, Ε. Καρακάσης)

Το μάθημα περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες:

I. Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΣΕΝΕΚΑ

1. Βιογραφικά στοιχεία και προσωπικότητα του Σενέκα
2. Το έργο του Σενέκα

A. ΤΑ ΠΕΖΑ

Consolatio ad Marciam· De ira· Consolatio ad matrem Heluiam· Consolatio ad Polybium· De breuitate uitae· De tranquillitate animi· De constantia sapientis·

De uita beata· De otio· De prouidentia· De beneficiis· De clementia· Naturales quaestiones· Epistulae morales· Apocolocynthis diui Claudii. Η φιλοσοφία του Σενέκα. Η τέχνη του πεζογράφου Σενέκα. Η επιβίωση.

B. ΟΙ ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ

Hercules furens· Troades· Phoenissae· Medea· Phaedra· Oedipus· Agamemnon· Thyestes· Hercules Oetaeus. Προβλήματα και χαρακτηριστικά των τραγωδιών: Πατρότητα· Χρονολόγηση· Στόχος ή στόχοι των τραγωδιών· Το Corpus των τραγωδιών· Πηγές· Δομή· Ρητορική και αισθητική διάσταση· Το πρόβλημα της παράστασης· Δραματικά χαρακτηριστικά. Θέατρο και φιλοσοφία. Γλώσσα, ύφος και λογοτεχνική αποτίμηση. Επιβίωση. Η *Octauia*.

II. Η ΦΑΙΔΡΑ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ο μύθος του Ιππόλυτου και της Φαίδρας. 2. Δραματική αξιοποίηση του μύθου. 3. Η πρωτοτυπία της *Φαίδρας*. 4. Περιεχόμενο και δομή της *Φαίδρας*. 5. Οι χαρακτήρες: Ιππόλυτος· Φαίδρα· Τροφός· Θησέας. 6. Η εικονοποιία της *Φαίδρας*. 7. Η φιλοσοφία της τραγωδίας. 8. Ο ρόλος της φύσης (*natura*) στη *Φαίδρα*. 9. Η αμαζόνια καταγωγή του Ιππόλυτου, η 'γεωγραφία' και ο αντιφυλετικός χαρακτήρας της *Φαίδρας*. 10. Κυνηγοί και θηράματα στη *Φαίδρα*. 11. Χρονολόγηση και πολιτική διάσταση της *Φαίδρας*. 12. Η επίδραση της τραγωδίας του μύθου της Φαίδρας: Αρχαιότητα· Αναγέννηση: ΙΕ-ΙΣ' αι.· Γαλλία (Robert Garnier)· ΙΖ' αι. Γαλλία (La Pinelière, 202, Gabriel Gilbert, Mathieu Bidar, Nicolas Pradon, Tristan l'Hermite)· ΙΘ' αι. Αγγλία (A. Ch. Swinburn.)· Κ' αι. Ιταλία (Gabriele D'Annunzio)· Όπερα, νεότερο θέατρο, κινηματογράφος κλπ.. 13. Χειρόγραφη παράδοση και ιστορία του κειμένου της *Φαίδρας*. 14. Προσωδία και μετρική. 15. Η 'καταραμένη' γενιά της Φαίδρας. 16. Η γενιά του Ιππόλυτου. 17. Ο *Ιπόλυτος στεφανηφόρος* του Ευριπίδη. 18. Η Δ' *Ηρωίδα* του Οβιδίου και η μετάφραση του Μάξιμου Πλανούδη. 19. Φλαβίου Φιλοστράτου *Εί κόνες· Ιππόλυτος*. 20. Η *Φαίδρα* του Ρακίνα. 21. Η *Φαίδρα* του Γιάννη Ρίτσου

III ΚΕΙΜΕΝΟ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΦΑΙΔΡΑΣ. (Στίχοι για μελέτη από το πρωτότυπο: 85-273· 423-588· 959-990· 1123-1155. Οι υπόλοιποι στίχοι από μετάφραση).

Βιβλιογραφία. Διανέμεται το βιβλίο του Δ. Ράιου, *Σενέκα 'Φαίδρα'*: Εισαγωγή – Κριτική έκδοση – Μετάφραση – Ερμηνευτική ανάλυση, Γιάννενα 2011 (όπου υπάρχει πλούσια βιβλιογραφία).

<p>ΦΥ8352 – ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΚΩΜΩΔΙΑ: ΤΕΡΕΝΤΙΟΥ ΕΥΝΟΥΧΟΣ – Υ(VIII) (Μ. Παπαδημητρίου)</p>

Στόχος του μαθήματος είναι η μελέτη της Λατινικής Κωμωδίας και ιδιαίτερα η γνωριμία με το έργο του Τερεντίου. Προτάσσεται εισαγωγή για το Ρωμαϊκό Δράμα γενικά και τη Λατινική Κωμωδία ειδικότερα (αρχές, προϋποθέσεις εμφάνισης και ανάπτυξης, εξέλιξη, χαρακτηριστικά, εκπρόσωποι, γλώσσα, μέτρα). Αναπτύσσονται θέματα όπως: η χρονολογία των κωμωδιών του Τερεντίου, η πρωτοτυπία του σε σχέση με τα Ελληνικά πρότυπά του, η τεχνική της *contaminatio*, οι πρόλογοι των κωμωδιών του, η διαίρεση των κωμωδιών σε πράξεις και σκηνές, οι χαρακτήρες που

παρουσιάζονται στα έργα του, η έννοια της Humanitas που αναδεικνύεται μέσα σ' αυτά, η γλώσσα και το ύφος του, τα μέτρα που χρησιμοποιεί, οι υπομνηματιστές του, η χειρόγραφη παράδοση, οι εκδόσεις των κωμωδιών του και η επίδραση που άσκησε στο μεταγενέστερο θέατρο. Αναλύεται η κωμωδία *Eunuchus* από γλωσσική πλευρά, ενώ παράλληλα ανιχνεύονται μοτίβα, στοιχεία ιστορικά, κοινωνικά, πολιτιστικά, της καθημερινής ζωής, οι επιδράσεις από φιλοσοφικές απόψεις και εκφράσεις της λαϊκής σοφίας. Αναζητούνται στοιχεία από το Ελληνικό πρότυπο του, αλλά και προσπάθειες εκρωμαϊσμού, το κωμικό στοιχείο, αλλά και η τάση του να διδάξει.

Συγγράμματα:

Επιλογή ανάμεσα στα συγγράμματα:

- (α) Λ. Τρομάρας, *P. Terentius Afer. Eunuchus*. Εισαγωγή - κείμενο – μετάφραση – σχόλια. University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2005.
  - (β) R. L. Hunter, *Η Νέα Κωμωδία στην Αρχαία Ελλάδα και στη Ρώμη* (μετ. Β. Φυντίκογλου) εκδ. Μ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1994.
2. Διανέμονται Πανεπιστημιακές παραδόσεις

B. ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

1. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

**ΦΥ1932 – ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ, ΠΟΙΗΣΗ Ι –
Υ(Ι)
(Α. Βογιατζόγλου)**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο εισαγωγικό αυτό μάθημα θα παρουσιαστεί η εξελικτική πορεία της νεοελληνικής ποίησης, από τις απαρχές της ως την ποίηση της «γενιάς του 1920». Θα συζητηθούν το ζήτημα των απαρχών της νεοελληνικής λογοτεχνίας καθώς και ποικίλα γενεαλογικά, ιδεολογικά, τεχνοτροπικά και προσωδιακά ζητήματα. Σε κάθε διδακτική ενότητα θα μελετηθούν ανώνυμοι και επώνυμοι ποιητές, με παράλληλες αναφορές α) στις εκάστοτε λογοτεχνικές γενιές και σχολές, στα ρεύματα και στα κινήματα και β) στις κοινωνικές, πολιτικές, πολιτισμικές και ιστορικές συνθήκες. Θα αναλυθούν αντιπροσωπευτικά ποιητικά κείμενα.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

1. Οι απαρχές: από τον Διγενή Ακρίτα ως τα ιπποτικά μυθιστορήματα.
2. Κρητική αναγέννηση.
3. Η ποίηση τον 18ο αιώνα.
4. Επτανησιακή Σχολή. Προσολωμικοί, πρόδρομοι, σολωμικοί.
5. Διονύσιος Σολωμός.
6. Ανδρέας Κάλβος
7. Η ποίηση του αθηναϊκού ρομαντισμού (1830-1880)
8. Ο Κωστής Παλαμάς και η γενιά του 1880.
9. Πρώτοι Έλληνες συμβολιστές.
10. Κωνσταντίνος Καβάφης.
11. Άγγελος Σικελιανός, Κώστας Βάρναλης, Νίκος Καζαντζάκης
- 12,13. Η Γενιά του 1920.

Εξεταστέα ύλη:

- 1 Σύγγραμμα: Mario Vitti, *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*, Οδυσσέας, Αθήνα 2003.
- 2 Βιβλιογραφία.
- 3 Σημειώσεις τάξης και ανθολόγιο ποιημάτων.

**ΦΥ1933 – ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ, ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ Ι
– Υ(Ι)
(Γ. Παπαθεοδώρου)**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο μάθημα επιχειρείται η ιστορική και γραμματολογική περιδιάβαση της πεζογραφίας του 19^{ου} αιώνα, από τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό ως τις αρχές του

20ού αιώνα. Εξετάζονται αντιπροσωπευτικά κείμενα και συγγραφείς, ενώ ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα ιστορικά, πολιτισμικά και ιδεολογικά συμφραζόμενα της πεζογραφίας της περιόδου. Οι συνεχείς απόπειρες των συγγραφέων για τη δημιουργία του «νεοελληνικού μυθιστορήματος» καθώς και η σταδιακή πύκνωση της διηγηματικής παραγωγής στο «μακρύ 19^ο αιώνα», αποτελούν ενδιαφέρουσες ενδείξεις για τους παράλληλους δρόμους που βάδισε η μυθοπλαστική πεζογραφία με το νεοσύστατο έθνος κράτος, μέχρι να βρουν το δικό τους δρόμο. Στο μάθημα αυτό εξετάζονται παραδειγματικά αφηγήματα που αναδεικνύουν τη σχέση της αφήγησης με την εθνική ιδεολογία.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

1. Εισαγωγή στην παλαιότερη πεζογραφία : το ιστορικό και γραμματολογικό πλαίσιο.
2. Λόγιοι, συγγραφείς, έντυπα, βιβλία : η διαμόρφωση του εκδοτικού τοπίου.
3. Μυθιστορία, μυθιστόρημα, διήγησις : η ρευστότητα των ειδών.
4. Από το Διαφωτισμό στο Ρομαντισμό : η ώρα της μετάβασης
5. Έθνος και μυθιστόρημα : βίοι παράλληλοι
6. Ο Λέανδρος του Σούτσου και το επιστολικό μυθιστόρημα
7. Ο Θάνος Βλέκας του Καλλιγά : ρεαλισμός και κοινωνική κριτική.
8. Αντιρομαντικά φανερώματα : η Πάπισσα Ιωάννα του Ροΐδη.
9. Η χρήση του '21 στον Λουκή Λάρα του Βικέλα.
10. Η διαμόρφωση των αστικών προτύπων.
11. Το «εθνικό διήγημα» και η γενιά του '80.
12. Ψυχάρης, Βιζυηνός, Παπαδιαμάντης : η αναζήτηση του ύφους
13. Λαογραφία, ηθογραφία, αφήγηση : η επινόηση του «λαού».

Εξεταστέα ύλη:

- 1 Νάσος Βαγενάς, (επιμ.), *Από τον Λέανδρο στον Λουκή Λάρα: μελέτες για την πεζογραφία της περιόδου 1830-80*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 1997.
- 2 Βιβλιογραφία.

<p style="text-align: center;">ΦΥ3924 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ – Υ(ΠΙ) (Τ. Καγιαλής)</p>
--

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το μάθημα προσφέρει μια γενική εισαγωγή στις έννοιες, τις μεθόδους και τα εργαλεία της νεοελληνικής φιλολογίας. Έχοντας ήδη μελετήσει το ιστορικό περίγραμμα της νεοελληνικής λογοτεχνίας στα συναφή μαθήματα του πρώτου έτους, ο φοιτητής εξοικειώνεται με βασικές έννοιες και όρους (τι είναι λογοτεχνία, θεωρία και κριτική, ανάγνωση, αξιολόγηση και ερμηνεία των κειμένων, η έννοια του λογοτεχνικού κανόνα κ.ά.), καθώς και με μεθόδους και εργαλεία της φιλολογικής έρευνας (βιβλιογραφία, εκδοτική, η έρευνα των περιοδικών, αξιοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών κ.ά.).

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ

1. Λογοτεχνία - Γραμματεία - Φιλολογία - Γραμματολογία
2. Κείμενο - έργο - λογοτεχνικός κανόνας
3. Συγγραφείς και αναγνώστες

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗ. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

4. Λογοτεχνική θεωρία και κριτική
5. Ανάγνωση, αξιολόγηση, ερμηνεία
6. Πώς διαβάζουμε. Παραδείγματα

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ, ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑ, ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

7. Νεοελληνική, ευρωπαϊκή, παγκόσμια λογοτεχνία. Στοιχεία συγκριτικής γραμματολογίας
8. Ιστορία και ιστορίες της λογοτεχνίας
9. Περίοδοι, γενιές, ρεύματα της νεοελληνικής λογοτεχνίας

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ: Φιλολογική έρευνα και εκπαίδευση

- 10-11. Μέθοδοι και εργαλεία. Βιβλιογραφία, εκδοτική, μετρική, ανθολογίες, η έρευνα των περιοδικών κ.ά.
12. Νεοελληνική φιλολογία και ψηφιακές τεχνολογίες
13. Η νεοελληνική λογοτεχνία στην εκπαίδευση. Ιστορικές και θεωρητικές προσεγγίσεις

<p style="text-align: center;">ΦΥ3925 – ΡΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (19ος-20ός αι.) – Υ(III) (Δ. Καργιώτης)</p>
--

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή ιστορικογραμματολογικού χαρακτήρα στα κυριότερα λογοτεχνικά ρεύματα της ευρωπαϊκής και της νεοελληνικής λογοτεχνίας του 19^{ου} και του 20^{ου} αιώνα. Αφού συζητήσουμε, αρχικά, ερωτήματα ευρύτερα, όπως ζητήματα ορολογίας, ζητήματα ιστορίας της λογοτεχνίας και λογοτεχνικών ειδών, θα παρακολουθήσουμε σχηματικά την ανάπτυξη κι εξέλιξη των σημαντικότερων λογοτεχνικών ρευμάτων στην ποίηση, την πεζογραφία και το θέατρο στον ευρωπαϊκό και τον ελληνικό χώρο: του ρομαντισμού, του ρεαλισμού, του νατουραλισμού, του παρνασσισμού, του συμβολισμού, της παρακμής, της καθαρής ποίησης, του μοντερνισμού και της πρωτοπορίας.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

1. Εισαγωγή. Θεωρητικά, γραμματολογικά, ειδολογικά ζητήματα
- 2-5. Ρομαντισμός
- 6-7. Ρεαλισμός, νατουραλισμός
- 8-10. Παρνασσισμός, συμβολισμός, παρακμή, καθαρή ποίηση
- 11-13. Μοντερνισμός και πρωτοπορία

Εξεταστέα ύλη:

- 1) Σύγγραμμα: Martin Travers, *Εισαγωγή στη νεότερη ευρωπαϊκή λογοτεχνία*, Αθήνα, Βιβλιόραμα, 2005

2) Κείμενα αναρτημένα στο e-course.

**ΦΥ5743 – ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (1830-1880) – Υ(V)
(Δ. Καργιώτης)**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αν οι τελευταίες δεκαετίες του 18^{ου} και οι πρώτες του 19^{ου} αιώνα χαρακτηρίζονται από μια σειρά επαναστάσεων (από την βιομηχανική επανάσταση, στην αμερικανική, την γαλλική καθώς και τις πολυάριθμες εθνικές επαναστάσεις στην Ευρώπη), ο ρομαντισμός αποτελεί, κατά μια έννοια, την έκφραση του πνεύματος της επανάστασης σε επίπεδο καλλιτεχνικό. Στο μάθημα αυτό θα μελετήσουμε το ιδιόμορφο κίνημα του ρομαντισμού στην ελληνική του εκδοχή. Θα επικεντρωθούμε στην ποίηση, εξετάζοντας τις μείζονες δημιουργίες της επτανησιακής και αθηναϊκής σχολής, ενώ παράλληλα θα ανασυστήσουμε το θεωρητικό και ιδεολογικό υπόβαθρο των χρόνων 1830-1880.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ:

- 1-2. Εισαγωγή: Τι είναι, ίσως, ο ρομαντισμός
3. Η ιδιοτυπία του ελληνικού ρομαντισμού
- 4-6. Η Επτανησιακή Σχολή
- 7-9. Η Αθηναϊκή Σχολή
- 10-12. Χρήσεις του ρομαντισμού: αισθητική, ιστορία, ιδεολογία
13. Το τέλος του ρομαντισμού

Εξεταστέα ύλη:

Σύγγραμμα: Κ. Θ. Δημαράς, *Ελληνικός Ρομαντισμός*, Αθήνα, Ερμής, 1994.

Κείμενα αναρτημένα στο e-course.

Το μάθημα προϋποθέτει την εξοικείωση των φοιτητών με όλα τα κείμενα που θα εξεταστούν, τα οποία θα πρέπει να μελετώνται είτε στη βιβλιοθήκη είτε σε ηλεκτρονική μορφή πριν από κάθε μάθημα, σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα που θα αναρτηθεί.

**ΦΥ7770 – Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ – Υ (VII)
(Α. Βογιατζόγλου)**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Μελετάται διεξοδικά το ποιητικό (και, δευτερευόντως, το θεατρικό και το δοκιμακό) έργο του Άγγελου Σικελιανού στα πλαίσια των ιστορικοκοινωνικών εξελίξεων της εποχής του και σε σχέση με την υπόλοιπη λογοτεχνική παραγωγή και την περιρρέουσα πνευματική ατμόσφαιρα του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα στη Ελλάδα, την Ευρώπη και την Αμερική. Αναλύονται η τεχνοτροπία, το ιδεολογικό και φιλοσοφικό πλαίσιο του έργων του, ο διάλογός του με Έλληνες (από τον Πίνδαρο και τον Αισχύλο ως τον Σολωμό και τον Καβάφη) και ξένους δημιουργούς (από τον Κητς και τον Σέλλεϋ ως τον Ουίτμαν και τον Κλωντέλ), καθώς και η πρόσληψή του από νεότερους Έλληνες

δημιουργούς (Σεφέρη, Ελύτη, Ρίτσο, Εμπειρικό κ.ά.). Όντας ο τελευταίος σημαντικός εκπρόσωπος της επτανησιακής ποίησης, ο Σικελιανός υπήρξε ο συνδετικός κρίκος ανάμεσα στον Σολωμό και τον ποιητικό μοντερνισμό της γενιάς του '30.

Εξεταστέα ύλη:

-Σύγγραμμα: *Εισαγωγή στην ποίηση του Σικελιανού*, επιμέλεια Ερατοσθένης Κατωμένος, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2010.

-Σημειώσεις τάξης και ανθολόγιο ποιημάτων.

<p style="text-align: center;">ΦΥ7771 Κ.Π. ΚΑΒΑΦΗΣ: Η ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΤΗΣ Υ (VII) (Γ. Παπαθεοδώρου)</p>

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εξέλιξη της ποιητικής δημιουργίας του Καβάφη καθώς και οι τρόποι ανανέωσης της προηγούμενης ποιητικής παράδοσης, τόσο στο επίπεδο της τεχνοτροπίας όσο και στο επίπεδο της αισθητικής. Παράλληλα, εξετάζεται η πρόσληψη της ποίησης του Καβάφη από την κριτική, καθώς και τα βασικά ερμηνευτικά σχήματα που προτάθηκαν για την αξιολόγηση και αποτίμηση του έργου του. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις ερμηνείες της «ιστορικής αίσθησης» του Καβάφη από την ψυχανάλυση (Τ. Μαλάνος), τον μοντερνισμό (Γ. Σεφέρης) και τον μαρξισμό (Σ. Τσίρκας).

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

1. Το φαινόμενο «Καβάφης» και οι καβαφικές σπουδές σήμερα.
2. Η πορεία προς την καθιέρωση : ζητήματα πρόσληψης.
3. Η ανανέωση της ποιητικής παράδοσης στο γύρισμα του 19^{ου} αιώνα.
4. Θεματικοί κύκλοι στην ποίηση του Καβάφη.
5. Ο ποιητής ως “homo psycologicus”. Ψυχανάλυση και κριτική.
6. «Εγώ είμαι ποιητής ιστορικός» : χρήση της ιστορίας στο καβαφικό έργο.
7. Η τεχνική της ομολογίας και της απόκρυψης στην ποίηση του Καβάφη
8. «Στοχαστικές προσαρμογές : η «πολιτική αίσθηση» του Καβάφη.
9. Η ρητορική της ειρωνείας.
10. Ο «δραματικός μονόλογος», το διαλογικό ποίημα.
11. Τα επιτύμβια ποιήματα : η διεργασία του πένθους.
12. Η καβαφική Αλεξάνδρεια και η ποιητική του χώρου.
13. Αναπαραστάσεις του Καβάφη : εικαστικές τέχνες, μουσική, σινεμά.

Εξεταστέα ύλη:

-Μιχ. Πιερής (επιμ). *Εισαγωγή στην ποίηση του Κ. Π. Καβάφη. Επιλογή κριτικών κειμένων*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1994.

-Βιβλιογραφία

ΦΥ7772 -ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ; - Υ (VII)
(Δ. Καργιώτης)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

«Διαφωτισμός είναι η έξοδος του ανθρώπου από την ανωριμότητά του για την οποία φταίει ο ίδιος» έγραφε ο Ι. Καντ στο κλασικό πια «Τι είναι διαφωτισμός;». Στο μάθημα αυτό θα μελετήσουμε το πνευματικό κίνημα που αποτέλεσε επανάσταση στην ιστορία του δυτικού πολιτισμού. Το μάθημα θα δομηθεί γύρω από τους βασικούς άξονες του κινήματος που στόχο έχουν να παράσχουν μια γενική εποπτεία του κλίματος του «μακρού 18^{ου} αιώνα» ενώ συγχρόνως θα μελετηθούν κομβικά κείμενα της εποχής, μιας εποχής που αρχιτεκτόνησε και κωδικοποίησε πολιτικές, κοινωνικές, θρησκευτικές επιστημονικές, αισθητικές και άλλες ιδέες και έθεσε τα θεμέλια της νεωτερικής συνθήκης που μας καθορίζει μέχρι σήμερα.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ:

Εισαγωγή: Τι είναι διαφωτισμός και γιατί μας ενδιαφέρει ;

Ο διαφωτισμός στη Σκωτία και την Αγγλία: οι θεωρητικές κι επιστημονικές βάσεις

Ο διαφωτισμός στη Γαλλία και η συγκρότηση της *civilisation*

Ο διαφωτισμός στη Γερμανία και η συγκρότηση της *Kultur*

Νεοελληνικός Διαφωτισμός: παράδοση, μετακένωση, επανάσταση

Πολιτική και κοινωνική οργάνωση: από το πολιτικό σώμα στο κοινωνικό σύμβολο

«Δε χρειαζόμαστε θεολογία... μόνο λογική»: Θρησκεία, Φανατισμός, Ανεκτικότητα

Εκπαίδευση, σχολείο και ακαδημίες. Τι είναι το Πανεπιστήμιο;

Το σχέδιο της Εγκυκλοπαίδειας. Γιατί χρειάζεται η μόρφωση;

Δημόσια και ιδιωτική σφαίρα: σαλόνια και καφενεία, μυστικές οργανώσεις κι εταιρείες

Η γνωριμία με τον Άλλο. Τι σημαίνει πολιτισμένος;

Τι είναι πρόοδος;

Διαφωτισμός και βαρβαρότητα: Η κριτική στο διαφωτισμό, από τον Adorno στο μνημόνιο

- Εξεταστέα ύλη:

Σύγγραμμα: Πασχάλης Κιτρομηλίδης, *Νεοελληνικός διαφωτισμός: Οι πολιτικές και κοινωνικές ιδέες*, MIET, 2000.

Κείμενα στο e-course.

Το μάθημα προϋποθέτει την εξοικείωση των φοιτητών με όλα τα κείμενα που θα εξεταστούν, τα οποία θα πρέπει να μελετώνται είτε στη βιβλιοθήκη είτε σε ηλεκτρονική μορφή πριν από κάθε μάθημα, σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα που θα αναρτηθεί. Κείμενα των: Hutcheson, Smith, Hume, Newton, Locke, Diderot, D'Alembert, Holbach, Voltaire, Rousseau, Montesquieu, Jefferson, Franklin, Bentham, Beccaria, Mendelssohn, Kant, Hamann, Wieland, Herder, Lessing, Schiller, Adorno, Horkheimer, Habermas, Βούλγαρη, Ιώσηπου, Καταρτζή, Ψαλίδα, Κοραή, κ.ά.

ΕΛΛΗΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

<p style="text-align: center;">ΦΥ2933 – ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ, ΠΟΙΗΣΗ ΙΙ – Υ(ΙΙ) (Α. Βογιατζόγλου)</p>
--

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο εισαγωγικό αυτό μάθημα θα μελετήσουμε τη νεοελληνική ποίηση της περιόδου 1930-1980, ξεκινώντας από τη «γενιά του '30», προχωρώντας στην «πρώτη» και τη «δεύτερη μεταπολεμική γενιά» και φτάνοντας μέχρι τα πρώτα φανερώματα της «γενιάς του '70». Θα συζητήσουμε γενεαλογικά, ιδεολογικά και τεχνοτροπικά ζητήματα, καθώς και θέματα όπως η πρόσληψη του μοντερνισμού και της πρωτοπορίας, η σχέση των ποιητών με την κοινωνικοπολιτική πραγματικότητα της εποχής τους και η μετάβαση από τον έμμετρο στον ελεύθερο στίχο. Θα προσεγγίσουμε αντιπροσωπευτικά ποιήματα των υπό εξέταση ποιητών.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

1. Εισαγωγή. Η «γενιά του '30»: γενεαλογικά, ιδεολογικά, τεχνοτροπικά ζητήματα
- 2-4. Η «γενιά του '30» και ο μοντερνισμός
- 5-6. Η «γενιά του '30» και ο υπερρεαλισμός
- 7-9. Πρώτη μεταπολεμική γενιά
- 10-11. Δεύτερη μεταπολεμική γενιά
- 12-13. Η γενιά του '70

Εξεταστέα ύλη:

- Roderick Beaton, *Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία*, Νεφέλη 1996.
- Βιβλιογραφία.
- Σημειώσεις τάξης και ανθολόγιο ποιημάτων.

<p style="text-align: center;">ΦΥ2934 – ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ, ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ΙΙ – Υ(ΙΙ) (Γ. Λαδογιάννη)</p>
--

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το μάθημα επιχειρεί να δώσει μια συγκροτημένη εικόνα της πεζογραφίας και της δραματουργίας, από το 1930 έως το 1980. Η πραγμάτευση του θέματος επικεντρώνεται σε γεγονότα και ζητήματα που αποτελούν τους κρίσιμους κόμβους και τους σταθμούς της λογοτεχνικής μας εξέλιξης. Παρουσιάζονται οι αισθητικές τάσεις, οι λογοτεχνικοί όροι και τα λογοτεχνικά γένη που αφορούν στη λογοτεχνία της συγκεκριμένης περιόδου. Παράλληλα, παρουσιάζονται συγγραφείς και κείμενά τους ως παραδείγματα.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

1. Η γενιά του 1930: ιδεολογικές και αισθητικές τάσεις.
2. Στράτης Μυριβήλης, *Η ζωή εν τάφω*.
3. Γιώργος Θεοδοκάς, *Η Αργώ*, καθώς και θεατρικά έργα του συγγραφέα.
4. Η πρώτη δεκαετία του 20ού αιώνα. Πεζογραφία και Θέατρο.

5. Η γυναίκα στη λογοτεχνία των αρχών του 20ού αι.
6. Ο μεσοπόλεμος: Αισθητικές αναζητήσεις, έργα και συγγραφείς.
7. Μαρτυρία και Μικρασία στο Μυθιστόρημα.
8. Όψεις του μοντέρνου στην πεζογραφία του Γιάννη Σκαρίμπα.
9. Ιστορία και Λογοτεχνία μετά την δεκαετία του 1940.
10. Δημήτρης Χατζής
11. Ανδρέας Φραγκιάς
12. Ιάκωβος Καμπανέλλης

ΚΕΙΜΕΝΑ

- Κ. Παλαμά, *Τρισεύγενη* (1903)
Στρ. Δούκα, *Ιστορία ενός αιχμαλώτου* (1929)
Γ. Σκαρίμπα, *Το θείο τραγί* (1933)
Δ. Χατζή, *Το τέλος της μικρής μας πόλης* (1953, 1963)
Ι. Καμπανέλλης, *Η αυλή των θαυμάτων* (1957)
-----, *Μαουτχάουζεν* (1965)
Α. Φραγκιά, *Η Καγκελόπορτα* (1962)

Εξεταστέα ύλη:

-Γεωργία Λαδογιάννη, *Ο Τόπος του Δράματος. Μελέτες για την ελληνική δραματουργία του 19^{ου} και του 20ού αιώνα*. Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2011.

ΦΥ4935 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ – Υ(ΙV) (Δ. Καργιώτης)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Από τις απαρχές της τον δέκατο ένατο αιώνα μέχρι τις μέρες μας, η συγκριτική γραμματολογία αποτελεί έναν κλάδο της επιστήμης της φιλολογίας ο οποίος βρίσκεται σε διαρκή επαναπροσδιορισμό, αφού επαναδιαμορφώνεται υπό το φως τόσο των εξελίξεων της μελέτης της λογοτεχνίας –της ιστορίας, της κριτικής και της θεωρίας της, όσο και των θεωρητικών προβληματισμών και μεθοδολογικών μετασηματισμών που επιτρέπουν, αν όχι επιβάλλουν, και οι εξελίξεις στις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες. Το μάθημα έχει στόχο να εισαγάγει τους φοιτητές στις συγκριτολογικές σπουδές. Θα εξεταστούν ζητήματα ιστορικά (όπως η γένεση και η ιστορική εξέλιξη της επιστήμης), μεθοδολογικά (όπως ζητήματα ορολογίας, μεθοδολογίας και πρακτικών) και θεωρητικά (όπως ζητήματα επιστημολογίας και διεπιστημονικότητας), έτσι ώστε οι φοιτητές να αποκτήσουν το απαραίτητο κριτικό λεξιλόγιο και θεωρητικό υπόβαθρο απαραίτητα για τις λογοτεχνικές σπουδές. Παράλληλα, το μάθημα προσφέρει μια εισαγωγική περιδιάβαση των κυριότερων σχολών της θεωρίας της λογοτεχνίας στη νεώτερη εποχή.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ:

Ζητήματα ιστορίας: από πότε συγκρίνουμε;
Εισαγωγή. Παρουσίαση του μαθήματος. Αποσαφήνιση όρων. Η Συγκριτική

Γραμματολογία ως φιλολογικός κλάδος. Γένεση και ιστορική εξέλιξη της επιστήμης. Το αντικείμενο του κλάδου και τα ενδιαφέροντά του. Οι διαφορετικές σχολές.

Ζητήματα Θεωρίας: τι και γιατί συγκρίνουμε;

Επιστημολογία του συγκριτισμού. Ο συγκριτισμός ως αναστοχαστική διεργασία. Τι είναι η «θεωρία»; Περιδιάβαση σε μείζονες σχολές της νεώτερης εποχής: Φορμαλισμός, Νέα Κριτική, Δομισμός, Θεωρία της πρόσληψης, Αποδόμηση, Πολιτισμικές Σπουδές.

Ζητήματα Μεθόδου: πώς συγκρίνουμε;

Η Συγκριτική Γραμματολογία ως γραμματολογική πρακτική. Ιστορία και ιστορικότητα των μεθόδων της. Ανάμεσα στην Εθνική και την Παγκόσμια Λογοτεχνία. Το εύρος της σύγκρισης.

Εξεταστέα ύλη:

Σύγγραμμα: Τέρι Ήγκλετον, *Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας*, Αθήνα, Οδυσσέας, 2008.

Κείμενα στο e-course.

<p style="text-align: center;">ΦΥ6753 – ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (1880-1930) – Υ(VI) (Δ. Καργιώτης)</p>

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το μάθημα θα επικεντρωθεί σε επιλεγμένα πεζογραφικά κείμενα της εμβληματικής περιόδου 1880-1930 που σχετίζονται με τη θεματική της *απόκλισης από την κανονικότητα*. Θα μελετήσουμε έργα που θεματοποιούν διάφορες εκδοχές τραύματος, παρέκκλισης και παραβατικότητας και θα προβληματιστούμε γύρω από ζητήματα ποιητικής κι αισθητικής, ιστορίας και ιδεολογίας. Το μάθημα προϋποθέτει την εξοικείωση των φοιτητών με όλα τα λογοτεχνικά κείμενα που θα εξεταστούν, τα οποία θα πρέπει να μελετώνται είτε στη βιβλιοθήκη είτε σε ηλεκτρονική μορφή πριν από κάθε μάθημα.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

1. Εισαγωγή. Προβληματική του μαθήματος

2-3. Η γραφή του τραύματος

Γεώργιος Βιζυηνός, «Το αμάρτημα της μητρός μου», «Αι συνέπειαι της παλαιάς ιστορίας», «Μοσκώβ Σελήμ»

4-5. Το ζήτημα του κακού

Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, *Η Φόνισσα*

6-7. Αισθησιακός ρεαλισμός

Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, «Όνειρο στο κύμα», «Ολόγυρα στη λίμνη», «Ερωσ-ήρωσ», «Υπό την βασιλικήν δρυν», «Η φαρμακολύτρια»

8-9. Ρεαλισμός και οριακές κοινωνικές συμπεριφορές

Ανδρέας Καρκαβίτσας, *Ο Ζητιάνος*

Κωνσταντίνος Θεοτόκης, «Πίστομα», «Ακόμα;», «Κάιν», «Τίμιος κόσμος», «Η παντρεία της Σταλαχτής»

10-11. Αισθητισμός και παραβατικότητα

Νικόλαος Επισκοπόπουλος, «Ut diese mineur», «Ζωή μετά θάνατον», «Καλιγόλας», «Ο νεκρός», «Αιωνία Γυνή», «Τα μυστήρια», «Ο ήλιος στα χιόνια», «Στο θάνατο»

12-13. Παρακμή και αποκλίνων ερωτισμός

Κώστας Τσαγκαράδας, «Ηδονίσματα αγοριών»

Γιώργος Τσουκαλάς, *Κουρασμένος απ' τον έρωτα*

Πέτρος Πικρός, «Σα θα γίνουμε άνθρωποι», «Οι γάμοι της Ίρμας», «Λαμπρή στο χαμόσπιτο»

Ντόρα Ρωζέττη, *Η ερωμένη της*.

**ΦΥ6754 – ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (1930-1980) – Υ(VI)
(Ι. Παπαθεοδώρου)**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο μάθημα αυτό επιχειρείται μια ιστορική και γραμματολογική περιδιάβαση σε αντιπροσωπευτικά λογοτεχνικά κείμενα της περιόδου 1930-1980. Η προβληματική του μαθήματος εστιάζει στη σχέση νεωτερικότητας, λογοτεχνίας και παράδοσης, με ειδικότερη έμφαση στο μοντερνισμό. Παρουσιάζονται επίσης οι λογοτεχνικές αναπαραστάσεις της ιστορίας (πόλεμος, κατοχή, αντίσταση και δικτατορία) καθώς και οι εκ των υστέρων, οι ανακατασκευές της ιστορικής μνήμης, οι τρόποι που βίωσε η μεταπολεμική κοινωνία τη σχέση της με το παρελθόν και το παρόν της.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

1. Η επιθυμία για το μοντέρνο : η εμφάνιση της γενιάς του Τριάντα.
2. Η ρητορική της ρήξης και η κρίση του αστισμού : ελληνικός υπερρεαλισμός
3. Μοντερνισμός και ελληνικότητα / μοντερνισμοί και «ελληνικότητες»
4. Η επινόηση της παράδοσης, η : Θεόφιλος, Μακρυγιάννης
5. Η κρίσιμη δεκαετία, η δεκαετία της κρίσης 1940-1950.
6. Οι μεγάλες συνθέσεις : Σεφέρης, Ελύτης, Ρίτσος
7. Η ποίηση της δοκιμασίας : Αναγνωστάκης, Πατρίκιος, Αλεξάνρου
8. Ροπές και τάσεις της μεταπολεμικής ποίησης: Σινόπουλος, Παπαδίτσας, Κακναβάτος
9. Η ανανέωση της πεζογραφίας : Χατζής, Κοτζιάς, Τσίρκας, Ταχτσής.
10. Η μικρή αφηγηματική φόρμα : Βαλτινός, Χειμωνάς, Χάκκας.
11. Λογοτεχνία και Λογοκρισία : τα *18 Κείμενα*
12. Η μεταπολίτευση και η γενιά του '70 : η ποιητική της ανατροπής
13. Η διαμάχη για την έννοια του «λαϊκού πολιτισμού».

Εξεταστέα ύλη

-Δημ. Τζιόβας, *Ο μύθος της γενιάς του Τριάντα*, Πόλις, Αθήνα, 2011.

-Βιβλιογραφία.

**ΦΥ8201 – Η ΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΕΓΓΟΝΟΠΟΥΛΟΥ: ΖΗΤΗΜΑΤΑ
ΔΙΑΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑΣ – Υ(VIII)
(Α. Βογιατζόγλου)**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο μάθημα αυτό εξετάζεται η ποίηση του Νίκου Εγγονόπουλου στα πλαίσια του γαλλικού και του ελληνικού υπερρεαλισμού, καθώς και της αρχαιοελληνικής, της μεσαιωνικής και της νεοελληνικής ποιητικής παράδοσης εν γένει. Όπως καταδεικνύεται, ο Εγγονόπουλος υπήρξε βαθύς γνώστης τόσο της ευρωπαϊκής όσο και της ελληνικής ποίησης και ανέπτυξε ένα πυκνό δίκτυο ευρηματικών συνομιλιών με ποιητικά κείμενα ομοτέχνων του όπως ο Μπρετόν, ο Καβάφης ή ο Καρυωτάκης, αλλά και θεωρητικών της ποιητικής τέχνης, όπως ο Λογγίνος του *Περί ύψους*.

Εξεταστέα ύλη:

- Εισαγωγή στην ποίηση του Εγγονόπουλου, φιλ. επιμέλεια Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2007.
- Βιβλιογραφία
- Σημειώσεις τάξης
- Ανθολόγιο ποιημάτων

**ΦΥ8202 -ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΠΟΙΗΣΗ (1930-1960)-Υ (VIII)
(Τ. Καγιαλής)**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός του μαθήματος είναι η διερεύνηση των αισθητικών προσανατολισμών της ελληνικής μοντέρνας ποίησης, από τον μεσοπόλεμο ως τις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες, η εξοικείωση με τα ευρύτερα πνευματικά και ιδεολογικά της συμφραζόμενα, η επισκόπηση του έργου ορισμένων από τους σημαντικότερους εκπροσώπους της και η κριτική προσέγγιση χαρακτηριστικών ποιητικών τους κειμένων. Ανάμεσα στα ζητήματα που θα μας απασχολήσουν είναι: τα γενικά χαρακτηριστικά της ποιητικής «γενιάς του '30» και η δραστική αναθεώρησή τους στις μέρες μας· τα κεντρικά αισθητικά πρότυπα της ελληνικής μοντέρνας ποίησης (αγγλοσαξονικός μοντερνισμός-γαλλικός υπερρεαλισμός)· το αίτημα της «ελληνικότητας» και οι ποιητικές του εκφράσεις· το πρόβλημα της συνέχειας ή της τομής, ανάμεσα στην ποιητική «γενιά του '30» και την «πρώτη μεταπολεμική γενιά». Στο πλαίσιο αυτών των αναζητήσεων θα ασκηθούμε στη συστηματική ανάγνωση κειμένων σημαντικών ποιητών του μεσοπολέμου και της πρώτης μεταπολεμικής περιόδου (Γ. Σεφέρης, Οδ. Ελύτης, Ν. Κάλας/Ν. Ράντος, Α. Εμπειρίκος, Ν. Εγγονόπουλος, Γ. Ρίτσος, Μ. Αναγνωστάκης, Τ. Σινόπουλος, Μ. Σαχτούρης, Μ. Χατζηλαζάρου κ.ά.).

**ΦΥ8202 -Η ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ, ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ-
Υ (VIII)
(Γ. Παπαθεοδώρου)**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το μάθημα αποβλέπει στην ανάδειξη των σημαντικότερων σχολών και τάσεων που εξετάζουν τη μεθοδολογία της Θεωρίας της Λογοτεχνίας και των Πολιτισμικών Σπουδών στον 20ό αιώνα. Με βασικό άξονα την αποτίμηση της θεωρίας στη «μετά τη θεωρία» εποχή των λογοτεχνικών σπουδών, το μάθημα έχει ως στόχο να εξοικειώσει τους φοιτητές με συγκεκριμένα διανοητικά εργαλεία, θεωρητικούς προβληματισμούς και πρακτικές «εφαρμογές» της θεωρίας σε συγκεκριμένα λογοτεχνικά κείμενα.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

- 1) Από το φιλελεύθερο ανθρωπισμό στη «θεωρία».
- 2) Λογοτεχνική θεωρία : μια ιστορία σε δέκα επεισόδια.
- 3) Το εύρος του δορισμού.
- 4) Θεωρίες της αφήγησης και αφηγηματολογία.
- 5) Μεταδομισμός και αποδόμηση.
- 6) Μεταμοντερνισμός : οι πολλαπλές χρήσεις του.
- 7) Από τον Φρόντ στο Λακάν : η ψυχαναλυτική κριτική.
- 8) Η μαρξιστική κριτική.
- 9) Νέος Ιστορισμός, πολιτισμικός Υλισμός.
- 10) Μετα-αποικιακές Σπουδές.
- 11) Φύλο και κριτική θεωρία.
- 12) Υφολογία και Ρητορική.
- 13) Μετά τη θεωρία.

Εξεταστέα ύλη :

- Peter Barry, *Η γνωριμία με τη θεωρία. Μια εισαγωγή στη λογοτεχνική και πολιτισμική θεωρία*, Βιβλιόραμα, Αθήνα, 2013.
- Βιβλιογραφία.

**ΦΥ8204– ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΜΥΘΟΥ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ
– Υ(VIII)
(Τ. Καγιαλής)**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι οι χρήσεις στοιχείων της αρχαιοελληνικής μυθολογίας στη νεοελληνική ποίηση, από τα ρομαντικά χρόνια έως και την πρώτη μεταπολεμική περίοδο. Στις πρώτες συναντήσεις θα επιχειρήσουμε τη διασάφηση συναφών μεθοδολογικών προβλημάτων και ζητημάτων ορολογίας και θα εξετάσουμε τις ευρύτερες θεωρητικές και πολιτισμικές συνιστώσες, καθώς και τα ευρωπαϊκά συμφραζόμενα του αντικειμένου μας. Στη συνέχεια θα μελετήσουμε δείγματα νεοελληνικής αρχαιομυθικής ποίησης, από τον Α. Ρ. Ραγκαβή ως τον Μίλτο Σαχτούρη, εστιάζοντας την προσοχή μας στις χρήσεις και τις λειτουργίες του αρχαίου μύθου στο πλαίσιο των κεντρικών αισθητικών ρευμάτων του 19ου και

του 20ού αιώνα (ρομαντισμός-νεοκλασικισμός, παρνασσισμός, συμβολισμός, μοντερνιστικά ρεύματα του μεσοπολέμου και των μεταπολεμικών χρόνων).

2. BYZANTINΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΦΥ3926 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ BYZANTINΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ – Υ(III) (Α. Αλεξιάκης)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το μάθημα εξετάζει συνοπτικά την εξέλιξη διαφόρων γραμματειακών ειδών που καλλιεργήθηκαν στη διάρκεια της Βυζαντινής αυτοκρατορίας. Κάθε μάθημα θα χωρίζεται σε δύο τμήματα: στο πρώτο θα αναπτύσσεται θεωρητικά η ιστορική εμφάνιση και εξέλιξη ενός ή δύο γραμματειακών ειδών, ενώ στο δεύτερο θα μεταφράζονται και θα αναλύονται συγκεκριμένα αποσπάσματα από έργα που ανήκουν στα λογοτεχνικά είδη που αναπτύσσονται στο πρώτο μέρος. Η ανάπτυξη της θεματικής του μαθήματος θα στηριχτεί κυρίως στο εγχειρίδιο που μοιράζεται, (Jan Olof Rosenqvist, *Η Βυζαντινή Λογοτεχνία από τον 6^ο Αιώνα ως την Άλωση της Κωνσταντινούπολης*, [μεταφρ. Ι. Βάσσης], Αθήνα, Εκδ. Κανάκη, 2008), ενώ για κάποια πρωιμότερα ζητήματα θα δοθεί φωτοτυπημένο υλικό. Όσον αφορά τα κείμενα, θα διανέμονται φωτοτυπημένα την τάξη την προηγούμενη από την συνάντηση στην οποία θα πρόκειται να συζητηθούν. Επισημαίνεται ότι οι φοιτητές θα ήταν καλό να παρακολουθούν το μάθημα και να προετοιμάζουν το κείμενο που θα μοιράζεται στην τάξη. Ο βαθμός του μαθήματος εξαρτάται από την επίδοση στο τελικό διαγώνισμα, όμως φοιτητές που θα συμμετέχουν στην μετάφραση και τον σχολιασμό των κειμένων θα κερδίζουν επιπλέον μονάδες που θα προστίθενται στον βαθμό του τελικού τους διαγωνίσματος.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

- 1) Πρώτη εβδομάδα: Εισαγωγικά θέματα:
  - α) Συνοπτικότητα περίγραμμα Βυζαντινής Ιστορίας. Χρονολογίες.
  - β) Εργαλεία Σπουδών. Συντομογραφίες Επιστημονικών σειρών, κειμένων, προσωπογραφικών λεξικών, Λεξικών κλπ
  - γ) Γενικότερα θέματα Βυζαντινής Λογοτεχνίας (Rosenqvist, *Βυζαντινή Λογοτεχνία*, σελ. 256-285, συνοπτικά).
- 2) Δεύτερη εβδομάδα: Πρωτοβυζαντινή περίοδος (330 – περίπου 520).
  - α) Θεωρία: Κύρια χαρακτηριστικά, ρητορική, αγιολογία.
  - β) Κείμενα: Αποσπάσματα από τα εξής κείμενα
    - 1) Λιβάνιος: *Oratio* 18, *Ἐπιτάφιος ἐπὶ Ἰουλιανῶ*.
    - 2) Αθανάσιος Αλεξανδρείας: *Βίος ἁγίου Ἀντωνίου*
    - 3) Ιωάννης Χρυσόστομος: *Ad populum Antiochenum (homilia 3)*.
- 3) Τρίτη εβδομάδα: Η πρώιμη βυζαντινή περίοδος (527 – περ. 650) Α', (Rosenqvist, *Βυζαντινή Λογοτεχνία*, σελ. 21-39).
  - α) Θεωρία: Γενικά χαρακτηριστικά: Ιστοριογραφία και Χρονογραφία
  - β) Κείμενα: Αποσπάσματα από τα Ιστορικά έργα των Μαλάλα, Προκοπίου, Αγαθία
- 4) Τέταρτη εβδομάδα: Η πρώιμη βυζαντινή περίοδος (527 – περ. 650) Β', (Rosenqvist, *Βυζαντινή Λογοτεχνία*, σελ. 40-56).
  - α) Θεωρία: Κλασικίζουσα και Εκκλησιαστική Ποίηση, Κοντάκιο, Ρωμανός ο Μελωδός, Αγιολογία.
  - β) Κείμενα: Επιγράμματα Αγαθία, αποσπάσματα από κοντάκιο του Ρωμανού και το θαύμα 26 από τα *Θαύματα τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου*.
- 5) Πέμπτη εβδομάδα: Ο «σκοτεινός αιώνας» και η Εικονομαχία (περ. 650-843).

- α) Θεωρία: Επισκόπηση γενικά χαρακτηριστικά, (Rosenqvist, *Βυζαντινή Λογοτεχνία*, σελ. 59-86). Θεολογία, Αγιολογία.
- β) Κείμενα: Αποσπάσματα από το *De fide Orthodoxa* του Ιωάννη Δαμασκηνού, και από τον *Βίο του Στεφάνου του Νέου* και τον *Βίο του Φιλαρέτου*.
- 6) Έκτη εβδομάδα: Εικονομαχία Συνέχεια:
 α) Θεωρία. Επιστολογραφία.
 β) Κείμενα:
 1) Απόσπασμα από την *Χρονογραφία* του Θεοφάνη του Ομολογητή
 2) *Επιστολή* 18 του Θεοδώρου Στουδίτη.
 3) Αποσπάσματα από τον *Βίο του Λέοντος Κατάνης*.
- 7) Έβδομη εβδομάδα: Μακεδονική Αναγέννηση (843-1025) Α' (Rosenqvist, *Βυζαντινή Λογοτεχνία*, σελ. 87-108)
 α) Θεωρία: Επισκόπηση – Κλασικισμός και υψηλό ύφος. Ιστοριογραφία
 β) Κείμενα:
 1) Απόσπασμα από την *Βιβλιοθήκη* του Φωτίου.
 2) Απόσπασμα από τον *Βίο Βασιλείου*.
- 8) Όγδοη εβδομάδα: Μακεδονική Αναγέννηση (843-1025) Β' (Rosenqvist, *Βυζαντινή Λογοτεχνία*, σελ. 109-133).
 α) Θεωρία: Εγκυκλοπαιδισμός, υμνογραφία, αγιολογία.
 β) Κείμενα:
 1) Απόσπασμα από το *De caerimoniis*
 2) Απόσπασμα από Κανόνα του Ιωσήφ του Υμνογράφου.
 3) Απόσπασμα από το *Μηνολόγιο* του Συμεώνος του Μεταφραστού.
- 9) Ένατη εβδομάδα: Πολιτική και στρατιωτική παρακμή και μερική ανασυγκρότηση. Κομνηνοί (1025-1204). (Rosenqvist, *Βυζαντινή Λογοτεχνία*, σελ. 135-164).
 α) Θεωρία: Επισκόπηση – Ιστοριογραφία, δημώδης ποίηση.
 β) Κείμενα:
 1) Απόσπασμα από την *Χρονογραφία* του Μ. Ψελλού.
 2) Απόσπασμα από τον *Διγενή Ακρίτη*.
- 10) Δέκατη εβδομάδα: Περίοδος των Κομνηνών. (Rosenqvist, *Βυζαντινή Λογοτεχνία*, σελ. 133-194).
 α) Θεωρία: Ιστοριογραφία, (συνεχεια), Βυζαντινό Μυθιστόρημα
 β) Κείμενα
 1) Απόσπασμα από την *Αλεξιάδα* της Άννας Κομνηνής
 2) Απόσπασμα από τα *Καθ' Ύσμινην καί Ύσμινίαν*.
 3) Στίχοι από τον *Πτωχοπρόδρομο*.
- 11) Ενδέκατη εβδομάδα: Η Βυζαντινή αυτοκρατορία σε εξορία (1204-1261). (Rosenqvist, *Βυζαντινή Λογοτεχνία*, σελ. 195-209).
 α) Θεωρία: Επισκόπηση, Ρητορική, επιστολογραφία και αυτοβιογραφία
 β) Κείμενα
 1) Απόσπασμα από την *Χρονική Διήγηση* του Νικήτα Χωνιάτη
 2) Απόσπασμα από επιστολή του Μιχαήλ Χωνιάτη
 3) Απόσπασμα από την *Αυτοβιογραφία* του Νικηφόρου Βλεμμύδη
- 12) Δωδέκατη εβδομάδα: Παλαιολόγεια περίοδος (1261-1453) Α' (Rosenqvist, *Βυζαντινή Λογοτεχνία*, σελ. 211-229).
 α) Θεωρία: Επισκόπηση, Φιλολογία, Ιστοριογραφία, ποίηση
 β) Κείμενα:

- 1) Απόσπασμα από τον *Ηθικό* του Θεοδώρου Μετοχίτη
  - 2) Απόσπασμα από τον *Βίο τῶν Ἀδελφῶν Γραπτῶν* της Θεοδώρας Ραούλαινας.
  - 3) Απόσπασμα από το έμμετρο μυθιστόρημα *Βέλθανδρος και Χρυσάντζα*.
- 13) Δέκατη τρίτη εβδομάδα: Παλαιολόγεια περίοδος (1261-1453) Β' (Rosenqvist, *Βυζαντινή Λογοτεχνία*, σελ. 229-254).
- α) Θεωρία: Φιλοσοφία, Ιστορικοί της Αλώσεως.
  - β) Κείμενα:
    - 1) Απόσπασμα από έργο του Γεμιστού Πλήθωνος
    - 2) Απόσπασματα από το ιστορικό έργο των Δούκα, Σφραντζή και Χαλκοκονδύλη.

ΦΥ5620 – ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ ΙΙ– Υ(V)
(Α. Αγγέλου)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το μάθημα καλύπτει την μέση και ύστερη βυζαντινή περίοδο και προσφέρει μια επισκόπηση τόσο των αμιγώς ιστορικών κειμένων, όσο και, γενικότερα, εκείνων που δύνανται να θεωρηθούν ιστορικές πηγές.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

- 1η – 2η εβδομάδα: Εισαγωγικά.
3η – 5η εβδομάδα: Ιστορικοί 9ου και 10ου αιώνα.
6η – 7η εβδομάδα: Μιχαήλ Ψελλός.
8η – 10η εβδομάδα: Ιστορικά κείμενα 12ου αιώνα.
11η – 13η εβδομάδα: Ιστορικά κείμενα της ύστερης βυζαντινής περιόδου.

Εξεταστέα ύλη:

-Καρπόζηλος Α., *Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι*, τόμ. Β', Αθήνα, Κανάκης, 1997.

-Διανομή σημειώσεων.

ΦΥ7635 – ΔΗΜΩΔΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ – Υ(VII)
(Ι. Μαυρομάτης)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η διγλωσσία στα υστεροβυζαντινά γράμματα. Γένεση του δεκαπεντασύλλαβου. Ακριτικό έπος (γένεση του έπους και ιστορική του βάση, σχέση του με τα ακριτικά τραγούδια, οι διασκευές Grottaferrata και Escorial), Προδρομικά ποιήματα (συγγραφέας, σημασία τους για τη γνώση του βίου της εποχής), Σπανέας, Μιχαήλ Γλυκάς.

Περίοδος της Φραγκοκρατίας: ιστορική τοποθέτηση, «Χρονικό του Μορέως», «Χρονικό των Τόκκων». Τα βυζαντινά ιπποτικά μυθιστορήματα. Έμμετρες διασκευές μυθιστορημάτων. Ηθικοδιδασκτική και αλληγορική ποίηση. Ποιήματα από τον κόσμο των ζώων.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

ΦΥ4936 – ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ Ι – Υ(ΙV) (Α. Αγγέλου)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το μάθημα καλύπτει την πρώιμη βυζαντινή περίοδο και αποτελεί εισαγωγή σε όλες τις μορφές της βυζαντινής ιστοριογραφίας (κοσμική, εκκλησιαστική, χρονογραφική).

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1η – 2η εβδομάδα: Γενικά περί βυζαντινής ιστοριογραφίας.

3η – 5η εβδομάδα: Ιστορικοί 4ου, 5ου και 6ου αιώνα. Προκόπιος. Έμφαση δίνεται στα παρακάτω θέματα: αξιοπιστία και αντικειμενικότητα, πρότυπα και κλασικισμός, είδη και δομές, γλώσσα και ύφος.

6η – 7η εβδομάδα: Αγαθίας Σχολαστικός (προβλήματα πληροφόρησης, εξιστόρησης και υφολογικής διαμόρφωσης).

8η – 9η εβδομάδα: Θεοφύλακτος Σιμοκάττης (εκρητορίκευση της ιστορίας).

10η – 11η εβδομάδα: Εκκλησιαστική ιστοριογραφία.

12η – 13η εβδομάδα: Χρονογραφία.

Εξεταστέα ύλη:

-Καρπόζηλος Α., *Βυζαντινοί Ιστορικοί και Χρονογράφοι*, τόμ. Α', Αθήνα, Κανάκης, 1997.

-Διανομή σημειώσεων.

ΦΥ8205 – ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)– Υ(VIII) (Α. Αλεξιάκης)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αγιολογία

Το μάθημα αποτελεί μία γενική επισκόπηση του λογοτεχνικού είδους της Βυζαντινής Αγιολογίας. Θα ασχοληθούμε με την εξέταση των διαφόρων αγιολογικών κειμένων αρχίζοντας από τις Πράξεις και τα Μαρτύρια των πρώιμων Αγίων της Εκκλησίας και στη συνέχεια θα στραφούμε στην εξέταση Αγιολογικών Βιογραφιών της μέσης και ύστερης Βυζαντινής περιόδου με ιδιαίτερη έμφαση σε κείμενα που εμφανίζονται με λογοτεχνικές αξιώσεις όπως οι Βίοι των Αγίων Μεθοδίου, Λέοντος Κατάνης, Ιωαννικίου κα. και διαφόρων μεταγενεστέρων ρητορικών αγιολογικών εγκωμίων από συγγραφείς όπως ο Μιχαήλ Ψελλός, ο Φιλόθεος Κόκκινος καί άλλοι.

ΦΥ8206 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ) – ΕΥ(VIII) (Ι. Μαυρομάτης)
--

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Βασικές έννοιες της παλαιογραφίας: Το χειρόγραφο, είδη χειρογράφων, ορολογία σχετική με τα χειρόγραφα. Γραφείς και γραφές, τα σφάλματα των αντιγραφών.

Εξέλιξη των χειρογράφων και της γραφής από την πρώιμη Βυζαντινή περίοδο μέχρι και τους μεταβυζαντινούς χρόνους.

**ΦΥ8207 – ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ) –
ΕΥ(VIII)
(Α. Αγγέλου)**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το Σεμινάριο αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών με τα διάφορα είδη θεολογικής γραμματείας στο Βυζάντιο, όπως αντιρρητικοί λόγοι, ερωταποκρίσεις, διάλογοι, κηρύγματα, ομιλίες, εξηγήσεις, περιστασιακοί λόγοι, εκκλησιαστική ποίηση, ασκητικά συγγράμματα και αποφθέγματα κ.ά.

**ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ
ΕΤΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ-
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ Φ.Π.Ψ.**

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

**ΦΕ0689 – ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ –
(Γ. Μαυρομάτης)**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το πολιτισμικό υπόβαθρο του 12^{ου} αιώνα. Η λογοτεχνική παράδοση. Η αναγέννηση ενός λογοτεχνικού είδους. Τα κείμενα του 12^{ου} αιώνα. Σημασία και εξέλιξη του «πολιτικού» στίχου. Οι πρωτότυπες μυθιστορίες. Μεταφράσεις και διασκευές δυτικών μυθιστοριών. Οι θεωρίες για την προφορική παράδοση.

**ΦΕ0848 – ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΥ –
(Α. Αγγέλου)**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το μάθημα περιλαμβάνει σχολιασμό επιλεγμένων αποσπασμάτων από το εκτεταμένο έργο 'Ιστορία του βυζαντινού αυτοκράτορα. Έμφαση δίνεται στην μελέτη της πληθώρας των «λόγων» που περικλείονται σε αυτό το ιστοριογραφικό εγχείρημα και που αποτελούν ένα από τα χαρακτηριστικά του γνωρίσματα. Μελετάται, επίσης, η σχέση «λόγου» και γεγονότος.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΕ0687 – ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΑΓΑΘΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ – (Α. Αλεξιάκης)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο Αγαθίας ο Σχολαστικός (=δικηγόρος) υπήρξε ο δεύτερος σημαντικότερος ιστορικός της εποχής του Ιουστινιανού. Το έργο του όμως δεν περιορίζεται στην συγγραφή των *Ιστοριών*. Στο μάθημα αυτό θα εξεταστούν η ζωή και οι πεποιθήσεις του όχι μόνο όπως αποκαλύπτονται μέσα από τις σελίδες του ιστορικού του έργου, αλλά και από το ποιητικό του έργο που σώζεται και αποτελείται από ένα σημαντικό αριθμό επιγράμμάτων. Στα πρώτα μαθήματα θα επικεντρωθούμε στη βιογραφία και στα επιγράμματα του Αγαθία και τα υπόλοιπα μαθήματα θα αφιερωθούν σε αποσπάσματα από το έργο του «Ιστορίαι».

ΦΕ0854 -ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ- Π.Δ. 407/80 (μόνο για το τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας)
--

Γ. ΤΟΜΕΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

ΦΥ1700 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ Ι – Υ(Ι) (Μ. Λεκάκου, Μ. Μαστροπαύλου)

Περιεχόμενο μαθήματος:

Θεωρητική γλωσσολογία: στόχοι και μέθοδοι της επιστημονικής μελέτης της γλώσσας. Επίπεδα ανάλυσης: φωνητική-φωνολογία, σύνταξη, σημασιολογία, πραγματολογία. Αρθρωτική φωνητική: φωνητήρια όργανα, άρθρωση συμφώνων και φωνηέντων, αλλόφωνα. Φωνολογία: φώνημα, φωνολογικά φαινόμενα, φωνολογικοί κανόνες. Σύνταξη: προτάσεις και συντακτική (αντι)γραμματικότητα. Συντακτικές κατηγορίες, καθολικές αρχές και παραμετρική διαφοροποίηση. Ανάλυση σε συστατικά, δομική αμφισημία, δένδρικά διαγράμματα, κανόνες φραστικής δομής, μετασχηματισμοί. Σημασιολογία: λογικές προτάσεις και σημασιολογική (αντι)γραμματικότητα. Λεξική σημασία και σχέσεις μεταξύ λεξημάτων, φραστική και προτασική σημασία και η Αρχή της Συνθετικότητας: σχέσεις σημασιολογίας και σύνταξης. Πραγματολογία: εκφωνήματα και πραγματολογική αποδεκτότητα. Ο ρόλος του περικειμένου, φαινόμενα δείξης. Θεωρία λεκτικών πράξεων και θεωρία υπονοημάτων.

Θεματολογία ανά εβδομάδα:

Εβδ.1: Εισαγωγικά: τι είναι γλώσσα, τι είναι γλωσσολογία.

- Μονάδες και επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης.
- Η φύση του γλωσσικού σημείου: μορφή και σημασία.
- Θεωρητικές προσεγγίσεις: συγχρονική και διαχρονική, θεωρητική και εφαρμοσμένη γλωσσολογία.

Εβδ.2-3: Φωνητική

- Αρθρωτική, ακουστική και αντιληπτική φωνητική. Ο μηχανισμός και η φυσιολογία της παραγωγής της ανθρώπινης φωνής.
- Αρθρωτικοί μηχανισμοί, τόπος και τρόπος άρθρωσης. Διακριτικά χαρακτηριστικά. Εξάσκηση.

Εβδ.4-5: Φωνολογία

- Φώνημα και αλλόφωνα. Σχέσεις αντίθεσης, ελεύθερης εναλλαγής και συμπληρωματικής κατανομής.
- πάθη φωνημάτων. Η θεωρία των διακριτικών χαρακτηριστικών.

Εβδ.6-7: Μορφολογία

- Η δομή και ο σχηματισμός των λέξεων. Κλιτική και παραγωγική μορφολογία. Μορφήματα, αλλόμορφα. Τύποι μορφημάτων.
- Τα μέρη του λόγου και η μορφολογία τους: η μορφολογία του ρήματος, του ουσιαστικού, του επιθέτου.
- Μορφολογικές διαδικασίες, τυπολογία γλωσσών, μορφολογικά πρότυπα περιγραφής.
- Η μορφολογία του ονόματος και του ρήματος κατά το πρότυπο λέξη και παράδειγμα: μορφολογικά χαρακτηριστικά.

Εβδ.8-9: Σύνταξη

- Πρόταση, λογική πρόταση και εκφώνημα. Γραμματικότητα και αποδεκτότητα.
- Φραστική δομή. Συντακτικές κατηγορίες. Κανόνες φραστικής δομής.

- Λεξικό και κανόνες λεξικής εισαγωγής. Επαναληπτικοί κανόνες φραστικής δομής. Μετασηματισμοί.
- Καθολική γραμματική και παραμετρική ποικιλία. Η Θεωρία Κυβέρνησης & Αναφορικής Δέσμευσης (ΚΑΔ).

Εβδ.10-11: Σημασιολογία

- Γραμματική πρόταση και λογική πρόταση. Λεξική και Φραστική σημασία. Η Αρχή της Συνθετικότητας.
- Λεξική σημασία: σχέσεις μεταξύ λεξημάτων: συνωνυμία, υπωνυμία, αντωνυμία, ομωνυμία, πολυσημία.
- Ανάλυση της λεξικής σημασίας (ανάλυση σε σημασιακά χαρακτηριστικά, θεωρία πρωτοτύπων).

Εβδ. 12-13: Πραγματολογία

- Εκφωνήματα. Ο ρόλος του περικειμένου. Αναφορά και δείξη.
- Η θεωρία των λεκτικών πράξεων.
- Η θεωρία των υπονοημάτων.

Προτεινόμενα συγγράμματα:

Χατζησαββίδης, Χ. (2012). *Νεοελληνική γραμματική: θεωρητικές βάσεις και περιγραφή*. Αθήνα: Βάνιας.

Fromkin, V., Rodman, R. & Hyams, N. (2010). *Εισαγωγή στη Μελέτη της Γλώσσας*. Μετάφραση Βάζου, Ε., Ξυδόπουλος, Γ.Ι., Παπαδοπούλου, Φ. & Τσαγγαλίδης, Α. Αθήνα: Πατάκης.

ΦΥ3720 – ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Ι – Υ(ΙΙΙ) (Π.Δ. 407/80)

Περίληψη – στόχοι:

Το μάθημα ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ περιλαμβάνει τη διαχρονική εξέταση της ελληνικής γλώσσας από την προϊστορική περίοδο ως σήμερα. Η προϊστορική περίοδος αρχίζει από την εποχή που οι Έλληνες διασπώνται από τον ινδοευρωπαϊκό κορμό και τελειώνει τον 15ο αι. π.Χ. , οπότε εμφανίζονται τα πρώτα γραπτά μνημεία της Ελληνικής, που είναι οι πήλινες πινακίδες της μυκηναϊκής περιόδου σε Γραμμική Γραφή Β'. Από τον 15ο αι. π.Χ. αρχίζει η ιστορική περίοδος, η οποία περιλαμβάνει τέσσερις φάσεις: 1. Αρχαία Ελληνική, 2. Κοινή (η Αλεξανδρινή Κοινή η Ελληνιστική Κοινή), 3. Μεσαιωνική Ελληνική, 4. Νέα Ελληνική. Οι φάσεις αυτές αποτελούν και τις τέσσερις υποπεριόδους της ιστορίας της Ελληνικής. Στο μάθημα εξετάζονται με συντομία οι κυριότερες φωνητικές, μορφολογικές, συντακτικές και άλλες μεταβολές της προϊστορικής και της ιστορικής περιόδου. Οι μεταβολές της ιστορικής περιόδου αποτελούν το σημαντικότερο τμήμα του μαθήματος και εξετάζονται χωριστά κατά υποπερίοδο.

Το μάθημα διδάσκεται σε δύο εξάμηνα : 3^ο και 4^ο. Στο 3^ο εξάμηνο: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Ι, εξετάζεται η προϊστορική περίοδος της Ελληνικής και οι δύο πρώτες φάσεις της ιστορικής περιόδου (Αρχαία Ελληνική και Κοινή).

Ύλη – Θεματολογία:

Εισαγωγή

Το φαινόμενο της γλώσσας, καταγωγή της Ελληνικής, διαίρεση της ιστορίας της ελληνικής γλώσσας (1^η εβδομάδα).

Προϊστορική περίοδος

Εξάπλωση των Ελλήνων, Πρωτοελληνική, Προελληνική, είδη γραφής του ελληνικού

χώρου (2^η-3^η εβδομάδα).

Αρχαία περίοδος

1. Πρώιμη διαλεκτική περίοδος (Μυκηναϊκή) (4^η εβδομάδα) .
2. Κυρίως διαλεκτική περίοδος (ελληνικό αλφάβητο, αρχαίες ελληνικές διάλεκτοι, πηγές, ταξινόμηση των αρχαίων ελληνικών διαλέκτων, Μακεδονική, λογοτεχνικές διάλεκτοι, φωνητικά φαινόμενα της Αρχαίας Ελληνικής) (5^η -8^η εβδομάδα).

Κοινή ή Ελληνιστική Κοινή

Εισαγωγή, έννοια της Κοινής, πηγές, γένεση και διάδοσή της στον ελληνικό χώρο, χαρακτηριστικά (9^η-13^η εβδομάδα).

Προτεινόμενα συγγράμματα:

Χόρροκς, Τζ. (2006). *Ελληνικά: ιστορία της γλώσσας και των ομιλητών της*. Μτφρ. Μ.Σταύρου-Μ.Τζεβελέκου. Αθήνα: Εστία.

Χριστίδης, Α.-Φ. (επιμ.) (2005). *Ιστορία της αρχαίας ελληνικής γλώσσας*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

ΦΥ5740 - ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΛΕΚΤΟΛΟΓΙΑ – Υ(VII)

(Μ. Λεκάκου)

Περίληψη – στόχοι:

1. Εισαγωγή στη Διαλεκτολογία. Τι είναι γλώσσα, διάλεκτος, ιδίωμα. Προσεγγίσεις και μεθοδολογία, σχέσεις με άλλους κλάδους της γλωσσολογίας διαλεκτολογία, κοινωνιογλωσσολογία, τυπολογία γλωσσών, θεωρητική γλωσσολογία, ιστορική γλωσσολογία. Γλωσσογεωγραφία και γλωσσικοί άτλαντες.
2. Γένεση των ΝΕ διαλέκτων και ιδιωμάτων. Προσπάθειες ταξινόμησής τους: η έννοια του ισόγλωσσου. Ισόγλωσσα διαφόρων επιπέδων: φωνολογία, μορφολογία, λεξικό και σύνταξη.
3. Βασικά γνωρίσματα των ΝΕ διαλέκτων και ιδιωμάτων με βάση επιλεγμένα κείμενα. Η νέα ελληνική κοινή ή πρότυπη γλώσσα.

Προτεινόμενα συγγράμματα:

Χριστίδης, Α.-Φ., Αραποπούλου, Μ. & Γιαννουλοπούλου, Γ. (επιμ.) (1999). *Διαλεκτοί θύλακοι της ελληνικής γλώσσας*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Χριστίδης, Α.-Φ., Αραποπούλου, Μ. & Γιαννουλοπούλου, Γ. (επιμ.) (2000). *Η ελληνική γλώσσα και οι διάλεκτοί της*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

ΦΥ2713 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ ΙΙ – Υ(ΙΙ) (Μ. Λεκάκου)
--

Περίληψη – στόχοι:

Το μάθημα αποτελεί επέκταση της συζήτησης για τα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης, σε συνέχεια του μαθήματος Εισαγωγή στη Γλωσσολογία, με σκοπό την ευρύτερη θεώρηση της επιστήμης της Γλωσσολογίας. Εξετάζονται επιμέρους θέματα όπως: Γλώσσα και κοινωνία. Γλωσσική αλλαγή. Συστήματα γραφής. Σχέση γλώσσας και εγκεφάλου. Κατάκτηση της γλώσσας. Διαταραχές του λόγου.

Θεματολογία ανά εβδομάδα:

1^η-2^η Κοινωνιογλωσσολογία

- Η γλωσσική ποικιλότητα: ζητήματα θεωρητικά και μεθοδολογικά
- Πρότυπη ή κοινή γλώσσα
- Διάλεκτοι της ελληνικής
- Γλώσσες διαμεσολάβησης (lingua franca), γλώσσες pidgin και κρεολές
- Ιδιόλεκτος, αργκό και ύφος
- Γλώσσα, φύλο και γένος

3^η - 4^η Γλωσσική αλλαγή

- Οι έννοιες της συγχρονίας και της διαχρονίας.
- Μηχανισμοί γλωσσικής αλλαγής σε γραμματικά επίπεδα (φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη, λεξική σημασιολογία).
- Η συστηματικότητα της γλωσσικής αλλαγής: κανονική φθογγική αντιστοιχία.
- Ιστορικο-συγκριτική ανασύνθεση και αρχέγονες πρωτογλώσσες.
- Ινδοευρωπαϊκή και άλλες οικογένειες γλωσσών. Τυπολογία γλωσσών.

5^η-6^η Γλώσσα και Γραφή

- Γραπτός και προφορικός λόγος
- Ιστορία γραφής
- Συστήματα γραφής
- Ανάγνωση, γραφή και λόγος

7^η- 8^η Ψυχολinguιστική

- Επεξεργασία της γλώσσας από τον ανθρώπινο νου
- Γλωσσική παραγωγή
- Αντίληψη ομιλίας
- Συντακτική επεξεργασία
- Μορφολογική επεξεργασία και νοητικό λεξικό

9^η-10^η Νευρογλωσσολογία

- Στοιχεία ανατομίας του ανθρώπινου εγκεφάλου: γλωσσικές περιοχές και ημισφαιρική εξειδίκευση για τη γλώσσα
- Υποσυστημικότητα (τομεακότητα) του εγκεφάλου
- Ασυμμετρία ικανοτήτων
- Νευρογλωσσολογικά πειράματα

11^η-12^η Κατάκτηση της γλώσσας

- Μηχανισμοί κατάκτησης της γλώσσας
- Θεωρητικά μοντέλα γλωσσικής κατάκτησης
- Στάδια γλωσσικής ανάπτυξης

- Ανάπτυξη λεξιλογίου και γραμματικής
  - Ρύθμιση παραμέτρων
  - Κατάκτηση γλώσσας και ανάπτυξη εγκεφάλου
  - Κρίσιμη περίοδος για τη γλωσσική κατάκτηση
  - Δίγλωσση ανάπτυξη και κατάκτηση δεύτερης γλώσσας
- 13^η Κλινική γλωσσολογία
- Διαταραχές λόγου και ομιλίας
  - Γλωσσικές διαταραχές σε ενήλικες
  - Γλωσσικές διαταραχές σε παιδιά

Προτεινόμενα συγγράμματα:

Φιλιππάκη-Warburton, Ειρήνη (1992). *Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία*. Αθήνα: Νεφέλη.

Fromkin, V., Rodman, R. & Hyams, N. (2010). *Εισαγωγή στη Μελέτη της Γλώσσας*.

Μτφρ. Βάζου, Ε., Ευδόπουλος, Γ.Ι., Παπαδοπούλου, Φ. & Τσαγγαλίδης, Α. Αθήνα: Πατάκης.

**ΦΥ4937 – ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΙΙ – Υ(ΙV)
(Π.Δ. 407/80)**

Περίληψη – στόχοι:

Το μάθημα ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΙΙ αποτελεί συνέχεια του μαθήματος ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Ι του 3^{ου} εξαμήνου. Εξετάζει τις δύο τελευταίες φάσεις της ιστορικής περιόδου της Ιστορίας της ελληνικής γλώσσας, δηλαδή τη Μεσαιωνική Ελληνική και τη Νέα Ελληνική.

Ύλη – Θεματολογία:

Μεσαιωνική Ελληνική

Όρια, πηγές, σύντομο ιστορικό περίγραμμα της βυζαντινής αυτοκρατορίας, θέση της Ελληνικής στα πλαίσια της αυτοκρατορίας (1^η-2^η εβδομάδα), χαρακτήρας της μεσαιωνικής ελληνικής: γραπτή (ποικιλίες της), προφορική (δημώδης), (3^η εβδομάδα), αλληλοεπίδραση της ελληνικής γλώσσας με γλώσσες της Βαλκανικής, διαλεκτικές διαφοροποιήσεις της Ελληνικής στη βυζαντινή περίοδο (4^η εβδομάδα), χαρακτηριστικά, λεξιλόγιο (5^η -7^η εβδομάδα).

Νέα Ελληνική

Γενικά, χαρακτήρας, πηγές, προέλευση της Νεοελληνικής (8^η εβδομάδα), μορφές: προφορική (διάλεκτοι, ιδιώματα) (9^η-11^η εβδομάδα), γραπτή (γλωσσικό ζήτημα) (12^η-13^η εβδομάδα).

Προτεινόμενα συγγράμματα:

Χόρροκς, Τζ. (2006). *Ελληνικά: ιστορία της γλώσσας και των ομιλητών της*. Μτφρ. Μ. Σταύρου-Μ.Τζεβελέκου. Αθήνα: Εστία.

Brownwing, R. (1991). *Η μεσαιωνική και νέα ελληνική γλώσσα*. Μτφρμ. Μ. Κονομή. Αθήνα: Παπαδήμας.

ΦΥ6755 –ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ – Υ(VI)
(Μ. Μαστροπαύλου)

Περιγραφή και στόχοι μαθήματος:

Στόχος του μαθήματος είναι η περιγραφή της γραμματικής της Νέας Ελληνικής, όπως αυτή διαμορφώνεται υπό το πρίσμα της σύγχρονης γλωσσολογικής επιστήμης. Θα καλυφθούν τα βασικά επίπεδα γραμματικής: φωνολογία, μορφολογία και σύνταξη, καθώς και τα διεπίπεδα, όπως η μορφοφωνολογία και η μορφοσύνταξη.

Θέματα που θα καλυφθούν:

- A. Φωνολογία της Νέας Ελληνικής.
- B. Μορφο(φωνο)λογία της Νέας Ελληνικής.
- Γ. (Μορφο)σύνταξη της Νέας Ελληνικής.

Λιδακτικές ενότητες:

1. Εισαγωγικά.
  - Η Νέα Ελληνική γλώσσα. Ιστορικά και κοινωνιογλωσσικά στοιχεία. Δημοτική και καθαρεύουσα.
  - Το σύστημα γραφής της Νέας Ελληνικής.
2. Φωνολογία I & II
  - Επανάληψη βασικών εννοιών: φώνημα, αλλόφωνο, ελάχιστα ζεύγη
  - Κατηγοριοποίηση φωνηέντων / συμφώνων
  - Τα φωνήματα της Νέας Ελληνικής.
3. Μορφοφωνολογία
  - Φωνολογικά καθορισμένη αλλομορφία
  - Φωνολογικές διαδικασίες κατά τον σχηματισμό λέξεων (αφομοίωση, ανομοίωση, επένθεση, συναίρεση κλπ).
  - Υπερτεμαχιακά χαρακτηριστικά: ο τόνος.
    - ο Τονικά σχήματα (stress patterns) στο κλιτικό παράδειγμα
    - ο Τονικά σχήματα (stress patterns) στον σχηματισμό σύνθετων λέξεων
4. Μορφολογία I
  - Επανάληψη βασικών εννοιών:
  - Μόρφημα – αναγνώριση μορφημάτων
  - Κατηγορίες μορφημάτων: προθήματα, επιθήματα, δεσμευμένα και ελεύθερα μορφήματα
  - Ειδικές κατηγορίες μορφημάτων: ενθήματα, διενθήματα, ασυνεχή μορφήματα
5. Μορφολογία II
  - Κλίση:
  - Μορφολογικά χαρακτηριστικά
  - Ρηματικό πεδίο: ο χρόνος, το ποιόν ενέργειας, φωνή/διάθεση, εγκλίσεις και τροπικότητα
  - Ονοματικό πεδίο: το γένος (σε ουσιαστικά, σε επίθετα και άλλα κλιτά ονοματικά στοιχεία), το γένος στους νεολογισμούς και τα δάνεια.
6. Μορφολογία III
  - Παραγωγή
  - Σύνθεση
7. Σύνταξη I: Το ρήμα και η ρηματική φράση.
  - Μεταβατικά/αμετάβητα ρήματα
  - Φωνή/Διάθεση
  - Έγκλιση και τροπικότητα

- Ποιόν ενεργείας
  - Χρόνος
  - Μετοχές και γερούνδια
8. Σύνταξη II: Το ουσιαστικό και η ονοματική φράση
- Τα συστατικά της ονοματικής φράσης.
  - Γένος.
  - Αριθμός.
  - Πτώση.
  - Τα άρθρα.
  - Το επίθετο.
  - Αντωνυμίες και προσδιοριστές.
9. Σύνταξη III. Επιρρήματα και προθέσεις.
- Επίρρημα και επιρρηματικές φράσεις.
  - Κατηγορίες επιρρημάτων.
  - Συγκριτικός και υπερθετικός βαθμός επιρρημάτων.
  - Συντακτικές λειτουργίες επιρρημάτων.
  - Πρόθεση και προθετικές φράσεις.
  - Γενικά χαρακτηριστικά.
  - Χρήσεις των προθέσεων.
  - Προθέσεις της ΝΕ.
10. Σύνταξη IV: Η πρόταση (α).
- Είδη κύριων προτάσεων (ανά έγκλιση).
  - Η σειρά των όρων στην πρόταση. Θεματοποίηση, εστίαση. Ο ρόλος του επιτονισμού.
11. Σύνταξη V: Η πρόταση (β): οι δευτερεύουσες (εξαρτημένες) προτάσεις.
12. Μορφοσύνταξη.
- Ρηματική συμφωνία: προσωπικά και απρόσωπα (τροπικά) ρήματα. Απαλοιφή υποκειμένου.
  - Συμφωνία μέσα στην ονοματική φράση.
15. Σύνταξη – Σημασιολογία.
- Αναφορά: προσωπικές αντωνυμίες έναντι κενών υποκειμένων, αυτοπαθείς και αλληλοπαθείς αντωνυμίες.

Προτεινόμενα συγγράμματα:

Holton, D., Mackridge, P. & Philippaki-Warbuton, I. (1999). *Γραμματική της ελληνικής γλώσσας*. Μτφρ. Β. Σπυρόπουλος. Αθήνα: Πατάκης.

Mackridge, P. (1990). *Η νεοελληνική γλώσσα*. Μτφρ. Κ. Πετρόπουλος. Αθήνα: Πατάκης.

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Α. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ-ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΩΝ

Φ. Πολυμεράκης
Α. Βογιατζόγλου
Μ. Λεκάκου

Β. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2013-14

Α. Αλεξιάκης, Πρόεδρος του Τμήματος
Ε. Καρακάσης
Α. Ζωγράφου
Μ. Λιάτση
Μ. Παπαδημητρίου
Π. Καγιαλής
Δ. Καργιώτης

Εξεταστές – Βαθμολογητές – Αναβαθμολογητές

Αρχαία Ελληνικά

Μ. Λιάτση και Α. Ζωγράφου (εξεταστές)
Ε. Γκαστή και Στ. Μερσινιάς (βαθμολογητές)
Γ. Ζωγράφου (αναβαθμολογητής)

Λατινικά

Μ. Παπαδημητρίου και Φ. Πολυμεράκης (εξεταστές)
Ε. Καρακάσης (βαθμολογητής)
Ε. Χουλιάρη -Ραΐ ου (αναβαθμολογήτρια)

Νέα Ελληνικά

Ι. Παπαθεοδώρου και Α. Βογιατζόγλου (εξεταστές)
Π. Καγιαλής και Ι. Παπαθεοδώρου (βαθμολογητές)
Δ. Καργιώτης (αναβαθμολογητής)

Γ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS

Δ. Καργιώτης
Α. Αλεξιάκης
Μ. Λεκάκου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2013-14 ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ, ΙΟΥΝΙΟΥ ΚΑΙ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Οι αίθουσες που αναγράφονται στο ωρολόγιο πρόγραμμα είναι ενδεικτικές. Το τελικό ωρολόγιο πρόγραμμα ανακοινώνεται πριν από την έναρξη των μαθημάτων κάθε εξαμήνου στην ιστοσελίδα του τμήματος: <http://www.uoi.gr/schools/phil/el>.
Για ενδεχόμενες αλλαγές οι φοιτητές μπορούν να ενημερώνονται από τις ανακοινώσεις των διδασκόντων και στην ιστοσελίδα του Τμήματος: <http://www.uoi.gr/schools/phil/el>

Ωρολόγιο Πρόγραμμα Χειμερινού Εξαμήνου 2013-14

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2013-14					
	ΩΡΑ	ΜΑΘΗΜΑ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΕΞΑΜ.	ΑΙΘΟΥΣΑ
ΔΕ ΥΤ ΕΡ Α	9:00-12:00	ΡΗΤΟΡΕΙΑ (Α-ΜΑ)	ΧΟΥΛΙΑΡΑ	Υ(Ι)	ΦΑ3
	12:00-15:00	ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ (Α-ΜΑ)	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ	Υ(V)	A39-40
	12:00-15:00	ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ (ΜΕ-Ω)	ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΣ	Υ(V)	B41-42
	12:00-15:00	ΔΗΜΩΔΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ	Υ(VII)	ΦΑ3
	12:00-15:00	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛ. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ: ΠΟΙΗΣΗ Ι	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ	Υ(Ι)	ΑΜΦ
	15:00-18:00	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ Ι (Α-ΜΑ)	ΛΕΚΑΚΟΥ	Υ(Ι)	A16
	15:00-18:00	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ Ι (ΜΕ-Ω)	ΜΑΣΤΡΟΠΑΥΛΟΥ	Υ(Ι)	110
	15:00-18:00	ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (1830-1880)	ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ	Υ(V)	ΑΜΦ
	18:00-21:00	ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ	Α. ΖΩΓΡΑΦΟΥ	ΕΥ(VII)	I10
	18:00-21:00	Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ	Υ(VII)	A39-40
	18:00-21:00	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛ. ΛΟΓΟΤΕΧΝ: ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ Ι	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ	Υ(Ι)	ΑΜΦ
ΤΡΙ ΤΗ	15:00-18:00	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΛΕΚΤΟΛΟΓΙΑ	ΛΕΚΑΚΟΥ	ΕΥ(VII), ΠΑΛ.ΕΞ	I10
	15:00-18:00	ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ (Α-ΜΑ)	Γ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ	Υ(Ι)	A39-40
	15:00-18:00	Κ.Π.ΚΑΒΑΦΗΣ. Η ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΤΗΣ	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ	Υ(VII)	ΑΜΦ
	18:00-21:00	ΕΙΣ. ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤ. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ	ΑΛΕΞΑΚΗΣ	Υ(III)	ΑΜΦ
	18:00-21:00	ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ;	ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ	Υ(VII)	110
ΤΕ ΤΑ ΡΤ Η	9:00-12:00	ΡΕΥΜΑΤΑ ΕΥΡ. & ΝΕΟΕΛΛ. ΛΟΓΟΤΕΧΝ. (19ος-20ος αι.)	ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ	Υ(III)	ΑΜΦ
	9:00-12:00	ΡΗΤΟΡΕΙΑ (ΜΕ-Ω)	ΜΕΡΣΙΝΙΑΣ	Υ(Ι)	ΑΜΦ ΠΤΔΕ*
	9:00-12:00	ΛΑΤΙΝ. ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ (Α-ΚΑ)	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Υ(Ι)	A39-40
	9:00-12:00	ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ	ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ	ΕΥ (VII)	ΦΑ3
	12:00-15:00	ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ (ΜΕ-Ω)	Α. ΖΩΓΡΑΦΟΥ	Υ(V)	I10
	12:00-15:00	ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ (Α-ΜΑ)	ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΣ	Υ(V)	B41-42

	12:00-15:00	ΛΑΤΙΝ. ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ (ΠΕ-Ω)	ΠΟΛΥΜΕΡΑΚΗΣ	Υ(I)	A39-40
	12:00-15:00	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ	ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΦΑ1
	12:00-15:00	ΦΙΛΟΣ. ΠΕΖΟΓΡ.: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ	ΛΙΑΤΣΗ	Υ(III)	ΑΜΦ
	12:00-15:00	ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΒΑΚΧΑΙ	ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ	ΠΑΛ.ΕΞ	ΦΑ3
	18:00-21:00	ΒΥΖΑΝΤ. ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ & ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ II (Α-ΜΑ)	ΑΓΓΕΛΟΥ	Υ(V)	ΑΜΦ
ΠΕ ΜΠ ΤΗ	9:00-12:00	ΛΑΤΙΝ. ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ (ΚΕ-ΠΑ)	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Υ(I)	A39-40
	9:00-12:00	ΕΙΣ. ΣΤΗΝ ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΧΟΥΛΙΑΡΑ	ΕΥ(VII)	ΦΑ1
	9:00-12:00	ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΠΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ - ΛΟΥΚΑΝΟΣ (ΜΕ-Ω)	ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ	Υ(V)	ΦΑ3
	9:00-12:00	ΕΙΣ. ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΠΗΓΕΣ & ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	ΚΑΓΙΑΛΗΣ	Υ(III)	ΑΜΦ
	12:00-15:00	ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ (ΜΕ-Ω)	Γ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ	Υ(I)	ΦΑ3
	12:00-15:00	ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ	ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ	ΠΑΛ. ΕΞ.	Π10
	15:00-18:00	ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΛΛ. ΓΛΩΣΣΑΣ I (Α-ΜΑ)	Π.Δ.407/80	Υ(III)	A39-40
	15:00-18:00	ΒΥΖΑΝΤ. ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ & ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ II (ΜΕ-Ω)	Π.Δ.407/80	Υ(V)	ΑΜΦ
	18:00-21:00	ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΝΤΑΚΟΥΖΗΝΟΥ	ΑΓΓΕΛΟΥ	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΦΑ3
	18:00-21:00	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ I	Π.Δ.407/80	ΠΑΛ. ΕΞ.	Π10
	18:00-21:00	ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΒΑΚΧΑΙ	ΓΚΑΣΤΗ	Υ(III)	A39-40
ΠΑ ΡΑ ΣΚ ΕΥ Η	9:00-12:00	ΙΣΤ. ΕΛΛΗΝ. ΓΛΩΣΣΑΣ I (ΜΕ-Ω)	Π.Δ.407/80	Υ(III)	A39-40
	9:00-12:00	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ III	Π.Δ.407/80	ΠΑΛ. ΕΞ.	Π10
	9:00-12:00	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ	Π.Δ.407/80	ΠΑΛ. ΕΞ	ΦΑ3
	12:00-15:00	ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΠΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ - ΒΕΡΓΙΛΙΟΣ (Α-ΜΑ)	ΠΟΛΥΜΕΡΑΚΗΣ	Υ(V)	A39-40
	16:00-19:00	ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΧΟΗΦΟΡΟΙ	ΓΚΑΣΤΗ	Υ(VII)	A39-40

Για τα μαθήματα των Ξένων Γλωσσών θα ακολουθήσει ξεχωριστή ανακοίνωση
*ΠΤΔΕ (Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης – Σχολή Αγωγής)

Ωρολόγιο Πρόγραμμα Εαρινού Εξαμήνου 2013-14

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2013-14					
	ΩΡΑ	ΜΑΘΗΜΑ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΕΞΑΜ.	ΑΙΘΟΥΣΑ
ΔΕΥΤΕΡΑ	9:00-12:00	ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Υ(ΙΙ)	Π10
	9:00-12:00	ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ	ΧΟΥΛΙΑΡΑ	Υ(ΙΙ)	Α39-40
	12:00-15:00	ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ	ΜΕΡΣΙΝΙΑΣ	ΕΥ(VIII)	ΦΑ1
	12:00-15:00	ΕΙΣ. ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΓΝΩΣΙΑ	ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΣ ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ ΧΟΥΛΙΑΡΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ ΛΙΑΤΣΗ ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ	Υ(ΙΙ)	(Α-ΜΑ): Α39-40 (ΜΕ-Ω): ΦΑ3
	15:00-18:00	Η ΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΕΓΓΟΝΟΠΟΥΛΟΥ: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑΣ	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ	Υ(VIII)	Α30-40
	15:00-18:00	ΚΕΙΜΕΝΑ & ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΝΕΟΕΛΛ. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (1930-1980)	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ	Υ(VI)	Π10
	15:00-18:00	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α-ΜΑ)	ΛΕΚΑΚΟΥ	Υ(ΙΙ)	Α16
	18:00-21:00	ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ (Α-ΜΑ)	ΜΑΣΤΡΟΠΑΥΛΟΥ	Υ(VI)	Α39-40
	ΤΡΙΤΗ	9:00-12:00	ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΙΑΣ	Π.Δ. 407/80	Υ(ΙV)
15:00-18:00		ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛ. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ: ΠΟΙΗΣΗ ΙΙ	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ	Υ(ΙΙ)	ΑΜΦ
15:00-18:00		ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ (ΜΕ-Ω)	ΜΑΣΤΡΟΠΑΥΛΟΥ	Υ(VI)	Α39-40
15:00-18:00		Η ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ	Υ(VIII)	Π10
18:00-21:00		ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (ΜΕ-Ω)	ΛΕΚΑΚΟΥ	Υ(ΙΙ)	Α16
18:00-21:00		ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ	Γ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ	Υ(ΙΙ)	Α39-40
18:00-21:00		ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (1880-1930)	ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ	Υ(VI)	ΑΜΦ
ΤΕΤΑΡΤΗ	9:00-12:00	ΤΕΡΕΝΤΙΟΥ ΕΥΝΟΥΧΟΣ	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Υ(VIII)	Α39-40
	9:00-12:00	ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΛΛ. ΓΛΩΣΣΑΣ ΙΙ (Α-ΜΑ)	Π.Δ.407/80	Υ(ΙV)	Π10

	9:00-12:00	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ	ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ	Υ(VI)	ΑΜΦ
	12:00-15:00	ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΙΑΣ	ΛΙΑΤΣΗ	Υ(IV)	A39-40
	12:00-15:00	ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ	ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΣ	Υ(VIII)	B41-42
	12:00-15:00	ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ	ΜΕΡΣΙΝΙΑΣ	Υ(VIII)	ΦΑ1
	12:00-15:00	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)	ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ	Υ(VIII)	ΦΑ3
	15:00-18:00	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	Π.Δ.407/80	ΠΑΛ ΕΞ.	ΦΑ3
	18:00-21:00	ΒΥΖΑΝΤ. ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ & ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ Ι (Α-ΜΑ)	ΑΓΓΕΛΟΥ	Υ(IV)	ΑΜΦ
ΠΕΜΠ ΤΗ	9:00-12:00	ΡΩΜΑΪΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ	ΧΟΥΛΙΑΡΑ	Υ(IV)	A39-40
	9:00-12:00	ΡΩΜΑΪΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ	ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ	Υ(IV)	ΦΑ3
	9:00-12:00	ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝ: ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ΙΙ	ΛΑΔΟΓΙΑΝΝΗ	Υ(II)	ΑΜΦ
	9:00-12:00	ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΜΥΘΟΥ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ	ΚΑΓΙΑΛΗΣ	Υ(VIII)	110
	12:00-15:00	ΘΡΗΣΚΕΙΑ	ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΦΑ1
	12:00-15:00	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)	ΑΓΓΕΛΟΥ	Υ(VIII)	ΦΑ3
	12:00-15:00	ΒΥΖΑΝΤ. ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ & ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ Ι (ΜΕ-Ω)	Π.Δ.407/80	Υ(IV)	A39-40
	15:00-18:00	ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ	ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ	Υ(II)	A39-40
	15:00-18:00	ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΑΓΑΘΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ	ΑΛΕΞΑΚΗΣ	ΠΑΛ. ΕΞ.	110
	18:00-21:00	ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΒΑΤΡΑΧΟΙ	ΓΚΑΣΤΗ	Υ(IV)	A39-40
	18:00-21:00	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΙΙ	Π.Δ.407/80	ΠΑΛ. ΕΞ.	110
ΠΑΡΑΣ ΚΕΥΗ	9:00-12:00	ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΛΛ. ΓΛΩΣΣΑΣ ΙΙ (ΜΕ-Ω)	Π.Δ.407/80	Υ(VI)	ΑΜΦ
	9:00-12:00	ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ (1930-1960)	ΚΑΓΙΑΛΗΣ	Υ(VIII)	A39-40
	9:00-12:00	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ	Π.Δ.407/80	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΦΑ3
	12:00-15:00	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΙV	Π.Δ.407/80	ΠΑΛ. ΕΞ.	B41-42
	12:00-15:00	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ	ΛΙΑΤΣΗ	ΕΥ (VIII)	110

	15:00-18:00	ΑΓΙΟΛΟΓΙΑ (ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ)	ΑΛΕΞΑΚΗΣ	Υ(VIII)	ΦΑ3
--	-------------	-----------------------	----------	---------	-----

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2013-14

Πρόγραμμα Εξετάσεων Ιανουαρίου 2014

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2013					
ΗΜΕΡΟΜ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΞΑΜ.	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΩΡΑ	ΑΙΘ
13/1/2014 ΔΕΥΤΕΡΑ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ Ι (ΜΕ-Ω) Υ(Ι)	Υ(Ι)	ΜΑΣΤΡΟΠΑΥΛΟΥ	8:00-11:00	
	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛ. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ: ΠΟΙΗΣΗ Ι Υ(Ι)	Υ(Ι)	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ	11:30-2:30	
	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΥ Υ(VII)	Υ(VII)	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ	6:30-9:30	
14/1/2014 ΤΡΙΤΗ	ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ Υ(V)	Υ(V)	ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΣ Α. ΖΩΓΡΑΦΟΥ	8:00-11:00	
	ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ Υ(V)	Υ(V)	ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ	11:30-2:30	
	ΕΙΣ. ΝΕΟΕΛΛ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΠΗΓΕΣ & ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ Υ(III)	Υ(III)	ΚΑΓΙΑΛΗΣ	8:00-11:00	
15/1/2014 ΤΕΤΑΡΤΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ Υ(III)	Υ(III)	ΛΙΑΤΣΗ	8:00-11:00	
	ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΕΥ(VII)	ΕΥ(VII) ΠΑΛ. ΕΞ.	Α. ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ	3:00-6:00	
	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛ. ΛΟΓΟΤΕΧΝ: ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ Ι Υ(Ι)	Υ(Ι)	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ	6.30-9.30	
16/1/2014 ΠΕΜΠΤΗ	ΡΗΤΟΡΕΙΑ Υ(Ι)	Υ (Ι)	ΧΟΥΛΙΑΡΑ ΜΕΡΣΙΝΙΑΣ	8:00-11:00	
	ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΠΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ Υ(V)	Υ(V)	ΠΟΛΥΜΕΡΑΚΗΣ ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ	11:30-2:30	
	Κ.Π.ΚΑΒΑΦΗΣ. Η ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΤΗΣ Υ(VII)	Υ(VII)	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ	3:00-6:00	
	ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΛΕΚΤΟΛΟΓΙΑ Υ (VII)	Υ (VII, ΠΑΛ. ΕΞ.)	ΛΕΚΑΚΟΥ	6:30-9:30	
17/01/2014 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡ. ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ ΙΙ (Α-ΜΑ) Υ(V)	Υ(V)	ΑΓΓΕΛΟΥ	8:00-11:0	
	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡ. ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ ΙΙ (ΜΕ-Ω) Υ(V)	Υ(V)	Π.Δ.407/80	11:30-2:30	
	ΕΙΣ. ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ Ι (Α-ΜΑ)- Υ(Ι)	Υ(Ι)	ΛΕΚΑΚΟΥ	11:30-2:30	
	ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ Ι. ΚΑΝΤΑΚΟΥΖΗΝΟΥ	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΑΓΓΕΛΟΥ	3:00-6:00	
	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ-ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ Ι	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΜΕΡΣΙΝΙΑΣ	6:30-9:30	
21/1/2014 ΤΡΙΤΗ	ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ Υ(Ι)	Υ(Ι)	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	8:00-11:00	
	ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ Υ(Ι)	Υ(Ι)	ΠΟΛΥΜΕΡΑΚΗΣ	11:30-2:30	
	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΜΕ-Ω)	Υ (III)	Π.Δ.407/80	3:00-6:00	
22/1/2014 ΤΕΤΑΡΤΗ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ	11:30-2:30	

	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Ι (Α-ΜΑ) Υ(ΙΙΙ)	Υ(ΙΙΙ)	Π.Δ.407/80	3:00-6:00	
24/1/2014 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ ΕΥ (VII)	ΕΥ(VII)	ΧΟΥΛΙΑΡΑ	8:00-11:00	
	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Ι (ΜΕ-Ω) Υ(ΙΙΙ)	Υ(ΙΙΙ)	Π.Δ.407/80	11:30-2.30	
	ΔΗΜΩΔΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Υ(VII)	Υ(VII)	ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ	3:00-6:00	
27/1/2014 ΔΕΥΤΕΡΑ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΒΑΚΧΕΣ Υ(ΙΙΙ)	Υ(ΙΙΙ) ΠΑΛ. ΕΞ.	ΓΚΑΣΤΗ ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ	8:00-11:00	
	ΡΕΥΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ Υ(ΙΙΙ)	Υ(ΙΙΙ)	ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ	6:30-9:30	
	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Ι	ΠΑΛ. ΕΞ.	Π.Δ.407/80	6:30-9:30	
28/1/2014 ΤΡΙΤΗ	ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΕΥ(VII)	ΕΥ(VII)	ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ	8:00-11:00	
	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΙΙΙ	ΠΑΛ. ΕΞ.	Π.Δ.407/80	8:00-11:00	
	ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ Υ(V)	Υ(V)	ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΣ	11.30-2.30	
	ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (1830-1880) Υ(V)	Υ(V)	ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ	3:00-6:00	
29/1/2014 ΤΕΤΑΡΤΗ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Υ(ΙΙΙ)	Υ(ΙΙΙ)	ΑΛΕΞΑΚΗΣ	8:00-11:00	
	ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΧΟΗΦΟΡΟΙ Υ (VII)	Υ(VII)	ΓΚΑΣΤΗ	8:00-11:30	
	ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ; Υ(VII)	Υ(VII)	ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ	12:00-300	
30/1/2013 ΠΕΜΠΤΗ	ΑΡΓΙΑ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ				
31/1/2014 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ Υ(I)	Υ(I)	Γ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ	11.30-- 2.30	

*Οι ημερομηνίες εξέτασης των ξένων γλωσσών (Αγγλικών, Γαλλικών, Γερμανικών) θα καθοριστούν σε συνεργασία με τα άλλα τμήματα.

Πρόγραμμα Εξετάσεων Ιουνίου 2014

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΙΟΥΝΙΟΥ 2013					
ΗΜΕΡΟΜ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΞΑΜ.	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΩΡΑ	ΑΙΘ
9/6/2014 ΔΕΥΤΕΡΑ	ΑΡΧΑΙΟΓΝΩΣΙΑ – Υ(ΙΙ)	Υ(ΙΙ)	ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΣ, ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ, ΧΟΥΛΙΑΡΑ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ, ΛΙΑΤΣΗ, ΖΩΓΡΑΦΟΥ Γ., ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ	8:00-11:00	
	ΕΙΣ. ΣΤΗ ΜΥΚΗΝΑΪΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ – ΕΥ(VIII)	ΕΥ(VIII)	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ	11:30-2:30	
	ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ 1930-1980 Υ(VI)	Υ(VI)	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ	3:00-6:00	
	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ ΙΙ - Υ(ΙΙ)	Υ(ΙΙ)	ΜΑΣΤΡΟΠΑΥΛΟΥ	3:00-6:00	
	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Υ(ΙV)	Υ(ΙV)	ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ	6:00-9:00	
10/6/2014 ΤΡΙΤΗ	ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ 1880-1930 Υ(VI)	Υ(VI)	ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ	11:30-2:30	
	Η ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ Υ(VIII)	Υ(VIII)	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ	3:00-6:00	
	ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ (Α-ΜΑ)– Υ(VI)	Υ(VI)	ΜΑΣΤΡΟΠΑΥΛΟΥ	3:00-6:00	
	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ	ΠΑΛ. ΕΞ.	Π.Δ.407/80	6:30-9:30	
11/06/2014 ΤΕΤΑΡΤΗ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ Ι Υ(ΙV)	Υ(ΙV)	ΠΔ. 407/80	8:00-11:00	
	ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ (ΜΕ-Ω)– Υ(VI)	Υ(VI)	ΜΑΣΤΡΟΠΑΥΛΟΥ	11:30-2:30	
	ΑΡΧΑΙΑ: ΓΛΩΣΣΑ 2	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ	3:00-6:00	
	ΕΙΣ. ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (Α- ΜΑ)– Υ(ΙΙ)	Υ(ΙΙ)	ΛΕΚΑΚΟΥ	3:00-6:00	
	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΙΙ	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΠΔ. 407/80	6:30-9:30	
12/6/2014 ΠΕΜΠΤΗ	ΕΙΣ. ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ ΙΙ (ΜΕ-Ω) – Υ(ΙΙ)	Υ(ΙΙ)	ΛΕΚΑΚΟΥ	8:00-11:00	
	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΙΙ	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΠΔ. 407/80	8:00-11:00	
	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ- ΕΥ(VIII)	ΕΥ(VIII)	ΛΙΑΤΣΗ	11.30-2.30	
	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΠΔ. 407/80	3:00-6:00	
	ΒΙΡΓΙΛΙΟΥ ΑΙΝΕΙΑΔΑ	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΠΟΛΥΜΕΡΑΚΗΣ	3:00-6:00	
13/6/2014 ΠΑΡΑΣΚΕ ΥΗ	ΙΣΤΟΡ. ΤΗΣ Ν.Ε. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ΙΙ – Υ(ΙΙ)	Υ(ΙΙ)	ΛΑΔΟΓΙΑΝΝΗ	8:00-11:00	
	ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ – Υ(VIII)	Υ(VIII)	ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΣ	11:30-2:30	

	ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ – Υ(VIII)	Υ(VIII)	ΜΕΡΣΙΝΙΑΣ	11:30-2:30	
16/06/2014 ΔΕΥΤΕΡΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ - ΠΟΙΗΣΗ II Υ(II)	Υ(II)	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ	3:00-6:00	
	ΒΥΖΑΝΤ. ΙΣΤΟΡ. & ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ	ΠΑΛ. ΕΞ.	Π.Δ.407	6:30-9:30	
17/6/2014 ΤΡΙΤΗ	ΤΕΡΕΝΤΙΟΥ ΕΥΝΟΥΧΟΣ – Υ(VIII)	Υ(VIII)	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	8:00-11:00	
	ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ – Υ(II)	Υ(II)	Γ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ	11:30-2:30	
	ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ – Υ(II)	Υ(II)	ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ	11:30-2:30	
	Η ΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. ΕΓΓΟΝΟΠΟΥΛΟΥ: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑΣ Υ(VIII)	Υ(VIII)	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ	3:00-6:00	
18/6/2014 ΤΕΤΑΡΤΗ	ΒΥΖ. ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ & ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ I (Α-ΜΑ) Υ(IV)	Υ(IV)	ΑΓΓΕΛΟΥ	8:00-11:00	
19/6/2014 ΠΕΜΠΤΗ	ΡΩΜΑΪΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ Υ(IV)	Υ(IV)	ΧΟΥΛΙΑΡΑ	8:00-11:00	
	ΡΩΜΑΪΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ Υ(IV)	Υ(IV)	ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ	8:00-11:00	
	ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ (1930- 1960) Υ(VIII)	Υ(VIII)	ΚΑΓΙΑΛΗΣ	11:30-2:30	
20/6/2014 ΠΑΡΑΣΚΕ ΥΗ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ II (Α-ΜΑ) – Υ(IV)	Υ(IV)	Π.Δ.407/80	8:00-11:00	
	ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΜΥΘΟΥ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ Υ(VIII)	Υ(VIII)	ΚΑΓΙΑΛΗΣ	8:00-11:00	
	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ II (ΜΕ-Ω) – Υ(IV)	Υ(IV)	Π.Δ.407/80	11:30-2:30	
	ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ - ΕΥ(VIII)	ΕΥ(VIII)	ΜΕΡΣΙΝΙΑΣ	11:30-2:30	
23/6/2014 ΔΕΥΤΕΡΑ	ΘΡΗΣΚΕΙΑ – ΕΥ (VIII)	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ	11:30-2:30	
24/6/2014 ΤΡΙΤΗ	ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ – Υ(II)	Υ(II)	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	8:00-11:00	
	ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ – Υ(II)	Υ(II)	ΧΟΥΛΙΑΡΑ	11:30-2:30	
	ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΙΑΣ – Υ(IV)	Υ(IV)	ΛΙΑΤΣΗ ΠΔ. 407/80	6:30-9:30	
25/6/2014 ΤΕΤΑΡΤΗ	ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΒΑΤΡΑΧΟΙ Υ(VI)	Υ(VI)	ΓΚΑΣΤΗ	8:00-11:00	
	ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΑΓΑΘΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΑΛΕΞΑΚΗΣ	3:00-6:00	
	ΙΣΤΟΡ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ Ν.Ε. – Υ(VI)	ΠΑΛ. ΕΞ.	Π.Δ.407/80	6:30-9:30	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Για τις ημερομηνίες των εξετάσεων των μαθημάτων από τα άλλα Τμήματα και τυχόν αλλαγές που έχουν προκύψει και πιθανόν να προκύψουν, θα ενημερώνεστε από τις ανακοινώσεις των αντίστοιχων Τμημάτων.

Πρόγραμμα Εξεταστικής Σεπτεμβρίου 2014

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2014					
ΗΜΕΡΟΜ.	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΞΑΜ.	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΩΡΑ	ΑΙΘ
1/09/2014 ΔΕΥΤΕΡΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Ι (Α-ΜΑ) Υ(III)	Υ(III)	Π.Δ.407/8	8:00-11:00	
	ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ Υ(I)	Υ(I)	Γ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ	8:00-11:00	
	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ Υ(III)	Υ(III)	ΛΙΑΤΣΗ	11:30-2:30	
	ΘΡΗΣΚΕΙΑ Ε.Υ. (VIII)	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ	3:00-6:00	
2/09/2014 ΤΡΙΤΗ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ , ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ Ι Υ(I)	Υ(I)	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ	8:00-11:00	
	ΛΥΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ Υ(V)	Υ(V)	ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ	11:30-2:30	
	ΡΕΥΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠ. & ΝΕΟΕΛΛ. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Υ(III)	Υ(III)	ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ	6:30-9:30	
3/09/2014 ΤΕΤΑΡΤΗ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΓΝΩΣΙΑ Υ(II)	Υ(II)	ΠΕΡΥΣΙΝ-ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ-ΧΟΥΛ-ΚΩΝΣΤΑΝΤ. -ΛΙΑΤΣΗ-ΖΩΦΡΑΦΟΥ Γ., ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ	8:00-11:00	
	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ & ΘΕΩΡΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Υ(IV)	Υ(IV)	ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ	11:30-2:30	
	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Ι (ΜΕ-Ω) Υ(III)	Υ(III)	Π.Δ.407/80	3:00-6:00	
4/09/2014 ΠΕΜΠΤΗ	ΕΙΣ. ΣΤΗ ΜΥΚΗΝΑΪΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΕΥ (VIII)	ΕΥ(VIII)	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ	8:00-11:00	
	ΙΣΤΟΡ. ΤΗΣ ΕΛΛ. ΓΛΩΣΣΑΣ ΙΙ (Α-ΜΑ) Υ(IV)	Υ(IV)	Π.Δ.407/80	11:30-2:30	
	ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ Υ(II)	Υ(II)	Γ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ	11:30-2:30	
		Υ(II)	ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ		
	ΙΣΤΟΡ. ΤΗΣ ΕΛΛ. ΓΛΩΣΣΑΣ ΙΙ (ΜΕ-Ω) Υ(IV)	Υ(IV)	Π.Δ.407/80	3:00-6:00	
ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ; Υ(VIII)	Υ(VIII)	ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ	6:30-9:30		
5/09/2014 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ ΙΙ (Α-ΜΑ) Υ(V)	Υ(V)	ΑΓΓΕΛΟΥ	11:30-2:30	
	ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (1880-1930) Υ(VI)	Υ(VI)	ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ	3:00-6:00	
	ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ, ΒΑΚΧΑΙ Υ (III)	Υ(III), ΠΑΛ. ΕΞ.	ΓΚΑΣΤΗ ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ	6:30-9:30	
8/09/2014 ΔΕΥΤΕΡΑ	ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΒΑΤΡΑΧΟΙ Υ(VI)	Υ(VI)	ΓΚΑΣΤΗ	8:00-11:00	
	ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΙΑΣ Υ(IV)	Υ(IV)	ΛΙΑΤΣΗ	11:30-2:30	
	ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΙΑΣ Υ(IV)	Υ(IV)	Π.Δ. 407/1980	11:30-2:30	

9/09/2014 ΤΡΙΤΗ	ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ (II)	Υ(II)	ΧΟΥΛΙΑΡΑ	8:00-11:00	
		Υ(II)	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ		
	ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΑΓΑΘΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΑΛΕΞΑΚΗΣ	3:00-6:00	
	ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ -Ε.Υ. (VIII)	ΕΥ(VIII)	ΜΕΡΣΙΝΙΑΣ	6:30-9:30	
	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ I	ΠΑΛ. ΕΞ.	Π.Δ.407/80	6:30-9:30	
10/09/2014 ΤΕΤΑΡΤΗ	ΤΕΡΕΝΤΙΟΥ ΕΥΝΟΥΧΟΣ Υ (VIII)	Υ(VIII)	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	8:00-11:00	
	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ II	ΠΑΛ. ΕΞ.	Π.Δ.407/80	11:30-2:30	
	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ, ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ II, Υ(II)	Υ(II)	ΛΑΔΟΓΙΑΝΝΗ	3:00-6:00	
	ΒΥΖΑΝΤ. ΙΣΤΟΡ. & ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ I (Α-ΜΑ) Υ(IV)	Υ(IV)	ΑΓΓΕΛΟΥ	6:30-9:30	
11/09/2014 ΠΕΜΠΤΗ	ΡΗΤΟΡΕΙΑ Υ(I)	Υ(I)	ΧΟΥΛΙΑΡΑ	8:00-11:00	
		Υ(I)	ΜΕΡΣΙΝΙΑΣ		
	ΡΩΜ. ΤΡΑΓΩΔΙΑ Υ(IV)	Υ(IV)	ΧΟΥΛΙΑΡΑ	11:30-14:30	
	ΡΩΜ. ΤΡΑΓΩΔΙΑ Υ(IV)	Υ(IV)	ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ	11:30-14:30	
	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ III	ΠΑΛ. ΕΞ.	Π.Δ.407/80	3:00-6:00	
	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ IV	ΠΑΛ. ΕΞ.	Π.Δ.407/80	6:30-9:30	
12/09/2014 ΠΑΡΑΣΚ ΕΥΗ	ΛΑΤΙΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΕΥ(VII)	ΕΥ(VII)	ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ	8:00-11:00	
	ΚΕΙΜΕΝΑ & ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΝΕΟΕΛΛ. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (1830-1880) Υ(V)	Υ(V)	ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ	11:30-2:30	
	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (Α-ΜΑ) Υ(III)	Υ(III)	ΑΛΕΞΑΚΗΣ	3:00-6:00	
	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΜΕ-Ω) Υ(III)	Υ(III)	Π.Δ.407/80	6:30-9:30	
	ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ (Α-ΜΑ) Υ(VI)	Υ(VI)	ΜΑΣΤΡΟΠΑΥΛΟΥ	6:30-8:30	
15/09/2014 ΔΕΥΤΕΡΑ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ	ΕΥ(VIII)	ΛΙΑΤΣΗ	8:00-11:00	
	ΚΕΙΜΕΝΑ & ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΝΕΟΕΛΛ. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (1930-1980) Υ(VI)	Υ(VI)	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ	11:30-2:30	
	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ I (ΜΕ-Ω) Υ(IV)	Υ(IV)	Π.Δ.407/80	3:00-6:00	
	Η ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ. ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ Υ(VIII)	Υ(VIII)	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ	6:30-9:30	
16/09/2014 ΤΡΙΤΗ	Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗΣ: Η ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΤΗΣ Υ(VII)	Υ(VII)	ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ	8:00-11:00	
	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ II (ΜΕ-Ω) Υ(V)	Υ(V)	Π.Δ.407/80	8:00-11:00	

	ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ Υ(VIII)	Υ(VIII)	ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΣ	11:30-2:30	
		Υ(VIII)	ΜΕΡΣΙΝΙΑΣ		
	ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΝΤΑΚΟΥΖΗΝΟΥ	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΑΓΓΕΛΟΥ	3:00-6:00	
	ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ (ΜΕ-Ω) Υ(VI)	Υ (VI)	ΜΑΣΤΡΟΠΑΥΛΟΥ	6:30-9:30	
17/09/2014 ΤΕΤΑΡΤΗ	ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ Υ(I)	Υ(I)	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	8:00-11:00	
		Υ(I)	ΠΟΛΥΜΕΡΑΚΗΣ	11:30-2:30	
	ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ Ε.Υ. (VII)	ΕΥ(VII), ΠΑΛ. ΕΞ.	Α. ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ	3:00-6:00	
	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ II (Α-ΜΑ) Υ(IV)	Υ(IV)	Π.Δ.407/80	3:00-6:00	
	ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΧΟΗΦΟΡΟΙ Υ(VII)	Υ(VII)	ΓΚΑΣΤΗ	6:30-9:30	
18/09/2014 ΠΕΜΠΤΗ	ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ Υ Υ(V)	Υ(V)	Α. ΖΩΓΡΑΦΟΥ	8:00-11:00	
	ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ Υ(V)	Υ(V)	ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΣ	8:00-11:00	
	ΒΥΖΑΝΤ. ΙΣΤΟΡ. & ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΙ Υ(VIII)	Υ(VIII)	Π.Δ. 407/1980	3:00-6:00	
	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ II (ΜΕ-Ω) Υ(IV)	Υ(IV)	Π.Δ.407/80	6:30-9:30	
19/09/2014 ΠΑΡΑΣΚ ΕΥΗ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΠΑΠΥΡΟΛΟΓΙΑ Ε.Υ.(VII)	ΕΥ(VII)	ΧΟΥΛΙΑΡΑ	8:00-11:00	
22/09/2014 ΔΕΥΤΕΡΑ	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ Υ(VI)	ΠΑΛ. ΕΞ.	Π.Δ. 407/1980	11:30-2:30	
	ΕΙΣ. ΣΤΗΝ ΙΝΔΟΕΥΡ. ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ Υ(V)	ΠΑΛ. ΕΞ.	Π.Δ. 407/1980	3:00-6:00	
	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ, ΠΟΙΗΣΗ II Υ(II)	Υ(II)	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ	6:30-9:30	
23/09/2014 ΤΡΙΤΗ	ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ (1930-1960) Υ(VIII)	Υ(VIII)	ΚΑΓΙΑΛΗΣ	8:00-11:00	
	ΕΙΣ. ΝΕΟΕΛΛ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ: ΠΗΓΕΣ & ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ Υ(III)	Υ(III)	ΚΑΓΙΑΛΗΣ	11:30-2:30	
	ΕΙΣ. ΣΤΗΝ ΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΥ - Υ(VII)	Υ(VII)	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ	3:00-6:00	
	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ I (ΜΕ-Ω) Υ(I)	Υ(I)	ΜΑΣΤΡΟΠΑΥΛΟΥ	6:30-9:30	
24/09/2014 ΤΕΤΑΡΤΗ	ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΜΥΘΟΥ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛ. ΠΟΙΗΣΗ - ΕΥ(VIII)	Υ(VIII)	ΚΑΓΙΑΛΗΣ	8:00-11:00	
	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ, ΠΟΙΗΣΗ I Υ(I)	Υ(I)	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ	11:30-2:30	
	Η ΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. ΕΓΓΟΝΟΠΟΥΛΟΥ: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑΣ Υ(VIII)	Υ(VIII)	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ	3:00-6:00	
	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ II (Α-ΜΑ) Υ(II)	Υ(II)	ΛΕΚΑΚΟΥ	6:30-9:30	
25/09/2014 ΠΕΜΠΤΗ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ II (ΜΕ-Ω) Υ(II)	Υ(II)	ΛΕΚΑΚΟΥ	8:00-11:00	

	ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΠΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ Υ(V)	Υ(V)	ΠΟΛΥΜΕΡΑΚΗΣ ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ	11:30-2:30	
	ΔΗΜΩΔΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Υ(VII)	Υ(VII)	ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ	3:00-6:00	
	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ Ι (Α-ΜΑ) Υ(I)	Υ(I)	ΛΕΚΑΚΟΥ	6:30-9:30	
	ΝΕΟΕΛ. ΔΙΑΛΕΚΤΟΛΟΓΙΑ Υ(VII) , ΠΑΛ.ΕΞ.	Υ (VII), ΠΑΛ.ΕΞ.	ΛΕΚΑΚΟΥ	11:30-2:30	

ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ

ΔΗΜΩΔΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Υ(VII)	Υ(VII)	ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ	ΠΡΟΦΟΡΙΚ Α
ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ	ΠΑΛ. ΕΞ.	ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ	ΠΡΟΦΟΡΙΚ Α

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (Π.Μ.Σ.)

Α. Νομικό Πλαίσιο

ΦΕΚ 1640 / 10.12.2001

Αριθμ.Β7/246.268.463

Έγκριση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1 Τις διατάξεις των άρθρων 11, 12 και 13 του Ν. 2083/1992 (ΦΕΚ 159 Α) «Εκσυγχρονισμός της Ανώτατης Εκπαίδευσης», του άρθρου 16 παρ. 2 του Ν. 2327/1995 (ΦΕΚ 156 Α) «Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας ... και άλλες διατάξεις» και του άρθρου 5 παρ.12γ του Ν. 2916/2001 (ΦΕΚ 114 Α) «Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης και ρύθμιση θεμάτων του τεχνολογικού τομέα αυτής.

2 Τις διατάξεις του άρθρου 29 Α' του Ν. 1558/1985 (ΦΕΚ 137 Α) «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» όπως αυτά προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (ΦΕΚ 154 Α) «ρύθμιση του Θεσμού των επιμελητηρίων ... και άλλες διατάξεις» και αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2α του άρθρου 1 του Ν. 2469/1997 (ΦΕΚ 38 Α) «Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις».

3 Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

4 Τα αποσπάσματα πρακτικών της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων συνεδριάσεις 298/13.3.2001 και 300/27.3.2001.

5 Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του Παν/μίου Ιωαννίνων συνεδρίαση 830/3.5.2001, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε από το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 τη λειτουργία Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων σύμφωνα με τα εξής:

ΑΡΘΡΟ 1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Το Τμήμα Φιλολογίας οργανώνει και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2083/92, και τις διατάξεις της παρούσας απόφασης.

ΑΡΘΡΟ 2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ

Αντικείμενο του Προγράμματος είναι οι τρεις ειδικεύσεις του Τμήματος Φιλολογίας, η Κλασική Φιλολογία, η Μεσαιωνική και Νέα Ελληνική Φιλολογία, και η Γλωσσολογία, και σκοπός η προαγωγή και εξειδίκευση της επιστημονικής γνώσης στις ανωτέρω γνωστικές περιοχές, η διεύρυνση των ικανοτήτων των νέων επιστημόνων για γνώση και συνθετική έρευνα και η ανάπτυξη επιστημονικού και ερευνητικού δυναμικού στον

υψηλότερο δυνατό βαθμό. Γενικότερα, το Πρόγραμμα αποσκοπεί στην ενίσχυση και διάδοση των ελληνικών σπουδών στην Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς επίσης και στην ενγένει κάλυψη των αναγκών σε ειδικευμένους επιστήμονες στον δημόσιο και τον ιδιωτικά τομέα εντός και εκτός της Ελλάδας.

ΑΡΘΡΟ 3 ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Πρόγραμμα απονέμει: α) Μεταπτυχιακά Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) αντίστοιχο προς τις ειδικεύσεις του Τμήματος, δηλ. στην Κλασική Φιλολογία, τη Μεσαιωνική και Νέα Ελληνική Φιλολογία, και τη Γλωσσολογία, και β) Διδακτορικά Δίπλωμα (Δ.Δ.), ενιαίο και ανεξάρτητο από την ειδίκευση.

ΑΡΘΡΟ 4 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ

Στο Πρόγραμμα που οδηγεί σε Μ.Δ.Ε. γίνονται δεκτοί, πτυχιούχοι των Τμημάτων Φιλολογίας (ή του ενιαίου Φιλοσοφικού Τμήματος) των Φιλοσοφικών Σχολών της ημεδαπής, καθώς και πτυχιούχοι αντίστοιχων τμημάτων ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Σε ειδικές περιπτώσεις, και ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του αρμόδιου Τομέα, γίνονται δεκτές και υποψηφιότητες πτυχιούχων άλλων τμημάτων. Το είδος και τον αριθμό των πιθανών συμπληρωματικών εξετάσεων γι' αυτές τις ειδικές περιπτώσεις καθορίζει η ΓΣΕΣ και τις διενεργεί ειδική εξεταστική επιτροπή, όπως παρακάτω.

ΑΡΘΡΟ 5 ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η διάρκεια σπουδών που απαιτείται για τη χορήγηση του Μ.Δ.Ε. ορίζεται σε τέσσερα εξάμηνα. Η διάρκεια κάθε εξαμήνου σπουδών καθορίζεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις 3 και 5 του άρθρου 25 του Ν. 1268/82. Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του προγράμματος σπουδών, και αφού έχει ανταποκριθεί με επιτυχία στις εξετάσεις, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να συγγράψει στην ελληνική μεταπτυχιακή εργασία, ενδεικτική των ερευνητικών και συνθετικών ικανοτήτων του, της οποίας ο χρόνος εκπόνησης, κατά το τελευταίο εξάμηνο των σπουδών του, δεν μπορεί να είναι μικρότερος των έξι μηνών. Η εργασία υποβάλλεται στο τέλος του διδακτικού εξαμήνου. Εάν η επίδοση του φοιτητή και στους δύο αυτούς τομείς κριθεί επιτυχής, του χορηγείται το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης. Τελικός στόχος των σπουδών του πρώτου μεταπτυχιακού κύκλου είναι η απόκτηση ειδικών επιστημονικών γνώσεων και η εξασφάλιση της μεθοδολογικής κατάρτισης του υποψηφίου, ο οποίος επιθυμεί να αναλάβει την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής στον δεύτερο κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών. Το θέμα της Δ.Δ. μπορεί να έχει ήδη ορισθεί κατά τη διάρκεια του πρώτου κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών, οπότε αρχίζει και η συγκέντρωση του σχετικού υλικού. Η εργασία αυτή δεν απαλλάσσει τον φοιτητή από την υποχρέωση να συμμετέχει στα σεμινάρια.

Η συνολική διάρκεια εκπόνησης διδακτορικής διατριβής για τη χορήγηση Δ.Δ. δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία πλήρη ημερολογιακά έτη, από τα οποία δύο τουλάχιστον έτη διατίθενται υποχρεωτικά μετά την απόκτηση του ΜΔΕ για την εκτέλεση της ερευνητικής εργασίας και τη συγγραφή της διατριβής.

ΑΡΘΡΟ 6

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Το πρόγραμμα μαθημάτων του ΜΠΣ που οδηγεί σε Μ.Δ.Ε. και Δ.Δ. περιλαμβάνει τους τίτλους σπουδών, τις ώρες διδασκαλίας και τις διδακτικές μονάδες των διδασκομένων μαθημάτων, καθώς και τις λοιπές εκπαιδευτικές, ερευνητικές και συγγραφικές δραστηριότητες των μεταπτυχιακών φοιτητών που απαιτούνται για τη χορήγηση του Μ.Δ. Ε. ή για την εκπόνηση της Δ.Δ.

Α) Παρακολούθηση του Π.Μ.Σ. και χορήγηση Μ.Δ.Ε.

Οι υποχρεώσεις σπουδών και οι ερευνητικές και συγγραφικές υποχρεώσεις κάθε μεταπτυχιακού φοιτητή για την απόκτηση του ΜΔΕ προκύπτουν από το πρόγραμμα σπουδών και μαθημάτων που αντιστοιχεί στο ΜΔΕ, και από τον ΕΚΛ του ΠΜΣ. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, ο οποίος παρακολουθεί ΠΜΣ που οδηγεί στη χορήγηση ΜΔΕ, ορίζεται από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος ύστερα από πρόταση της ΣΕΣΜ ως επιβλέπων καθηγητής ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος μεταξύ εκείνων στα οποία έχει ανατεθεί μεταπτυχιακό έργο στο πλαίσιο της συγκεκριμένης ειδίκευσης του ΠΜΣ. Ο επιβλέπων και η συντονιστική επιτροπή έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. ο φοιτητής πρέπει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί με επιτυχία σε έξι (6) εξαμηνιαία μεταπτυχιακά μαθήματα / σεμινάρια με διαφορετικό περιεχόμενο (18 δ.μ.), δηλ. δύο (2) σε κάθε εξάμηνο, και να συγγράψει μία διπλωματική επιστημονική εργασία κατά το τελευταίο εξάμηνο των σπουδών του, αφού έχει απακριθεί με επιτυχία στις εξετάσεις, η έκταση της οποίας δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 60 και μεγαλύτερη των 100 σελίδων ηλεκτρονικού υπολογιστή, γραμμένη στο διάστημα 1.5 συνυπολογιζομένων των σημειώσεων, όχι όμως της βιβλιογραφίας, των ευρετηρίων, των πινάκων κλπ. Το όριο αυτό μπορεί να διευρυνθεί ύστερα από έγκριση του επιβλέποντος. Η εργασία αυτή παρουσιάζεται σε έκτατο σεμινάριο και βαθμολογείται από τον επιβλέποντα και δύο άλλα μέλη ΔΕΠ, του συγγενέστερου γνωστικού αντικειμένου με τη διπλωματική εργασία, που συμμετέχουν στο ΠΜΣ, και ορίζονται από τον αρμόδιο Τομέα. Ο βαθμός του Μ.Δ.Ε. συνάγεται από το μέσο όρο του βαθμού της διπλωματικής εργασίας και του μέσου όρου του βαθμού των μαθημάτων. Η κλίμακα βαθμολογίας ορίζεται από 0-10' προβιβάσιμος βαθμός ορίζεται το έξι (6) και οι μεγαλύτεροί του.

Οι τομείς του Τμήματος προσφέρουν υποχρεωτικά σε κάθε εξάμηνο δύο (2) τουλάχιστον μεταπτυχιακά μαθήματα για κάθε ειδίκευση, τα οποία αναθέτει η ΓΣΕΣ. Ορισμένα σεμινάρια μπορεί να είναι κοινά για όλους τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος. Οι φοιτητές μπορούν, με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος και την άδεια της ΓΣΕΣ, να παρακολουθήσουν ένα μεταπτυχιακό μάθημα ειδίκευσης διαφορετικής από εκείνη στην οποία ανήκουν (η ειδίκευση αυτή μπορεί να είναι του Τμήματος Φιλολογίας ή ομοταγούς αναγνωρισμένου ιδρύματος της αλλοδαπής στα πλαίσια των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των κινητικότητας σπουδαστών της Ευρωπαϊκής Ένωσης), ή ένα μεταπτυχιακό μάθημα της ίδιας ειδίκευσης σε άλλο τμήμα Φιλολογίας της χώρας ή σε ομοταγές αναγνωρισμένο ίδρυμα της αλλοδαπής στα πλαίσια των εκπαιδευτικών προγραμμάτων κινητικότητας σπουδαστών της Ε.Ε.

Κάθε μεταπτυχιακό μάθημα/ σεμινάριο περιλαμβάνει τρεις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας, οι οποίες αντιστοιχούν σε τρεις διδακτικές μονάδες. Η παρακολούθηση των μαθημάτων /σεμιναρίων από τους φοιτητές είναι υποχρεωτική. Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζεται από τον διδάσκοντα, ο οποίος οργανώνει γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή στηρίζεται σε γραπτές και /ή προφορικές εξετάσεις. Οι

φοιτητές εξετάζονται γραπτώς και /ή προφορικώς στα μαθήματα /σεμινάρια του μεταπτυχιακού τους προγράμματος. Η εξεταστική περίοδος διαρκεί μία εβδομάδα και συμπίπτει με την τελευταία εβδομάδα του μεταπτυχιακού εξαμήνου (τέλος Φεβρουαρίου και τέλος Ιουνίου). Δεν υπάρχει επαναληπτική εξέταση. Εάν ο φοιτητής αποτύχει σε κάποιο μεταπτυχιακό μάθημα, υποχρεώνεται να παρακολουθήσει το ίδιο ή άλλο. Αν αποτύχει και πάλι, η ΓΣΕΣ μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής, αποφασίζει για τη συνέχεια ή τη διακοπή των μεταπτυχιακών σπουδών του φοιτητή.

Φοιτητής ο οποίος δεν έχει αποκτήσει Μ.Δ.Ε., μετά την πάροδο έξι (6) εξαμήνων από την ημερομηνία εγγραφής του, διαγράφεται από το Π.Μ.Σ.

Β) Εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και χορήγηση Διδακτορικού Διπλώματος.

Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ο οποίος γίνεται δεκτός για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής ορίζεται από τη ΓΣΕΣ ύστερα από πρόταση της συντονιστικής επιτροπής τριμελής συμβουλευτική επιτροπή η οποία έχει την ευθύνη της καθοδήγησης και της επίβλεψης του υποψήφιου διδάκτορα. Η συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο ορίζει ως επιβλέποντα ένα από τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής η πρόταση υποβάλλεται προς έγκριση στη ΣΕΜΣ του Τμήματος. Ο επιβλέπων είναι μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Φιλολογίας, του οποίου η επιστημονική ειδικότητα εμπίπτει στην επιστημονική περιοχή στην οποία πρόκειται να εκπονηθεί η διδακτορική διατριβή. Η συμβουλευτική επιτροπή, σε συνεργασία με τον υποψήφιο καθορίζει το θέμα της διατριβής, το οποίο υποβάλλεται προς έγκριση στη ΣΕΜΣ του Τμήματος.

Κατά τη διάρκεια της φοίτησής του στον διδακτορικά κύκλο, ο φοιτητής δεν παρακολουθεί μαθήματα. Είναι όμως υποχρεωτική η διαρκής επαφή του με την τριμελή επιτροπή, και ιδιαίτερα με τον επιβλέποντα καθηγητή, καθώς και η παρακολούθηση μεταπτυχιακών σεμιναρίων και διαλέξεων του τομέα ειδίκευσης. Ο υποψήφιος συνεργάζεται τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο με τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής και υποβάλλει σε αυτήν κάθε χρόνο γραπτή έκθεση για την πορεία της έρευνάς του. Η συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο υποβάλλει έκθεση προόδου στη ΓΣΕΣ για την πορεία της διατριβής στο τέλος κάθε χρόνου. Η υποβολή της έκθεσης προόδου συνοδεύεται από δημόσια παρουσίαση ενώπιον του Τομέα, ή σε έκτακτο ανοικτό σεμινάριο, από μέρους του υποψηφίου διδάκτορα της μέχρι του σημείου αυτού πορείας της διατριβής. Μετά την ολοκλήρωσή της η Δ.Δ. υποβάλλεται στη Γραμματεία του Τμήματος και κινείται με ευθύνη του προέδρου η διαδικασία της τελικής κρίσης της (σύγκληση επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, δημόσια δοκιμασία, αναγόρευση κλπ.), σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο νόμο. Ο φοιτητής μπορεί να παρακολουθήσει με την έγκριση της ΓΣΕΣ για ένα χρονικό διάστημα σεμινάρια σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού (μέσω του Προγράμματος Erasmus-Socrates, κτλ.). Μετά την ολοκλήρωση της Δ.Δ. ακολουθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο Νόμο και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Μετά την πάροδο έξι ετών από την ημερομηνία εγγραφής του, ο φοιτητής ο οποίος δεν έχει υποβάλει τη διατριβή του διαγράφεται από το Π.Μ.Σ.

Γ) Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος.

Τα Μεταπτυχιακά Μαθήματα Πρώτου Κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζονται από τα γνωστικά αντικείμενα των Τομέων και των Εργαστηρίων του Τμήματος. Ειδικότερα, προτείνονται ενδεικτικά και κατά ειδικεύσεις, μαθήματα από τα εξής γνωστικά αντικείμενα.

1. Ειδίκευση Κλασικής Φιλολογίας: Αρχαία ελληνική ή /και λατινική επική ποίηση. Αρχαία ελληνική ή /και λατινική λυρική ποίηση. Αρχαία ελληνική ή /και λατινική

δραματική ποίηση (τραγωδία, κωμωδία, σατυρικά δράματα). Αρχαία ελληνική ή /και λατινική ιστοριογραφία. Αρχαία ελληνική ή /και λατινική ρητορική. Αρχαία ελληνική ή /και λατινική φιλοσοφία. Αρχαίο ελληνικό ή /και λατινικό μυθιστόρημα. Ελληνιστική ποίηση. Ύστερη αρχαιότητα. Ρωμαϊκή σάτιρα. Διδακτική λογοτεχνία. Μυκηναϊκή φιλολογία. Αρχαία Θρησκεία-Μυθολογία. Επιστήμη και τεχνολογία του αρχαίου κόσμου (ιατρική, μαθηματικά, γεωμετρία, μηχανική κλπ.). Λογοτεχνική κριτική στην αρχαιότητα και σύγχρονες λογοτεχνικές θεωρίες. Ιστορία κλασικής φιλολογίας. Επιστολογραφία. Γραμματική της αρχαίας ελληνικής ή /και λατινικής γλώσσας. Αρχαία ελληνική ή /και λατινική μετρική. Αρχαία ελληνική μουσική. Επιβίωση της αρχαιότητας στη μεσαιωνική και νέα ελληνική λογοτεχνία. Προβλήματα μετάφρασης στη νέα ελληνική αρχαίων ελληνικών και λατινικών κειμένων. Παπυρολογία. Παλαιογραφία. Ιστορία και κριτική αρχαίων ελληνικών και λατινικών κειμένων. Διδακτική μαθημάτων κλασικής φιλολογίας. Ηλεκτρονικοί υπολογιστές στην κλασική φιλολογία.

0

2. Ειδίκευση Μεσαιωνικής & Νέας Ελληνικής Φιλολογίας:

A) Από τη Μεσαιωνική Φιλολογία: Βυζαντινή ιστοριογραφία και χρονογραφία.

Δημόδης βυζαντινή γραμματεία.

Ο βυζαντινός άγιος (Εισαγωγή στη βυζαντινή αγιολογική γραμματεία, τα αγιολογικά κείμενα ως φιλολογικά και λογοτεχνικά κείμενα και ως ιστορικές πηγές).

Βυζαντινή υμνογραφία και ποίηση. Βυζαντινή ρητορική και επιστολογραφία.

Βιογραφία και αυτοβιογραφία στο Βυζάντιο. Θέματα βυζαντινού πολιτισμού.

Βυζαντινοί λόγιοι. Ελληνική παλαιογραφία. Βυζαντινή Θεολογική γραμματεία.

Γραμματεία της ύστερης αρχαιότητας- πρώιμου Βυζαντίου.

Βυζαντινή γραμματεία 8ου-12ου αι.

Γραμματεία της ύστερης Βυζαντινής περιόδου 13ου-15ου αι.

Βυζαντινή Θεολογική γραμματεία.

Κριτική των κειμένων και τεχνική των εκδόσεων.

B) Από τη Νέα Ελληνική Φιλολογία:

Ιστορία Νέας Ελληνικής Φιλολογίας.

Ερμηνεία κειμένων νεοελληνικής ποίησης.

Ερμηνεία κειμένων νεοελληνικής πεζογραφίας.

Ιστορία νεοελληνικής δραματουργίας.

Ανάλυση και ερμηνεία κειμένων νεοελληνικής δραματουργίας.

Εισαγωγή στη Θεωρία της λογοτεχνίας.

Μεθοδολογία ανάλυσης ποιητικών κειμένων.

Μεθοδολογία ανάλυσης αφηγηματικής πεζογραφίας.

Εισαγωγή στη ρητορική.

Εισαγωγή στην Υφολογία.

Στοιχεία συγκριτικής λογοτεχνίας- γραμματολογίας.

Ειδικά Θέματα συγκριτικής φιλολογίας.

Μεθοδολογία έρευνας.

Νεοελληνική μετρική.

Νεοελληνική λογοτεχνία στη Μ.Ε. Εκπαίδευση στη χρήση Η/Υ.

2 Ειδίκευση Γλωσσολογίας:

I. Γενική Γλωσσολογία:

Φωνητική- Φωνολογία, Μορφολογία, Σύνταξη, Λεξικολογία- Λεξικογραφία,

Σημασιολογία,

Πραγματολογία, Φιλοσοφία της γλώσσας, Ιστορία της γλωσσικής επιστήμης,

Σημειολογία,

Διαλεκτολογία, Ονοματολογία.

II. Ιστορική/Συγκριτική Γλωσσολογία:

Ιστορική Γλωσσολογία, Ινδοευρωπαϊκή Γλωσσολογία, Ιστορία της ελληνικής γλώσσας, Ιστορία

της λατινικής γλώσσας, Βαλκανική Γλωσσολογία, Ρομανική Γλωσσολογία, Γλώσσες της

Μεσογείου.

III. Διακλαδική/Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία: Κοινωνιογλωσσολογία,

Ανθρωπογλωσσολογία,

Ψυχογλωσσολογία, Κειμενογλωσσολογία-Υφολογία, Ανάλυση του προφορικού λόγου, Θεωρία

της μετάφρασης, Διδακτική της γλώσσας.

ΑΡΘΡΟ 7

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών των εγγεγραμμένων στον πρώτο κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών είναι ανάλογος με τον αριθμό των διαθέσιμων διδασκόντων και δεν υπερβαίνει τους τριάντα (30), 10% περίπου των φοιτητών που εισάγονται στο Τμήμα. Επίσης μετέχουν στο ΠΜΣ οι φοιτητές των Προγραμμάτων Erasmus - Socrates από Πανεπιστήμια του εξωτερικού στα οποία μετέχει οργανικά το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και το Τμήμα Φιλολογίας.

Στον μεταπτυχιακό κύκλο που οδηγεί σε Διδακτορική Διατριβή γίνονται δεκτοί κάτοχοι του ΜΔΕ του ΠΜΣ του Τμήματος, το οποίο αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, ή κάτοχοι ΜΔΕ άλλου Τμήματος Φιλολογίας ελληνικού ή ξένου ΑΕΙ. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να γίνουν δεκτοί από τη ΓΣΕΣ και κάτοχοι ΜΔΕ άλλων Τμημάτων ή Σχολών, ύστερα από τεκμηριωμένη εισήγηση του αρμόδιου Τομέα, όταν το θέμα της διατριβής έχει διεπιστημονικό χαρακτήρα. Με απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος είναι δυνατό να καθορίζονται πρόσθετες υποχρεώσεις παρακολούθησης μεταπτυχιακών μαθημάτων ή και εξετάσεων σε ευρύτερες θεματικές περιοχές για τους υποψηφίους διδάκτορες που είναι ήδη κάτοχοι συναφούς ΜΔΕ.

ΑΡΘΡΟ 8

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

1. Το διδακτικό έργο στο πλαίσιο ενός ΠΜΣ επιτελείται κατά κύριο λόγο από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος που έχουν τα νόμιμα προσόντα. Οι διδάσκοντες πρέπει να έχουν ικανή ερευνητική και διδακτική πείρα στα γνωστικά αντικείμενα της ειδικευσης.
2. Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος πρέπει να καλύπτουν ποσοστό τουλάχιστον 50% των ωρών του αμιγώς διδακτικού έργου που επιτελείται στο πλαίσιο του καθενός από τα ΠΜΣ του Τμήματος, εξαιρουμένων των διατμηματικών ΠΜΣ.
3. Ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος δεν μπορεί να επιβλέπει ταυτόχρονα περισσότερους από πέντε (5) υποψηφίους διδάκτορες. Ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξηθεί στους επτά (7) σε ειδικές περιπτώσεις και ύστερα από απόφαση της ΓΣΕΣ.
4. Το διδακτικό έργο στο πλαίσιο του ΠΜΣ είναι δυνατόν να ενισχύεται και από επιστήμονες που ανήκουν σε μία από τις παρακάτω κατηγορίες: α) Μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλων ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ομότιμοι καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές, ειδικοί επιστήμονες και διδάσκοντες με το ΠΔ 407/80 κάτοχοι

Δ.Δ. β) Καθηγητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, εφόσον είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και έχουν επαρκή ερευνητική ή συγγραφική ή ενγένη επιστημονική δραστηριότητα. γ) Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους κάτοχοι δ.δ., οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή εμπειρία στο αντικείμενο του ΠΜΣ. δ) Ύστερα από πρόταση του αντίστοιχου Τομέα η ΓΣΕΣ μπορεί να προσκαλεί αναγνωρισμένους επιστήμονες της ημεδαπής ή αλλοδαπής για διαλέξεις μέσα στα πλαίσια σεμιναρίων του ΠΜΣ.

5. Η ευθύνη επίβλεψης μεταπτυχιακών φοιτητών ανατίθεται υποχρεωτικά σε μέλη ΔΕΠ του Τμήματος που έχουν τα νόμιμα προσόντα.

6. Η ανάθεση του μεταπτυχιακού έργου γίνεται με απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος πριν από τη λήξη του προηγούμενου ακαδ. έτους, ύστερα από εισήγηση της γενικής συνέλευσης των μελών ΔΕΠ του αντίστοιχου Τομέα.

ΑΡΘΡΟ 9

ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Η κτηριακή και λοιπή υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. κρίνεται επαρκής.

ΑΡΘΡΟ 10

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδ. έτος 2005-2006.

ΑΡΘΡΟ 11

ΚΟΣΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Δέν ισχύει

ΑΡΘΡΟ 12

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Μετά τη δημοσίευση της ανωτέρω απόφασης, η εκπόνηση εκκρεμών διδακτορικών διατριβών εναρμονίζεται με την προβλεπόμενη στο νόμο διαδικασία, καθώς και με τα προβλεπόμενα στον ΕΚΛ του ΠΜΣ, εξαιρουμένης της υποχρέωσης των υποψηφίων διδασκόντων για παρακολούθηση προγράμματος μεταπτυχιακών μαθημάτων. Η εναρμόνιση αφορά τα απομένοντα στάδια εκπόνησης της διατριβής και δεν έχει αναδρομικά χαρακτήρα.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 26 Νοεμβρίου 2001

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Π. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Β. Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας (ΕΚΛ) του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας

ΑΡΘΡΟ 1

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Στο Τμήμα Φιλολογίας λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ), σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2083/92, άρθρ. 10-14, και της υπ' αριθ. Β7/246, 268, 463 ιδρυτικής απόφασης (ΦΕΚ 1640/10-12-2001, τ. Β').

ΑΡΘΡΟ 2

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ

Αντικείμενο του Προγράμματος είναι οι τρεις ειδικεύσεις του Τμήματος Φιλολογίας, η Κλασική Φιλολογία, η Μεσαιωνική και Νέα Ελληνική Φιλολογία, και η Γλωσσολογία, και σκοπός η προαγωγή και εξειδίκευση της επιστημονικής γνώσης στις ανωτέρω γνωστικές περιοχές, η διεύρυνση των ικανοτήτων των νέων επιστημόνων για γνώση και συνθετική έρευνα και η ανάπτυξη επιστημονικού και ερευνητικού δυναμικού στον υψηλότερο δυνατό βαθμό. Γενικότερα, το Πρόγραμμα αποσκοπεί στην ενίσχυση και διάδοση των Ελληνικών Σπουδών στην Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς επίσης και στην ενγένει κάλυψη των αναγκών σε ειδικευμένους επιστήμονες στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα εντός και εκτός της Ελλάδας.

ΑΡΘΡΟ 3

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Πρόγραμμα απονέμει: α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) αντίστοιχο προς τις ειδικεύσεις του Τμήματος, δηλ. στην Κλασική Φιλολογία, τη Μεσαιωνική και Νέα Ελληνική Φιλολογία, και τη Γλωσσολογία· και β) Διδακτορικό Δίπλωμα (ΔΔ), ενιαίο και ανεξάρτητο από την ειδίκευση.

ΑΡΘΡΟ 4

ΑΡΜΟΔΙΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

- α. Όργανα του ΠΜΣ είναι η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (ΓΣΕΣ) του Τμήματος Φιλολογίας, η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕΜΣ) και ο Διευθυντής.
- β. Το ΠΜΣ λειτουργεί υπό την εποπτεία της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης (ΓΣΕΣ) του Τμήματος Φιλολογίας, η οποία συντάσσει ολοκληρωμένη πρόταση λειτουργίας του ΠΜΣ, ορίζει τα μέλη των Συμβουλευτικών και των Εξεταστικών Επιτροπών, την απονομή Μεταπτυχιακών Διπλωμάτων, και γενικά ρυθμίζει θέματα που δεν περιλαμβάνονται στην Υπουργική Απόφαση μέσα στα πλαίσια του ισχύοντος νόμου, και επιλύει οποιοδήποτε ζήτημα προκύπτει κατά τη λειτουργία του ΠΜΣ και δεν προβλέπεται από τον ΕΚΛ. Είναι επίσης το αρμόδιο όργανο να προτείνει οποιαδήποτε αλλαγή ή τροποποίηση του παρόντος ΕΚΛ.
- γ. Η Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΣΕΜΣ) αποτελείται από πέντε μέλη ΔΕΠ με διετή θητεία, ένα από κάθε επιστημονική ειδίκευση του Τμήματος, τα οποία ορίζει η ΓΣΕΣ του Τμήματος. Η ΣΕΜΣ συντονίζει τις προτάσεις των Τομέων ή τις εισηγήσεις των Εξεταστικών επιτροπών για την ένταξη των υποψηφίων στο ΠΜΣ, και είναι γενικά αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό λειτουργίας του Προγράμματος. Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕΜΣ) προτείνει στη ΓΣΕΣ, η οποία

αποφασίζει, ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος ως επιβλέποντα για κάθε Μεταπτυχιακό Φοιτητή (Μ. Φ.), ο οποίος παρακολουθεί ΠΜΣ που οδηγεί σε ΜΔΕ, και την τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή για κάθε φοιτητή που γίνεται δεκτός για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής.

- δ. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι μέλος της ΣΕΜΣ, εκλέγεται από τη ΓΣΕΣ (με απλή πλειοψηφία), έως δύο φορές και μάλιστα όχι συνεχόμενες, με διετή θητεία. Στη θέση του Διευθυντή έχουν δικαίωμα εκλογής μέλη ΔΕΠ από τις βαθμίδες του Καθηγητή και του Αναπληρωτή Καθηγητή.
- ε. Σε περίπτωση αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων του ως μέλους της ΣΕΜΣ ή ως Διευθυντή του ΠΜΣ για οποιονδήποτε λόγο (αφυπηρέτηση, ασθένεια, εγκυμοσύνη κλπ.), το μέλος ΔΕΠ αντικαθίσταται με απόφαση της ΓΣΕΣ ύστερα από σχετική εισήγηση της ΣΕΜΣ. στ. Όλα τα όργανα του ΠΜΣ και οι επιτροπές έχουν διετή θητεία.

ΑΡΘΡΟ 5

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1. Προκήρυξη κενών θέσεων

Η προκήρυξη των κενών θέσεων για κάθε ειδικότητα του ΠΜΣ γίνεται κατά το πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου. Η σχετική προκήρυξη δημοσιεύεται στον αθηναϊκό και τον τοπικό τύπο και στο διαδίκτυο και περιλαμβάνει τους όρους και τις προϋποθέσεις υποψηφιότητας, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και τις ημερομηνίες και τον χώρο διεξαγωγής των γραπτών εξετάσεων και συνεντεύξεων. Οι υποψήφιοι υποβάλλουν αίτηση προς τη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας στο διάστημα 5-15 Σεπτεμβρίου, η οποία συνοδεύεται από: α) Σύντομο Βιογραφικό Υπόμνημα β) Αντίγραφο Πτυχίου με αναλυτική βαθμολογία γ) Τίτλους ξένων γλωσσών. Τίτλοι σπουδών από ξένα ΑΕΙ πρέπει να έχουν την αναγνώριση ισοτιμίας, όπως ορίζει η νομοθεσία. Η Γραμματεία του Τμήματος παρέχει πληροφορίες σχετικές με την ύλη των εξετάσεων και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

2. Γλωσσομάθεια

Οι πτυχιούχοι ελληνικών Πανεπιστημίων πρέπει να γνωρίζουν αποδεδειγμένα πολύ καλά μία τουλάχιστον διεθνή ξένη γλώσσα (αγγλική, γαλλική, γερμανική, ιταλική, ισπανική, ρωσική). Η γνώση της ξένης γλώσσας πιστοποιείται με κατάθεση σχετικού τίτλου επιπέδου B2, που χορηγείται από αρμόδιους φορείς (Αγγλικά: επίπεδο Lower ή TOEFL [500+]- Γαλλικά: Delf 2- Γερμανικά: Mittelstufe κλπ.) ή, αν δεν υπάρχει, με γραπτή εξέταση (μετάφραση ξενόγλωσσου επιστημονικού κειμένου, για να διαπιστωθεί ο ευχερής χειρισμός της διεθνούς βιβλιογραφίας), την οποία διενεργεί Επιτροπή οριζόμενη κατά γλώσσα από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος. Οι αλλοδαποί υποψήφιοι οφείλουν να γνωρίζουν επαρκώς την ελληνική γλώσσα. Η επάρκεια της ελληνομάθειας πιστοποιείται, όπως ορίζουν οι σχετικές διατάξεις (π.χ. με κατάθεση Απολυτηρίου Ελληνικού Λυκείου, Πτυχίου Ελληνικής Φιλολογίας ή Πιστοποιητικού ελληνομάθειας Γ' επιπέδου του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας του ΥΠΕΠΘ).

3. Όροι/προϋποθέσεις υποψηφιότητας

Στο Πρόγραμμα που οδηγεί σε ΜΔΕ γίνονται δεκτοί, εφόσον επιτύχουν στις εξετάσεις, πτυχιούχοι των Τμημάτων Φιλολογίας (ή του ενιαίου Φιλοσοφικού Τμήματος) των Φιλοσοφικών Σχολών της ημεδαπής, καθώς και πτυχιούχοι αντίστοιχων Τμημάτων ομοταγών αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Σε ειδικές περιπτώσεις και ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του αρμόδιου Τομέα και της ΣΕΜΣ, γίνονται δεκτές και υποψηφιότητες πτυχιούχων άλλων Τμημάτων. Το είδος και τον αριθμό των πιθανών συμπληρωματικών εξετάσεων γι' αυτές τις ειδικές περιπτώσεις καθορίζει η

ΓΣΕΣ και τις διενεργεί ειδική Εξεταστική Επιτροπή, όπως προβλέπεται στα σημεία 5.5 και 5.6 του παρόντος ΕΚΛ. Ανευ εξετάσεων γίνονται δεκτοί α) Μεταπτυχιακοί υπότροφοι του ΙΚΥ· β) Πτυχιούχοι του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με γενικό μέσο όρο βαθμολογίας 8 και άνω και μέσο όρο βαθμολογίας στα μαθήματα ειδίκευσης 7,5 και άνω· γ) Μεταπτυχιακοί Φοιτητές του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, στο οποίο συμμετέχει το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, σε όποιο στάδιο των σπουδών τους και αν βρίσκονται αυτοί. Η ένταξη της τελευταίας κατηγορίας Μ.Φ. στο ΠΜΣ του Τμήματος γίνεται από τη ΓΣΕΣ, ύστερα από αίτησή τους, στην αντίστοιχη ειδίκευση και στο αντίστοιχο στάδιο του ΠΜΣ του Τμήματος Φιλολογίας.

4. Αριθμός εισακτέων

Ο αριθμός των Μεταπτυχιακών Φοιτητών (Μ. Φ.) που εγγεγράφονται στον πρώτο κύκλο Μεταπτυχιακών Σπουδών, είναι ανάλογος προς τον αριθμό των διαθέσιμων διδασκόντων και δεν υπερβαίνει τους τριάντα (30), 10% περίπου των φοιτητών που εισάγονται στο Τμήμα: Αρχαία Ελληνική και Λατινική Φιλολογία 10, Νέα Ελληνική Φιλολογία 10, Βυζαντινή Φιλολογία 5 και Γλωσσολογία 5. Μεταπτυχιακοί Φοιτητές άλλων Ιδρυμάτων μπορούν να ενταχθούν στο ΠΜΣ του Τμήματος ως υπεράριθμοι για ένα χρονικό διάστημα. Ο αριθμός αυτών των φοιτητών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 1/5 των τακτικών Μ. Φ. Ομοίως, με ίδιο ποσοστό μπορεί να μετέχουν στο ΠΜΣ φοιτητές (χωρίς την έκδοση τίτλου) των Προγραμμάτων Erasmus-Socrates από Πανεπιστήμια του εξωτερικού, στα οποία μετέχει οργανικά το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και το Τμήμα Φιλολογίας, ή ομογενείς.

5. Γραπτές εξετάσεις

Η εισαγωγή των φοιτητών στο ΠΜΣ γίνεται ύστερα από εξετάσεις, πλήν των περιπτώσεων που ορίζονται στο άρθρο 5 § 3. Οι γραπτές εξετάσεις ανά ειδίκευση και στην ξένη γλώσσα διενεργούνται κατά το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου από τριμελείς Επιτροπές των οικείων Τομέων, υπό την εποπτεία της Συντονιστικής Επιτροπής (ΣΕΜΣ) του ΠΜΣ. Προηγείται η εξέταση στην ξένη γλώσσα, η επιτυχία στην οποία αποτελεί προϋπόθεση για την περαιτέρω διαδικασία. Είναι δυνατή η εκ των προτέρων εξέταση στην ξένη γλώσσα κατά τον Ιούνιο, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων στη Γραμματεία του Τμήματος. Η ύλη των εξετάσεων καθορίζεται ανά διετία από τη ΓΣΕΣ ύστερα από πρόταση των Τομέων. Η εξεταστέα ύλη ανακοινώνεται τρεις μήνες νωρίτερα (α' δεκαήμερο του Ιουνίου).

6. Προφορική συνέντευξη

Ειδικές Επιτροπές επιλογής κατά ειδίκευση, που ορίζονται από τη ΓΣΕΣ με πρόταση των αρμόδιων Τομέων, καλούν τον υποψήφιο σε συνέντευξη, αξιολογούν τα προσόντα του και εισηγούνται για την ένταξή του στο ΠΜΣ στη ΓΣΕΣ του Τμήματος, η οποία αποφασίζει. Κατά την προφορική συνέντευξη κρίνεται η προσωπικότητα του υποψηφίου και ελέγχεται η φιλολογική υποδομή και η κριτική ικανότητά του στην ειδίκευση.

7. Πίνακας επιτυχόντων

Οι γραπτές εξετάσεις στα μαθήματα ειδίκευσης και στην ξένη γλώσσα, και η επιλογή των υποψηφίων ολοκληρώνεται ως το τέλος Σεπτεμβρίου, οπότε με ευθύνη της ΣΕΜΣ καταρτίζεται ο πίνακας των επιτυχόντων, η τελική έγκριση του οποίου γίνεται από τη ΓΣΕΣ στην πρώτη τακτική συνεδρίασή της.

8. Κριτήρια επιλογής

Για την επιλογή των φοιτητών συνεκτιμώνται τα εξής στοιχεία: α) Η γραπτή εξέταση των μαθημάτων ειδίκευσης (40%)· β) Ο γενικός βαθμός πτυχίου (20%)· γ) Ο μέσος όρος των προπτυχιακών βαθμών ειδίκευσης (20%)· δ) Τυχόν ερευνητική και/ή συγγραφική δραστηριότητα (10%)· ε) Η προφορική συνέντευξη (10%). Σε περίπτωση

ισοβαθμίας, υπερέχει ο υποψήφιος που έχει μεγαλύτερο μέσο όρο βαθμολογίας στα μαθήματα ειδίκευσης. Η επιτυχής γραπτή εξέταση των μαθημάτων ειδίκευσης αποτελεί προϋπόθεση για την περαιτέρω διαδικασία· προβιβάσιμος βαθμός ορίζεται το έξι (6) της δεκαδικής κλίμακας και οι μεγαλύτεροί του.

ΑΡΘΡΟ 6

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το διδακτικό έργο επιτελείται, όπως προβλέπεται από τη σχετική Υπουργική Απόφαση και την κείμενη νομοθεσία.

ΑΡΘΡΟ 7

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΜΔΕ

1. Ακαδημαϊκός σύμβουλος

Στην αρχή κάθε χρονιάς ορίζεται από τη ΓΣΕΣ για κάθε φοιτητή του πρώτου κύκλου του ΠΜΣ ένα μέλος ΔΕΠ ως Ακαδημαϊκός Σύμβουλος. Ο ρόλος του Συμβούλου είναι να παρακολουθεί την εξέλιξη των σπουδών των φοιτητών που είναι στην ευθύνη του. Οι αρμοδιότητες των Συμβούλων περιλαμβάνουν και την ενημέρωσή τους από τους διδάσκοντες για τυχόν συνεχείς απουσίες φοιτητών και είναι ευθύνη τους να επικοινωνούν μαζί τους για τις ενδεχόμενες συνέπειες, μέσω της Γραμματείας η οποία δύναται να αποστείλει και σχετικό έγγραφο. Οι φοιτητές οφείλουν να έρχονται σε επαφή με τον σύμβουλό τους για κάθε πρόβλημα που μπορεί να επηρεάσει την ομαλή πορεία των σπουδών τους. Ο Σύμβουλος αντικαθίσταται από τον Επιβλέποντα στην αρχή του Δ' εξαμήνου σπουδών.

2. Πρόγραμμα σπουδών

Ο φοιτητής υποχρεούται να εγγραφεί σε μαθήματα που προσφέρουν 6 Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ) σε κάθε ένα από τα πρώτα τρία εξάμηνα (δηλαδή 6 + 6 + 6 ΔΜ). Επομένως το σύνολο των ΔΜ από τα προσφερόμενα μαθήματα, που πρέπει να συγκεντρώσει ένας Μ. Φ. ορίζεται σε 18. Οι ΔΜ της μεταπτυχιακής διατριβής είναι 18. Συνολικά δηλαδή ένας Μ.Φ. πρέπει να συμπληρώσει $18 + 18 = 36$ ΔΜ, οι οποίες αναγόμενες στο Ευρωπαϊκό Σύστημα ΔΜ (ECTS) αντιστοιχούν σε $60 + 60 = 120$ ECTS. Τα προσφερόμενα μαθήματα (τουλάχιστον δύο ανά εξάμηνο σε κάθε ειδίκευση) περιλαμβάνονται στον κατάλογο των γνωστικών αντικειμένων, όπως αυτός εμφανίζεται στο σχετικό Φ.Ε.Κ. Το πρόγραμμα μαθημάτων καταρτίζεται πριν από τη λήξη του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους, εγκρίνεται από τη ΓΣΕΣ στην τακτική συνεδρία του Μαΐου και δημοσιεύεται στον ενιαίο Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας.

3. Έναρξη μαθημάτων - Φοίτηση

Τα μαθήματα του ΠΜΣ αρχίζουν την πρώτη εβδομάδα του Οκτωβρίου. Με απόφαση της ΓΣΕΣ είναι δυνατή η διακοπή φοίτησης του Μ. Φ., ύστερα από αιτιολογημένη αίτησή του, για εύλογο χρονικό διάστημα. Σύμφωνα με το νόμο η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Για να έχει ο Μ. Φ. δικαίωμα να κατοχυρώσει βαθμό στο μάθημα, πρέπει να έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον τα 3/4 των σεμιναρίων και προφανώς να έχει εκπληρώσει στο ακέραιο και μέσα στα προβλεπόμενα χρονικά πλαίσια που ορίζει ο ΕΚΛ τις σχετικές υποχρεώσεις του. Οι Μ. Φ. έχουν δικαίωμα πρόσβασης στα βιβλία, τα περιοδικά και τα φωτοτυπικά μηχανήματα του Ιδρύματος. Με τη συναίνεση του διδάσκοντος και τη σύμφωνη γνώμη της ΣΕΜΣ και της ΓΣΕΣ, είναι δυνατό να παρακολουθούν ως ακροατές υποψήφιοι διδάκτορες του παλαιού συστήματος Μεταπτυχιακών Σπουδών καθώς και Μ. Φ. άλλων συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων. Με τη σύμφωνη γνώμη του διδάσκοντος είναι δυνατό να παρακολουθούν

ως ακροατές και Μ. Φ. του ΠΜΣ, που δεν είναι εγγεγραμμένοι στο μάθημα.

4. Αξιολόγηση

- α. Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με εξετάσεις ή με εργασία(-ες), γραπτές ή/ και προφορικές ή με συνδυασμό των παραπάνω, με απόφαση του διδάσκοντος. Είναι δυνατό να προσφέρονται εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης, που επιλέγονται από τους φοιτητές σε συνεννόηση με τον διδάσκοντα. Ο τρόπος αξιολόγησης ανακοινώνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.
- β. Θέματα για γραπτές και προφορικές εργασίες ανακοινώνονται στην αρχή κάθε εξαμήνου από τον διδάσκοντα. Είναι ευθύνη του διδάσκοντος να εξασφαλίσει, για κάθε ερευνητικό θέμα που ανακοινώνεται, την ύπαρξη επαρκούς βιβλιογραφίας που να είναι προσπελάσιμη στους φοιτητές.
- γ. Τα θέματα γραπτών εργασιών μπορούν να συμπίπτουν με τα θέματα των προφορικών εργασιών, όμως η γραπτή εργασία θα πρέπει να πραγματεύεται το θέμα πληρέστερα και σε μεγαλύτερο βάθος.
- δ. Φοιτητές που απουσιάζουν αδικαιολόγητα από την τελική εξέταση ή που δεν παραδίδουν εγκαίρως τις καθορισμένες γραπτές ή/ και προφορικές εργασίες βαθμολογούνται με μηδέν (0).
- ε. Δεν υπάρχει επαναληπτική εξέταση. Σε περίπτωση αποτυχίας ο φοιτητής υποχρεούται να παρακολουθήσει το ίδιο ή άλλο ισοδύναμο μάθημα το επόμενο εξάμηνο. Αν αποτύχει και πάλι, η ΓΣΕΣ μετά από πρόταση της ΣΕΜΣ διαγράφει τον φοιτητή. Ο ανώτατος αριθμός μαθημάτων στα οποία φοιτητής μπορεί να αποτύχει είναι δύο. Σε περίπτωση αποτυχίας σε περισσότερα των δύο μαθημάτων ο φοιτητής διαγράφεται από το ΠΜΣ με εισήγηση της ΣΕΜΣ και απόφαση της ΓΣΕΣ.
- στ. Οι γραπτές εργασίες που απαιτούνται στα πλαίσια των μαθημάτων παραδίδονται στον διδάσκοντα πριν από τη λήξη του εξαμήνου (20 Φεβρουαρίου και 30 Ιουνίου αντίστοιχα).
- ζ. Οι προθεσμίες υποβολής των εργασιών τηρούνται αυστηρά. Για σοβαρούς και τεκμηριωμένους λόγους, και μόνο μετά από ρητή ατομική συνεννόηση με τον διδάσκοντα, επιτρέπεται παράταση της προθεσμίας για διάστημα όχι μεγαλύτερο των δέκα ημερών. Σε περίπτωση μη έγκαιρης κατάθεσης, η εργασία δεν προσμετράται στην τελική αξιολόγηση του φοιτητή.
- η. Η βαθμολογία των μαθημάτων ανακοινώνεται απαραίτητα ως τις 15 Μαρτίου για το χειμερινό εξάμηνο και ως τις 15 Ιουλίου για το εαρινό εξάμηνο.
- θ. Προβιβάσιμος βαθμός για κάθε μάθημα αλλά και για το ΜΔΕ είναι οι αριθμοί από το 6 μέχρι το 10. Κάθε μάθημα βαθμολογείται αυτοτελώς σε ακέραιες ή και μισές μονάδες. Η κλίμακα βαθμολογίας είναι: 6 έως 6, 49 “καλώς”, 6, 5 έως 8, 49 “λίαν καλώς” και 8, 5 έως 10 “άριστα”.

5. Μεταπτυχιακή Διατριβή

- α. Πριν από τη λήξη του τρίτου εξαμήνου σπουδών, ο Μ. Φ. πρέπει, σε συνεννόηση με το μέλος ΔΕΠ που θα επιβλέψει την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διατριβής (ΜΔ) και το οποίο θα πρέπει να διδάσκει ή να έχει διδάξει στο παρελθόν στο ΠΜΣ, να επιλέξει και να δηλώσει θέμα για ΜΔ. Η δήλωση γίνεται γραπτώς προς την ΣΕΜΣ και προσυπογράφεται από τον Επιβλέποντα.
- β. Η έκταση της ΜΔ δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 60 και μεγαλύτερη των 100 σελίδων Η/Υ, γραμμένη στο διάστημα 1.5, συνυπολογιζομένων των σημειώσεων, όχι όμως της βιβλιογραφίας, των ευρετηρίων, των πινάκων κτλ. Το όριο αυτό μπορεί να διευρυνθεί με τη σύμφωνη γνώμη του Επιβλέποντος και την έγκριση της ΣΕΜΣ.
- γ. Η χρήση των βιβλιογραφικών πηγών πρέπει να είναι σύμφωνη με το ακαδημαϊκό ήθος. Εάν οποιοδήποτε τμήμα της ΜΔ περιέχει μέρος ή κάνει χρήση επιστημονικού έργου άλλου συγγραφέα χωρίς αναφορά, θεωρείται λογοκλοπή και η ΜΔ

μηδενίζεται. Στην περίπτωση αυτή, είναι δυνατό με απόφαση της ΣΕΜΣ να επιτραπεί στο φοιτητή να υποβάλει ΜΔ με το ίδιο ή άλλο θέμα εντός του επόμενου εξαμήνου.

- δ. Η ΜΔ υποβάλλεται σε τέσσερα αντίτυπα στη Γραμματεία του Τμήματος, ένα για κάθε μέλος της Εξεταστικής Επιτροπής και ένα για το Αρχείο. Η ημερομηνία υποβολής της εργασίας είναι η 30η Σεπτεμβρίου. Η διαδικασία αξιολόγησης ολοκληρώνεται μέχρι 31 Οκτωβρίου. Για σοβαρούς και τεκμηριωμένους λόγους, ο Μ. Φ. μπορεί, με τη σύμφωνη γνώμη του Επιβλέποντος και της ΣΕΜΣ, να ζητήσει παράταση για ένα μήνα της ημερομηνίας υποβολής της διατριβής (μέχρι 31 Οκτωβρίου).
- ε. Η εργασία αυτή παρουσιάζεται σε έκτακτο ανοικτό σεμινάριο διάρκειας μίας (1) ώρας και βαθμολογείται από τον επιβλέποντα και δύο άλλα μέλη ΔΕΠ του συγγενέστερου γνωστικού αντικείμενου με τη Διπλωματική Εργασία, τα οποία ορίζονται από τη ΓΣΕΣ με εισήγηση της ΣΕΜΣ. Για την έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας απαιτείται θετική ψήφος τουλάχιστον δύο μελών της Εξεταστικής Επιτροπής. Ο βαθμός της εργασίας προκύπτει από τον Μ.Ο. των προβιβάσιμων βαθμών των εξεταστών. Ο βαθμός του ΜΔΕ συνάγεται από τον Μ. Ο. του βαθμού της Διπλωματικής Εργασίας και του Μ. Ο. του βαθμού των μαθημάτων. Η κλίμακα βαθμολογίας ορίζεται από 0-10· προβιβάσιμος βαθμός ορίζεται το έξι (6) και οι μεγαλύτεροί του.
- στ. Εάν μετά την παράταση η ΜΔ δεν κατατεθεί έγκαιρα, ή εάν οι βαθμολογητές ζητούν διορθώσεις, που δεν μπορούν να ολοκληρωθούν στο διάστημα που μεσολαβεί ως την ανακοίνωση της τελικής βαθμολογίας, τότε ο Μ. Φ. υποχρεούται να κάνει εγγραφή για ένα επιπλέον εξάμηνο, για να έχει το δικαίωμα να υποβάλει τη διορθωμένη διατριβή ως το τέλος του επόμενου εξαμήνου. Καθυστέρηση υποβολής πέραν των δύο εξαμήνων συνεπάγεται διαγραφή από το πρόγραμμα.
- ζ. Οι τεχνικές λεπτομέρειες σχετικές με τη σύνταξη της Διπλωματικής Διατριβής προβλέπονται από τον Κανονισμό Εκπόνησης Διατριβής του Τμήματος Φιλολογίας.
- η. Φοιτητής ο οποίος δεν έχει αποκτήσει ΜΔΕ, μετά την πάροδο έξι (6) εξαμήνων από την ημερομηνία εγγραφής του, διαγράφεται από το ΠΜΣ. Στο χρόνο των έξι εξαμήνων δεν υπολογίζεται ο χρόνος, κατά τον οποίο ο φοιτητής έχει διακόψει νόμιμα, ύστερα από απόφαση της ΓΣΕΣ, τις σπουδές του (στράτευση, λόγοι υγείας, εγκυμοσύνη κλπ.).

6. Αρχείο Σπουδών

Στη Γραμματεία του Τμήματος τηρείται αρχείο με ατομική μερίδα για κάθε Μ. Φ., στην οποία καταγράφονται τα μαθήματα που παρακολουθεί και οι βαθμολογίες που επιτυγχάνει, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο σχετικό με τις σπουδές του.

ΑΡΘΡΟ 8

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ

1. Κριτήρια εισαγωγής

- α. Στον μεταπτυχιακό κύκλο που οδηγεί σε Διδακτορική Διατριβή γίνονται δεκτοί κάτοχοι του ΜΔΕ του ΠΜΣ του Τμήματος, το οποίο αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής, ή κάτοχοι ΜΔΕ άλλου Τμήματος Φιλολογίας ελληνικού ή ξένου ΑΕΙ. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να γίνουν δεκτοί από τη ΓΣΕΣ και κάτοχοι ΜΔΕ άλλων Τμημάτων ή Σχολών, ύστερα από τεκμηριωμένη εισήγηση της ΣΕΜΣ. Με απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος είναι δυνατό να καθορίζονται πρόσθετες υποχρεώσεις παρακολούθησης μεταπτυχιακών μαθημάτων ή και εξετάσεων σε ευρύτερες θεματικές περιοχές για τους υποψήφιους

διδάκτορες, που είναι ήδη κάτοχοι συναφούς ΜΔΕ. Μεταπτυχιακοί Φοιτητές β' κύκλου του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, στο οποίο συμμετέχει το Τμήμα Φιλολογίας, μπορούν να μετακινηθούν, με αίτησή τους και απόφαση της ΓΣΕΣ, στο ΠΜΣ του Τμήματος Φιλολογίας, σε οποιοδήποτε στάδιο των σπουδών τους και αν βρίσκονται.

- β. Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται από τη ΓΣΕΣ ύστερα από πρόταση της ΣΕΜΣ. Γιά την επιλογή, εκτός από τον βαθμό του ΜΔΕ, συνεκτιμώνται στοιχεία αντίστοιχα προς τα κριτήρια επιλογής στον πρώτο κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών, καθώς και η γνώση ξένων γλωσσών. Η γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας αποτελεί προϋπόθεση για την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής και διαπιστώνεται, όπως προβλέπεται στο σημείο 5.2 του παρόντος ΕΚΛ.
- γ. Ο υποψήφιος έρχεται σε επαφή με ένα μέλος ΔΕΠ που δέχεται να επιβλέψει τη διατριβή. Κατόπιν αυτού υποβάλλει αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος, η οποία περιλαμβάνει: α) Αντίγραφα τίτλων σπουδών (Πτυχίου και ΜΔΕ, τίτλων γλωσσομάθειας)· β) Σύνοψη του θέματος της Διδακτορικής Διατριβής· γ) Τυχόν επιπλέον ερευνητικό έργο. Η ΣΕΜΣ φέρει την αίτηση του υποψηφίου προς συζήτηση στη ΓΣΕΣ, η οποία αποφασίζει σχετικά.
- δ. Αιτήσεις υποβάλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας κατά τις περιόδους 1-15 Οκτωβρίου και 1-15 Μαρτίου.

2. Επίβλεψη και συμβουλευτική επιτροπή

Εφόσον ο υποψήφιος γίνει δεκτός στο Πρόγραμμα, η ΣΕΜΣ με βάση την αρχική εισήγηση προτείνει εντός έξι (6) μηνών στη ΓΣΕΣ το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ, τη Συμβουλευτική Επιτροπή απαρτιζόμενη από άλλα δύο μέλη ΔΕΠ σχετικής ειδικότητας, και το θέμα της Διδακτορικής Διατριβής.

3. Πρόοδος της έρευνας

Τον πρώτο χρόνο ο υποψήφιος, σε συνεργασία με τον Επιβλέποντα και τη Συμβουλευτική Επιτροπή, εντοπίζει και εξοικειώνεται με τις βασικές βιβλιογραφικές πηγές του αντικειμένου της έρευνάς του. Διατυπώνει πληρέστερη πρόταση της Διατριβής, που περιλαμβάνει ανάλυση του θέματος που θα ερευνηθεί (ή μια πρώτη μορφή ενός κεφαλαίου) και αναλυτικό σχεδιάγραμμα της συνολικής οργάνωσης της διατριβής, καθώς και τη βασική βιβλιογραφία. Η πλήρης πρόταση κατατίθεται στον οικείο Τομέα ο οποίος τη διαβιβάζει στη ΣΕΜΣ. Ο υποψήφιος συνεργάζεται τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο με τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής και υποβάλλει σε αυτήν κάθε χρόνο γραπτή έκθεση για την πορεία της έρευνάς του. Η Συμβουλευτική Επιτροπή μπορεί να ζητεί από τον υποψήφιο να παρουσιάζει κάθε χρόνο σε ανοικτό σεμινάριο μέρος της εργασίας του. Σε συνεννόηση με τη Συμβουλευτική Επιτροπή ενδέχεται επίσης να κληθεί ο υποψήφιος να παρακολουθήσει πρόσθετα σεμινάρια στον χώρο της ειδικότητάς του ή να διεξαγάγει επιτόπιες έρευνες σε αρχεία, βιβλιοθήκες ή μνημεία στην Ελλάδα ή το εξωτερικό. Ο υποψήφιος δίδκτωρ μπορεί επίσης να παρακολουθήσει για ένα χρονικό διάστημα σεμινάρια σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού (μέσω του Προγράμματος Erasmus-Socrates κλπ.).

4. Υποβολή και υποστήριξη της διατριβής

- α. Όταν όλα τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής συμφωνούν ότι η διατριβή έχει ολοκληρωθεί, ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται από το άρθρο 12, § 5β-δ του Ν. 2083/92, δηλαδή πιστοποιούν με έγγραφο προς τη ΓΣΕΣ ότι ολοκληρώθηκε η διατριβή και ζητούν να οριστεί Εξεταστική Επιτροπή. Ταυτόχρονα κατατίθεται από την τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή εισήγηση, καθώς επίσης αίτηση του υποψηφίου, συνοδευόμενη από επτά αντίτυπα της Διδακτορικής Διατριβής. Μετά την έγκρισή της και τις ενδεχόμενες διορθώσεις ο υποψήφιος υποβάλλει στη Γραμματεία όσα αντίτυπα προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία.

β. Η δημόσια υποστήριξη και εξέταση της διατριβής, η έγκριση και η βαθμολογία της, καθώς και η κατομολόγηση του διδάκτορα, ακολουθούν τις διαδικασίες που ορίζει ο νόμος.

γ. Ο ελάχιστος χρόνος για την ολοκλήρωση της Διδακτορικής Διατριβής είναι έξι (6) διδακτικά εξάμηνα από την κατάθεση του θέματος. Ο μέγιστος χρόνος είναι δώδεκα (12) εξάμηνα. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να δίδεται παράταση του μεγίστου χρόνου για τέσσερα (4) ακόμη εξάμηνα, ύστερα από ειδικά αιτιολογημένη πρόταση της Συμβουλευτικής Επιτροπής και απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μετά από πρόταση της Συμβουλευτικής Επιτροπής και ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της ΓΣΕΣ είναι δυνατόν να μην προσμετράται συγκεκριμένη χρονική περίοδος στη διάρκεια εκπόνησης της Διατριβής.

ΑΡΘΡΟ 9

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Ως Μεταπτυχιακοί Φοιτητές (Μ. Φ.) θεωρούνται τόσο εκείνοι που παρακολουθούν προγράμματα τα οποία οδηγούν στη χορήγηση ΜΔΕ, όσο και εκείνοι οι οποίοι εκπονούν Διδακτορική Διατριβή μέσα στο πλαίσιο του ΠΜΣ. Στη συγκεκριμένη κατηγορία εντάσσονται και όσοι εκπονούν Διδακτορική Διατριβή μέσα από διαδικασίες που εγκρίνει το Τμήμα, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Ν. 2083/1992. Με την έναρξη της λειτουργίας του ΠΜΣ στο Τμήμα Φιλολογίας, υποψήφιοι που εκπονούν διδακτορική διατριβή στις ειδικεύσεις του Προγράμματος εντάσσονται αυτοδικαίως στο Πρόγραμμα με διαπιστωτική πράξη, που εκδίδει ο Πρόεδρος του Τμήματος με εισήγηση της τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής και ακολουθούν εφεξής τη διαδικασία που προβλέπεται σε αυτό. Στους Μ. Φ. είναι δυνατόν να ανατίθεται επικουρικό έργο (επιτήρηση εξετάσεων, εποπτεία Σπουδαστηρίου-Εργαστηρίου, φροντιστηριακές ασκήσεις κλπ) μόνο σύμφωνα με αποφάσεις των αρμόδιων συλλογικών οργάνων. Οι Μ. Φ. έχουν όλες τις κοινωνικές παροχές που προβλέπονται για τους προπτυχιακούς φοιτητές/-τριες, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των διατάξεων του νόμου. Στους Μ. Φ. χορηγούνται υποτροφίες και δάνεια, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι φοιτητές του ΠΜΣ δεν καταβάλλουν δίδακτρα.

ΑΡΘΡΟ 10
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- α. Στους υποψήφιους διδάκτορες παλαιού συστήματος που εντάχθηκαν στο ΠΜΣ κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος ΕΚΛ παρέχεται διπλάσιος χρόνος για την εκπόνηση της Διδακτορικής τους Διατριβής, δηλ. δώδεκα (12) έτη, χωρίς άλλη δυνατότητα παράτασης.
- β. Όλως εξαιρετικώς σε όσους υποψήφιους διδάκτορες παλαιού τύπου βρίσκονται σήμερα στο τελικό στάδιο συγγραφής της Διδακτορικής Διατριβής παρέχεται η δυνατότητα να καταθέσουν και να ολοκληρώσουν την υποστήριξη της Διδακτορικής Διατριβής τους σε ένα χρόνο από την ψήφιση του παρόντος ΕΚΛ, δηλαδή ως την 28^η Ιουνίου 2006.

ΑΡΘΡΟ 11
ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Ο παρών Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας (ΕΚΛ) του ΠΜΣ του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων συντάχθηκε από ειδική Επιτροπή και εγκρίθηκε από τη ΓΣΕΣ στην υπ' αρ. 382/28.6.2005 συνεδρία. Θα ισχύσει δε *απαρέγκλιτα* για διάστημα δύο (2) ετών από την ψήφισή του. Οποιαδήποτε μερική ή ολική τροποποίηση ή αντικατάστασή του απαιτεί απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος Φιλολογίας.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, ...

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Μ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Γ. Εξεταστέα Ύλη

I. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

α) ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ομήρου *Ίλιάδος* Ω

Σοφοκλέους *Ήλέκτρα*, Ευριπίδου *Βάκχαι*.

Θουκυδίδου *Ξυγγραφή*ς Βιβλ. 1^ο

Άγνωστο κείμενο

Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας από τις αρχές έως και τον 5ο αιώνα.

Η εξέταση του γνωστού κειμένου περιλαμβάνει μετάφραση, κριτικές, ερμηνευτικές - πραγματολογικές και γραμματολογικές παρατηρήσεις.

Η εξέταση του άγνωστου κειμένου περιλαμβάνει μετάφραση, γραμματικές και συντακτικές παρατηρήσεις.

β) ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Βιργιλίου *Αινειάδα* (*Aeneis*) VI.

Λατινικό Μυθιστόρημα:

α) Γ. Πετρώνιου *Satyricon* κεφφ. 1-4· 26, 7-34, 10· 37-38· 51· 61, 5-63, 10· 71· 110,6-113. Και από μετάφραση ολόκληρη η *Cena Trimalchionis* (= *Satyr.* κεφ. 26, 7-78,8)

β) Απουλίου *Μεταμορφ.* I, 1.IV, 28· V, 22-23.

Άγνωστο κείμενο: Γ. Ιουλ. Καίσαρος (& A.Hirti), *De bello Gallico* I-VIII.

Ιστορία της λατινικής λογοτεχνίας της χρυσής και αργυρής εποχής.

Η εξέταση του γνωστού κειμένου περιλαμβάνει μετάφραση, κριτικές ερμηνευτικές -πραγματολογικές και γραμματολογικές παρατηρήσεις.

Η εξέταση του άγνωστου κειμένου περιλαμβάνει μετάφραση, γραμματικές και συντακτικές παρατηρήσεις.

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

α) ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

1. Richardson N., Ομήρου *Ίλιάδα*, τόμος ΣΤ' (μετάφρ. Μ. Νούσια, επιμ. Α. Ρεγκάκος, εκδόσεις University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2005).

2. Dodds E.R., Ευριπίδου *Βάκχαι*. Κριτική και ερμηνευτική έκδοση (μετάφρ. Γ.Υ. Πετρίδου – Δ.Γ. Σπαθάρας, εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2004).

3. Hornblower S., *Commentary on Thucydides*, τόμος Α' (μετάφρ. Φ. Πετίκα, επιμ. Α. Ρεγκάκος, εκδόσεις University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2006).

4. Easterling P.E. – Knox B.M.W., *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας* (μετάφρ. Ν. Κονομής – Χρ. Γρίμπας – Μ. Κονομή, εκδόσεις Δ. Παπαδήμα, Αθήνα 2000).

5. Lesky A., *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας* (μετάφρ. Α. Τσοπανάκης, εκδόσεις Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2006).

6. Lesky A., *Η Τραγική Ποίηση των Αρχαίων Ελλήνων*, τόμοι Α' και Β' (μετάφρ. Ν. Χουρμουζιάδης, εκδόσεις MIET, Αθήνα 2003).

β) ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

1. Austin R.G., Βιργιλίου *Αινειάδος* βιβλίο VI (μετάφρ. Λ. Τρομάρας, εκδόσεις University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2005).

2. Albrecht M., *Ιστορία της Ρωμαϊκής Λογοτεχνίας*, τόμοι Α' και Β' (μετάφρ. Δ. Ζ. Νικήτας, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2007).

3. Kenney E.J. – Clausen W.V., *Ιστορία της Λατινικής Λογοτεχνίας* (μετάφρ. Θ.

Πίκουλας – Α. Σιδέρη – Τόλια, επιμ. Α. Στεφανής, εκδόσεις Δ. Παπαδήμα, Αθήνα 1998).

4. Ράιος Δ., *Λατινικό Μυθιστόρημα, Πετρώνιος-Απουλῆιος* (Πανεπιστημιακές Παραδόσεις, Γιάννενα 1999).

5. Καλογεράς, Κ. Α.: Caesar, *De Bello Gallico*, εκδόσεις Δ. Παπαδήμα, Αθήνα 1977.

II. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΜΝΕΦ

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

ΚΕΙΜΕΝΑ

α) Ποίηση

1) Επιγράμματα του Αγαθία (*Ελληνική Ανθολογία* 1.34-36, 5.237, 5.261, 5.267, 5.276, 5.289, 5.294, 5.299, 5.302).

2) *Ακάθιστος Ύμνος*

3) Ιωάννης Δαμασκηνός, *Κανόν εις την γέννησιν του Χριστού*.

4) *Βασίλειος Διγενής Ακρίτης* (κατά το χειρόγραφο του Εσκοριάλ) και το άσμα του *Αρμούρη*. Κριτική έκδοση, Εισαγωγή, Σημειώσεις, Γλωσσάριο Στυλιανού Αλεξίου. Ερμής, Αθήνα 1985.

5) Πτωχοπροδρομικά: (Εκδ. Hans Eideneier, Ptochoprodromos: Einführung, kritische Ausgabe, deutsche Übersetzung ή D.-C. Hesselring and H. Pernot, eds., *Poèmes Prodromiques en Grec Vulgaire*, 1910).

β) Πεζογραφία

1) Προκόπιος, *De bellis* [έκδ. G. Wirth, (post J. Hauray), *Procopii Caesariensis opera omnia*, vol. 1 (Leipzig, Teubner, 1962), σελ. 307-417].

2) Μ. Ψελλός, *Χρονογραφία* (έκδ. E. Renauld, *Michel Psellos. Chronographie ou histoire d'un siècle de Byzance (976-1077)*, vol.1, [Paris, les Belles Lettres, 1926], σελ. 32-116.

14) ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

1. H.-G. Beck, *Ιστορία της Βυζαντινής Δημόδους Λογοτεχνίας*, μετάφρ. Νίκη Eideneier, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1988.

2. H. Hunger, *Βυζαντινή Λογοτεχνία*, Τομ. Α' και Β', Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 1987-89.

3. Α. Καρπόζηλος, *Βυζαντινοί ιστορικοί και χρονογράφοι*, τ. Α' (4ος-7ος αι.), Αθήνα, εκδ. Κανάκη, 1997.

4. J.N. Ljubarskij, *Η Προσωπικότητα και το έργο του Μιχαήλ Ψελλού*. (Μτφ. Αργυρώ Τζέλεσι) Αθήνα Εκδ. Κανάκη, 2004.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

1. Ιστορία της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας

ΒΟΗΘΗΜΑ

Λίνος Πολίτης, *Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 4^η έκδοση, Αθήνα 1985 (ή οποιαδήποτε μεταγενέστερη έκδοση).

2. Κείμενα της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας

2.1. Ποίηση: Διον. Σολωμός, Κ. Π. Καβάφης, Γ. Σεφέρης*

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

Γ. Κεχαγιόγλου (επιμ.), *Εισαγωγή στην ποίηση του Σολωμού*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2003.

Μ. Πιερής (επιμ.), *Εισαγωγή στην ποίηση του Καβάφη*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2005.

Δ. Δασκαλόπουλος (επιμ.), *Εισαγωγή στην ποίηση του Σεφέρη*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2005.

*Σημείωση: Οι υποψήφιοι οφείλουν να είναι πλήρως εξοικειωμένοι με το σύνολο του έργου των τριών ποιητών.

2.2. Πεζογραφία: Π. Καλλιγιάς, Δ. Βικέλας, Εμμ. Ροΐδης, Αλ. Παπαδιαμάντης, Γ. Βιζυηνός, Κ. Χατζόπουλος, Κ. Θεοτόκης, Γ. Θεοτοκάς, Κ. Πολίτης, Σ. Τσίρκας, Δ. Χατζής, Άλ. Κοτζιάς, Γ. Ιωάννου.

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

Τα οικεία κεφάλαια από τα ακόλουθα έργα:

Ν. Βαγενάς κ.ά. (επιμ.), *Η παλαιότερη πεζογραφία μας*, τ. Γ'-ΙΑ', Σοκόλης, Αθήνα 1999.

Τ. Καρβέλης κ.ά. (επιμ.), *Η μεσοπολεμική πεζογραφία*, τ. Α'-Η', Σοκόλης, Αθήνα 1996.

Τ. Καρβέλης κ.ά. (επιμ.), *Η μεταπολεμική πεζογραφία*, τ. Α'-Η', Σοκόλης, Αθήνα 1996.

3. Συγκριτική Γραμματολογία

ΒΟΗΘΗΜΑ

Martin Travers, *Εισαγωγή στη Νεότερη Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία*, μτφρ. Ι. Ναούμ-Μ. Παπαηλιάδη, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2006.

4. Θεωρία της Λογοτεχνίας

ΒΟΗΘΗΜΑ

Μπενάτσης, *Θεωρία Λογοτεχνίας, Δομισμός και Σημειωτική*, Αθήνα Καλέντης 2010.

II. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

1 Γενική Γλωσσολογία: Φωνητική - Φωνολογία, Μορφολογία, Σύνταξη, Λεξικολογία - Λεξικογραφία, Σημασιολογία, Πραγματολογία, Ιστορία της γλωσσικής επιστήμης, Ψυχολογία, Κατάκτηση Γλώσσας, Διαλεκτολογία.

2 Ιστορική/ Συγκριτική Γλωσσολογία: Ιστορική Γλωσσολογία, Ιστορία της ελληνικής γλώσσας, Ιστορία της λατινικής γλώσσας, Βαλκανική Γλωσσολογία, Ρομανική Γλωσσολογία, Γλώσσες της Μεσογείου.

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

- 3) V. Fromkin, R. Rodman & Hyams, *Εισαγωγή στη μελέτη της Γλώσσας*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2008.
- 4) M. Nespor, *Φωνολογία*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 1999.
- 5) P. Ladefoged, *Εισαγωγή στη Φωνητική*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2006.
- 6) A. Ράλλη, *Μορφολογία*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2005.
- 7) Θεοφανοπούλου-Κοντού, Δ. (2002). *Γενετική Σύνταξη. Το πρότυπο της Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμευσης*. Καρδαμίτσας.
- 8) J. Lyons, *Γλωσσολογική Σημασιολογία*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 1999.
- 9) Γ. Μπαμπινιώτης, *Συνοπτική ιστορία της ελληνικής γλώσσας*, Αθήνα 2000.
- 10) Α.-Φ. Χριστίδης (επιμ.), *Ιστορία της ελληνικής γλώσσας*, εκδ. Ινστ. Νεοελλ. Σπ., Θεσσαλονίκη 2001, σσ. 21-107, 121-267, 281-370, 383-520, 720-769, 885-910, 947-971 και 983-996.
- 11) R. Browning, *Η ελληνική γλώσσα μεσαιωνική και νέα*, εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 1991.

Δ. Επιτροπή Εξετάσεων ΠΜΣ 2013-14

I. ΚΛΑΣΙΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

A. Επιτροπή γραπτών εξετάσεων οι κ.κ.:

Αρχαία Ελληνικά: I. Ν. Περυσινάκης, Ε. Χουλιάρη, Ε. Γκαστή
Λατινικά: Μ. Παπαδημητρίου, Φ. Πολυμεράκης, Ε. Καρακάσης

B. Επιτροπή Συνέντευξης οι κ.κ.:

Σ. Δημητριάδη-Κωνσταντινίδη, Μ. Λιάτση, Ε. Καρακάσης

Γ. Συντονιστική Επιτροπή:

Γ. Ζωγράφου, Σ. Μερσινιάς

II. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

A. ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

1. Επιτροπή Γραπτών Εξετάσεων οι κ.κ.:

I. Μαυρομάτης, Α. Αλεξάκης, Α. Αγγέλου

2. Επιτροπή Συνέντευξης οι κ.κ.:

I. Μαυρομάτης, Α. Αλεξάκης, Α. Αγγέλου

3. Συντονιστική Επιτροπή οι κ.κ.:

I. Μαυρομάτης, Α. Αλεξάκης

B. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

1. Επιτροπή Γραπτών Εξετάσεων οι κ.κ.:

Π. Καγιαλής, I. Παπαθεοδώρου, Δ. Καργιώτης

2. Επιτροπή Συνέντευξης οι κ.κ.:

Γ. Παπαθεοδώρου, Α. Βογιατζόγλου, Δ. Καργιώτης,

3. Συντονιστική Επιτροπή:

Π. Καγιαλής, I. Παπαθεοδώρου

III. ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

1. Επιτροπή Γραπτών Εξετάσεων οι κ.κ.:

Μ. Λεκάκου, Μ. Μαστροπαύλου

2. Επιτροπή Συνέντευξης οι κ.κ.:

Μ. Λεκάκου, Μ. Μαστροπαύλου

3. Συντονιστική Επιτροπή οι κ.κ.:

Μ. Λεκάκου, Μ. Μαστροπαύλου

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Α. Αγγλικά: Σ. Δημητριάδη Κωνσταντινίδη, Α. Βογιατζόγλου, Μ. Λεκάκου

Β. Γερμανικά: Ε. Χουλιάρá, Μ. Λιάτση

Γ. Γαλλικά: Ε. Χουλιάρá, Α. Ζωγράφου, Δ. Καργιώτης

Δ. Ισπανικά: Ε. Γκαστή, Μ. Λιάτση

Ε. Ιταλικά: Ι. Μαυρομάτης, Ε. Γκαστή, Φ. Πολυμεράκης

ΣΤ. Πρόγραμμα Μαθημάτων Ακαδημαϊκού Έτους 2013-14

I. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

I.

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Εξάμ.	Μάθημα	Διδάσκων
I	Αρχαϊκές ηθικές αξίες και πολιτική συμπεριφορά σε έργα του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη Πολιτικοί λόγοι στην αρχαία ελληνική ιστοριογραφία	I.N. Περυσινάκης Γ. Ζωγράφου
III	Μυκηναϊκά κείμενα και ομηρικά έπη Πολιτική και Ιδεολογία στο έπος των Φλαβίων	Σ. Κωνσταντινίδη Ε. Καρακάσης

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

II	Ηθική και Πολιτική Σκέψη στον Αριστοτέλη Ζητήματα εσωτερικής ποιητικής στην Αρχαία Ελληνική Λογοτεχνία	Μ. Λιάτση Ε. Γκαστή
----	---	------------------------

II. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΜΝΕΦ

A. ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Εξάμ.	Μάθημα	Διδάσκων
I-III	Η ξενιτειά στην υστεροβυζαντινή λογοτεχνία Ποίηση και υμνογραφία	I. Μαυρομάτης Αλ. Αλεξιάκης

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

II	Κριτική των κειμένων και έκδοση των πηγών Επιστολογραφία	I. Μαυρομάτης Αλ. Αλεξιάκης
----	---	--------------------------------

B. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Εξάμ.	Μάθημα	Διδάσκων
I-III	Όψεις της αρχαιότητας στην ελληνική ποίηση του 20ού αιώνα Κριτικές διαμάχες (19ος-20ός αιώνας) : η ρητορική της αντιλογίας	Τ. Καγιαλής Γ. Παπαθεοδώρου

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

II	Ο Γ. Σεφέρης και ο μοντερνισμός: Ιδεολογία και ποιητική	Τ. Καγιαλής
----	---	-------------

Ποιήματα για ποιητές: από τη ρητορική του εγκωμίου Α. Βογιατζόγλου
ως τη σάτιρα και την παρωδία

III. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Εξάμ.	Μάθημα	Διδάσκων
I-III	Μορφολογία και νοητικό λεξικό. Τα τονικά συστήματα διαγλωσσικά: Δεδομένα, Θεωρία, Ανάλυση	Μ. Μαστροπαύλου Ι. Τοπιντζή

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

II	Σύνταξη – Σημασιολογία Ζητήματα Ψυχογλωσσολογίας	Μ. Λεκάκου Μ. Μαστροπαύλου
----	---	-------------------------------

Z. Περιεχόμενο Μαθημάτων

I. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ – I

ΑΡΧΑΪΚΕΣ ΗΘΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΕ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ

(I. N. Περυσινάκης)

Όροι ηθικών αξιών και πολιτικής και οικονομικής συμπεριφοράς στην αρχαϊκή λογοτεχνία, ιδιαίτερα τον Όμηρο. Εξέταση των όρων αυτών σε έργα του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη: πώς και πόσο εξελίσσονται και ποιο περιεχόμενο αποκτούν.

Ιδιαίτερα ερμηνεύονται και εξετάζονται έργα όπως: Πλάτωνος Απολογία, Πρωταγόρας, Γοργίας, Μένων, Πολιτεία, Νόμοι. και Αριστοτέλους Ηθικά Νικομάχεια, Πολιτικά, Ρητορική, Ποιητική, Αθηναίων Πολιτεία, Ηθικά Ευδήμεια (και Ψευδο-Ξενοφώντος Αθηναίων Πολιτεία).

Η εξέταση περιλαμβάνει εργασίες των φοιτητών πάνω στα παραπάνω έργα με απαιτήσεις πρωτοτυπίας και χρήση της επί μέρους βιβλιογραφίας.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ

(Γ. Ζωγράφου)

Ορισμός του θέματος, αρχή και εξέλιξη αυτού του είδους των λόγων. Θα διευρενήσομε, μελετώντας συγκριτικά επιλεγμένα χωρία από τον Ηρόδοτο και τον Θουκυδίδη, τη μορφή, τις ιδέες, τη γλώσσα και το ύφος των πολιτικών λόγων, τη σχέση τους με προηγούμενα λογοτεχνικά είδη, τις επιδράσεις σύγχρονων πνευματικών ρευμάτων στη διαμόρφωσή τους, καθώς και την επίδραση, αν υπάρχει, του ενός ιστορικού προς τον άλλον.

Οι φοιτητές υποχρεούνται να εκπονήσουν, στη διάρκεια του εξαμήνου, εργασία σε θέματα σχετικά με το μάθημα.

ΕΞΑΜΗΝΟ ΙΙΙ

ΜΥΚΗΝΑΪΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΟΜΗΡΙΚΑ ΕΠΗ

(Σ. Κωνσταντινίδη)

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής θεματικές ενότητες:

- Παρουσίαση των βασικών προβλημάτων ανάγνωσης και ερμηνείας των μυκηναϊκών κειμένων.
- Κοινά γλωσσικά στοιχεία στα μυκηναϊκά κείμενα και τα ομηρικά έπη.
- Διερεύνηση θεμάτων επικής μυκηναϊκής ποίησης. Προφορικός και γραπτός λόγος στη μυκηναϊκή εποχή.
- Συγκριτική μελέτη ομηρικών επών και μυκηναϊκών κειμένων για τη διαφώτιση διαφόρων πτυχών του μυκηναϊκού κόσμου όπως: η κοινωνική δομή, η διοικητική οργάνωση και το οικονομικό σύστημα, η θρησκεία, η στρατιωτική οργάνωση και άλλα θέματα δημόσιου και ιδιωτικού βίου.

Η εκπόνηση εργασίας είναι υποχρεωτική.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΕΠΟΣ ΤΩΝ ΦΛΑΒΙΩΝ

(Ε. Καρακάσης)

Στο πλαίσιο των μαθημάτων θα εξετασθεί η διαδραστική σχέση πολιτικής / ιδεολογίας και λογοτεχνίας με πεδίο εφαρμογής την επική ποίηση της περιόδου των Φλαβίων (Βαλέριος Φλάκκος (Argonautica), Στάτιος (Thebais, Achilleis), Σίλιος Ιταλικός (Punica)). Πιο συγκεκριμένα, θα μελετηθούν οι τρόποι με τους οποίους η επική παραγωγή, κατά τον principatus των Βεσπασιανού και Δομιτιανού, 'συνομιλεί' τόσο με το προγενέστερο ρωμαϊκό έπος (Έννιος, Βεργίλιος, Λουκανός) όσο και με σύγχρονα κείμενα ιστορικού, κατά βάση, χαρακτήρα (π.χ. Τάκιτος), με σκοπό την σύνθεση του εγκωμίου του αυτοκράτορα ή της αυτοκρατορικής ιδεολογίας εν γένει ή, αντιθέτως, την κρυπτική κριτική του princeps και του principatus.

Η εκπόνηση εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου είναι υποχρεωτική

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ

(Μ. Λιάτση)

Παρουσίαση και μελέτη των δύο ενιαίων όψεων της Πρακτικής Φιλοσοφίας του Αριστοτέλη: της Ηθικής και της Πολιτικής. Ζητήματα κατανόησης και ερμηνείας των σημαντικότερων εννοιών και διδασκαλιών στο ηθικό έργο του Αριστοτέλη. Κατάδειξη της συστηματικής σχέσης μεταξύ τους καθώς και της συνάρτησής τους με την αριστοτελική πολιτική θεωρία. Ανάλυση αυτής και διερεύνηση των βασικότερων σταθμών της.

Υποχρεωτική εκπόνηση και παρουσίαση εργασίας κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

(Ε. Γκαστή)

Ορισμός του όρου «εσωτερική ποιητική».

Εξέταση αντιπροσωπευτικών χωρίων από όλα τα είδη της ΑΕΛ (επική ποίηση, διδακτικό έπος, λυρική ποίηση, τραγική ποίηση, κωμωδία, ελληνιστική ποίηση) όπου εμφανίζονται ενοφθαλμισμένες αρχές ενδοποιητικής θεωρίας.

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές εκπονούν εργασία με σχετικό θέμα.

II. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΜΝΕΦ

A. ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

<p style="text-align: center;">Η ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΛΟΓΙΑΣ. ΚΡΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΜΑΧΕΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (19ος-20ός ΑΙΩΝΑΣ) (Γ. Παπαθεοδώρου)</p>
--

Στο σεμινάριο εξετάζεται η ιστορία της νεοελληνικής κριτικής μέσα από τις διαμάχες που σφράγισαν την πορεία της λογοτεχνίας. Σε θεωρητικό επίπεδο, αναλύεται η έννοια της κριτικής διαμάχης μέσα από τη «ρητορική της αντιλογίας» · ως στρατηγική, δηλαδή, του λόγου που επιβάλλει συγκεκριμένη δομή επιχειρημάτων, πολεμικό ύφος και ιδεολογικές χρήσεις των ερμηνειών. Στο μάθημα, εξετάζονται συγκεκριμένα παραδείγματα κριτικών διαμαχών, ενταγμένα μέσα στην ευρύτερη διανοητική και πολιτισμική ιστορία του Νέου Ελληνισμού.

<p style="text-align: center;">ΟΥΣΙΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ 20ού ΑΙΩΝΑ (Τ. Καγιαλής)</p>

Σκοπός του σεμιναρίου είναι: α) η ανάχνευση και διερεύνηση των ιδεολογικών και αισθητικών λειτουργιών τις οποίες επιτελούν οι αρχαιολογικές αναφορές της ελληνικής ποίησης του 20ού αιώνα (αναφορές σε αρχαιοελληνικά μνημεία και ερείπια, μυθολογικές και ιστορικές παραπομπές, ευθείες και υπαινικτικές παραπομπές στην αρχαία ελληνική γραμματεία, γλωσσικές προσμίξεις κ.ά.) και β) η κριτική εξέταση της ερμηνευτικής και αξιολογικής συζήτησης του αντικειμένου στο πλαίσιο της σύγχρονης φιλολογικής κριτικής. Πεδίο αναφοράς του σεμιναρίου είναι ένα ευρύ φάσμα ποιητών, από τον Καβάφη και τον Παλαμά μέχρι την ποίηση της «γενιάς του '70».

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

<p style="text-align: center;">Ο Γ. ΣΕΦΕΡΗΣ ΚΑΙ Ο ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ: ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΙΚΗ (Τ. Καγιαλής)</p>

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η επανεξέταση της συνάφειας της ποίησης και της ποιητικής του Γιώργου Σεφέρη με τις θεωρητικές, αισθητικές και ιδεολογικές αναζητήσεις που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του αγγλοσαξονικού μοντερνισμού. Θα ξεκινήσουμε με μια επισκόπηση ορισμένων κεντρικών ποιητικών και δοκιμιακών κειμένων των Ezra Pound, T. S. Eliot και W. B. Yeats αλλά και της πρόσφατης βιβλιογραφίας γύρω από την ποιητική του (αγγλοσαξονικού) μοντέρνου. Στη συνέχεια θα επιχειρήσουμε μια ενδελεχή ανάγνωση ποιητικών και δοκιμιακών κειμένων του Σεφέρη, προσπαθώντας να εντοπίσουμε και να ερμηνεύσουμε την αφομοίωση, διάθλαση ή και προσαρμογή μοντερνιστικών

αντιλήψεων και επεξεργασιών στο σφαιρικό έργο. Στο πλαίσιο αυτής της αναζήτησης θα ασχοληθούμε συστηματικά και με την κριτική πρόσληψη της σχέσης του Σεφέρη με τον μοντερνισμό, από τη δεκαετία του 1930 ως τις μέρες μας.

**ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΟΙΗΤΕΣ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΓΚΩΜΙΟΥ ΩΣ
ΤΗ ΣΑΤΙΡΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΡΩΔΙΑ**
(Α. Βογιατζόγλου)

Στο σεμινάριο αυτό θα εξεταστεί η θεματική κατηγορία των ποιημάτων που έχουν ως θέμα ποιητές. Πρόκειται για μια ακμαία λογοτεχνική παράδοση, που έχει τις ρίζες της στην αρχαιότητα, αρχής γενομένης από τα αρχαία επιγράμματα για τον Όμηρο, τον Πίνδαρο, τη Σαπφώ ή τους τραγικούς. Θα γίνει μια αναδρομή στην κλασική παράδοση, καθώς και στην παράδοση των ευρωπαϊκών ποιημάτων για ποιητές, από την αναγέννηση ως τις μέρες μας, με έμφαση στον αγγλοσαξωνικό χώρο. Στη συνέχεια, θα εξεταστούν τα σχετικά ποιήματα των Νεοελλήνων ποιητών των δυο τελευταίων αιώνων. Θα συζητηθούν ζητήματα ορολογίας και κατηγοριοποίησης των σχετικών ποιημάτων, τα οποία εκτείνονται από τα επετειακά εγκώμια και τους επικήδειους ως τη σάτιρα και την παρωδία. Τα ποιήματα θα εξεταστούν ως αναπόσπαστο τμήμα της ιστορίας της νεοελληνικής ποίησης και κριτικής, καθώς συχνά αποτιμούν το έργο των ποιητών για τους οποίους γράφτηκαν, συγκροτούν και υποστηρίζουν ποιητικές γενεαλογίες, εκφράζουν συντεχνιακές συμμαχίες και ανταγωνισμούς κλπ.

B. ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Η ΞΕΝΙΤΙΑ ΣΤΗΝ ΥΣΤΕΡΟΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
(Ι. Μαυρομάτης)

Το θέμα της ξενιτιάς στη βυζαντινή και μεταβυζαντινή λογοτεχνία με ιδιαίτερη έμφαση στους τελευταίους βυζαντινούς αιώνες, τότε που λόγω κυρίως των τουρκικών επιδρομών ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού, και μάλιστα το πιο δυναμικό, έπαιρνε το δρόμο της ξενιτιάς. Παρουσίαση των κειμένων της περιόδου: χειρόγραφη παράδοση, εκδόσεις, περιεχόμενο, γλώσσα και σχέσεις των κειμένων αυτών με άλλα κείμενα της εποχής.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΥΜΝΟΓΡΑΦΙΑ
(Α. Αλεξιάκης)

Στο μάθημα αυτό θα ασχοληθούμε με χαρακτηριστικά και αντιπροσωπευτικά δείγματα της Βυζαντινής κοσμικής ποίησης κυρίως επιγράμματα που περιλαμβάνονται στην Ελληνική Ανθολογία και εκτός αυτής (όπως επιγράμματα του Μανουήλ Φιλή και του Χριστόφορου Μυτιληναίου), καθώς και με αντιπροσωπευτικά ποιήματα Εκκλησιαστικής ποίησης όπως ο Ακάθιστος Ύμνος και αποσπάσματα από τον Μεγάλο Κανόνα του Ανδρέα Κρήτης. Τα κείμενα θα αναλύονται με κύριο γνώμονα την

λογοτεχνική τους διάσταση, αλλά αντίστοιχη έμφαση θα δοθεί και στην σωστή κατανόηση του περιεχομένου τους αλλά και των ιστορικών συνθηκών μέσα στις οποίες δημιουργήθηκαν.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΠΗΓΩΝ (Ι. Μαυρομάτης)

Εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία. Έκδοση ενός κειμένου: Προετοιμασία, παρουσίαση, κριτικό υπόμνημα. Παραδείγματα έκδοσης και αποκατάστασης κειμένων. Διπλωματική έκδοση πηγών: Βασικές αρχές.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΠΙΣΤΟΛΟΓΡΑΦΙΑ (Α. Αλεξιάκης)

Οι συλλογές επιστολών από την Βυζαντινή περίοδο είναι πολυάριθμες και ένα μεγάλο μέρος από αυτές είναι ήδη δημοσιευμένο σε, τουλάχιστον, ικανοποιητικές εκδόσεις. Στο μάθημα αυτό θα ξεκινήσουμε με την βασική θεωρία περί Βυζαντινών επιστολών όπως έχει διατυπωθεί αρχικά από τον Ι. Συκουτρή και στη συνέχεια συστηματοποιηθεί από τον Η. Hunger. Στη συνέχεια θα εξετάσουμε αντιπροσωπευτικά δείγματα επιστολών από την πρώιμη (Συνέσιος Κυρήνης, Λιβάνιος, Βασίλειος Καισαρείας), την Μέση (Ιγνάτιος Διάκονος, Θεόδωρος Στουδίτης, Φωτιος, Μιχ. Ψελλός) και την Ύστερη (Νικηφόρος Γρηγοράς, κλπ.) Βυζαντινή περίοδο.

III. ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΝΟΗΤΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ

(Μ. Μαστροπαύλου)

Το μάθημα έχει διπλό στόχο: από τη θεωρητική σκοπιά, αποσκοπεί στο να υπενθυμίσει στους φοιτητές βασικές θεωρητικές γνώσεις Μορφολογίας (π.χ. εσωτερική δομή λέξεων, μορφολογικές διαδικασίες σχηματισμού λέξεων κ.λπ.) και να τους εξοικειώσει με πρότυπα μορφολογικής θεωρίας (Ισχυρός και Αδύναμος Λεξικαλισμός, Κατανεμημένη Μορφολογία). Από την πειραματική σκοπιά, οι φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να εξασκηθούν στη χρήση πειραματικών μεθόδων μελέτης της μορφολογικής επεξεργασίας και οργάνωσης του Νοητικού Λεξικού και στην ερμηνεία εμπειρικών δεδομένων αναφορικά με ερωτήματα που αφορούν στη θέση των διαδικασιών σχηματισμού λέξεων (word formation processes) στο γλωσσικό σύστημα των ομιλητών. Στο τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα κληθούν να εκπονήσουν μια εμπειρική μελέτη μικρής κλίμακας (small-scale study) χρησιμοποιώντας χρονομετρικά πειράματα μορφολογικής επεξεργασίας και να παρουσιάσουν τα ευρήματα και τα συμπεράσματά τους προφορικά και γραπτά σε εργασία 2000-2500 λέξεων.

ΤΑ ΤΟΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΓΛΩΣΣΙΚΑ:

ΔΕΔΟΜΕΝΑ, ΘΕΩΡΙΑ, ΑΝΑΛΥΣΗ

Ι. Τοπιντζή

Στο σεμινάριο αυτό θα διερευνήσουμε την ποικιλία των συστημάτων – στα οποία ανήκει και η Ελληνική – που διαθέτουν δυναμικό τονισμό, το είδους δηλαδή τονισμού όπου κάθε λέξη παρουσιάζει μία τουλάχιστον ιδιαίτερος προεξέχουσα συλλαβή, ενώ συχνά και περισσότερες. Ο στόχος του μαθήματος είναι διττός. Σε εμπειρικό επίπεδο, επιδιώκεται να έρθουν οι φοιτητές σε επαφή με πλήθος δεδομένων από διάφορες γλώσσες και να αποκτήσουν μια συνολική εικόνα του φαινομένου. Σε θεωρητικό επίπεδο, ο στόχος είναι να εξοικειωθούν με καίριες έννοιες (είδη μετρικών ποδών, ρόλος συλλαβικού βάρους, δυσκολία του πόδα, εξτραμετρικότητα, κτλ), καθώς και θεωρίες και αναλύσεις που έχουν αναδειχτεί καταλυτικές στην πορεία της φωνολογικής έρευνας τα τελευταία 20 χρόνια, στο πλαίσιο του κυρίαρχου μοντέλου της Θεωρίας του Βέλτιστου.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΣΥΝΤΑΞΗ -- ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΑ

Μ. Λεκάκου

Στο σεμινάριο αυτό θα επανεξετάσουμε βασικά θέματα θεωρητικής σύνταξης (π.χ. καθολικές αρχές και παραμετρική διαφοροποίηση, ιεραρχική δομή φράσεων και προτάσεων, διαγνωστικά κριτήρια για την ανάλυση σε συστατικά, μετακινήσεις) και θα εμβαθύνουμε σε θέματα που αφορούν ιδιαίτερα τη σχέση σύνταξης και σημασιολογίας. Ως προς τη σχέση σύνταξης και λεξικής σημασιολογίας, θα επικεντρωθούμε στη θεωρία των θεματικών ρόλων και στις διαφορετικές θεωρήσεις για τη συντακτική

πραγμάτωσή τους. Επιμέρους ζητήματα που θα μας απασχολήσουν είναι η διάκριση μεταξύ ανεργαστικών και αναίτιατικών ρημάτων, τα επιχειρήματα και οι διαγλωσσικές ενδείξεις για τη μετακίνηση όρου (A-movement), τα κριτήρια αναίτιατικότητας, καθώς και οι εναλλαγές Φωνής (voice alternations): αναίτιατικές, παθητικές, αυτοπαθείς δομές και δομές μέσης διάθεσης. Ως προς τη σχέση σύνταξης και προτασικής σημασιολογίας, θα εισαγάγουμε το μηχανισμό της μετακίνησης σε θέση μη-όρου (A-bar movement) και θα ερευνήσουμε βάσει αυτού τις δομές εστίασης (focus constructions) και θεματοποίησης (topic constructions), καθώς και το σχηματισμό ερωτηματικών και άλλων (δευτερευουσών) προτάσεων.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

(Μ. Μαστροπαύλου)

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με θεωρητικά ζητήματα ψυχολογολογίας όπως αυτά προσεγγίζονται από εμπειρικές μελέτες που διατίθενται στη διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία. Οι ενότητες που θα καλυφθούν περιλαμβάνουν: παράλληλη και σειριακή επεξεργασία, τομεακότητα, πρόσληψη της ομιλίας και φωνητική αντίληψη, γλωσσική παραγωγή, λεξική πρόσβαση και νοητικό λεξικό, μορφολογική και συντακτική επεξεργασία, νευρογλωσσολογία και γλωσσικές διαταραχές, κατάκτηση μητρικής και 2^{ης} γλώσσας, άτυπη γλωσσική ανάπτυξη. Για κάθε ενότητα θα παρουσιάζονται σε μορφή διαλέξεων θεωρητικά ζητήματα (μοντέλα και θεωρίες που έχουν διατυπωθεί στη βιβλιογραφία, σχετική ορολογία), ενώ στη συνέχεια οι φοιτητές θα καλούνται να μελετήσουν δύο δημοσιευμένες πειραματικές μελέτες, τις οποίες θα παρουσιάζουν στις συναντήσεις, ενώ παράλληλα, θα γίνεται συζήτηση μεθοδολογικών και ερμηνευτικών ζητημάτων. Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές θα κληθούν να καταθέσουν μια κριτική αναφορά (critical review) πάνω σε ένα θεμελιώδες άρθρο της διεθνούς βιβλιογραφίας, το οποίο θα τους έχει δοθεί από την αρχή του εξαμήνου.